

Міністерство внутрішніх справ України
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**ОРГАНІЗАЦІЯ ОФОРМЛЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ
МАТЕРІАЛІВ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ
ПРИГОДИ БЕЗ ПОСТРАЖДАЛИХ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Навчально-практичний посібник

Колектив авторів

Дніпро
2024

УДК 342.951
О-72

*Рекомендовано Науково-методичною радою
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ 31 січня 2024 р., протокол № 6*

РЕЦЕНЗЕНТИ: доктор юридичних наук, професор **І. Д. Пастух** – завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ, полковник поліції.
доктор юридичних наук, професор **О. В. Джафарова** – завідувач кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування Харківського національного університету внутрішніх справ, полковник поліції.
Соловей О. В. – заступник начальника управління – начальник відділу безпеки дорожнього руху управління безпеки дорожнього руху Департаменту патрульної поліції, майор поліції.

О-72 Організація оформлення поліцейськими матеріалів дорожньо-транспортної пригоди без постраждалих: теорія і практика : навч.-практ. посіб. / д.ю.н., проф. О. А. Моргунов, д.ю.н., проф. О. С. Юнін, к.ю.н. О. Ю. Камишанський та ін. Дніпро : Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2024. 154 с.

ISBN 978-617-560-004-7

Видання підготовлено з метою надання рекомендацій щодо процедури оформлення матеріалів адміністративних справ про порушення правил дорожнього руху, що призвели до дорожньо-транспортної пригоди, збирання доказової бази та розмежування видів пригоди залежно від їх характерних особливостей. Викладено повноваження та визначено алгоритм дій працівників Національної поліції щодо безпосереднього виявлення та оформлення матеріалів адміністративних справ.

Призначено для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських, науково-педагогічних працівників, працівників Національної поліції України, а також усіх, хто цікавиться питаннями поліцейської діяльності та забезпечення безпеки дорожнього руху.

ISBN 978-617-560-004-7

© Автори, 2024
© ДДУВС, 2024

АВТОРИ:

Моргунов Олександр Анатолійович – доктор юридичних наук, професор, заслужений тренер України, ректор Дніпровського державного університету внутрішніх справ, полковник поліції;

Юнін Олександр Сергійович – доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, проректор Дніпровського державного університету внутрішніх справ, полковник поліції;

Собакарь Андрій Олексійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпровського державного університету внутрішніх справ,

Камишанський Олексій Юрійович – кандидат юридичних наук, декан факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпровського державного університету внутрішніх справ, полковник поліції

Татара Євген Володимирович – т.в.о начальника відділу розшуку та опрацювання матеріалів дорожньо-транспортних пригод УПП в Дніпропетровській області ДПП, майор поліції;

Сагайдак Едуард Сергійович – адвокат, член Ради адвокатів Харківської області

ЗМІСТ

Передмова	7
РОЗДІЛ 1. Загальні положення про дорожньо-транспортну пригоду. Дії поліцейського під час прибуття на місце події. Огляд місця ДТП	9
I. Поняття, ознаки і класифікація ДТП	11
II. Невідкладні дії поліцейського на місці ДТП.....	18
III. Особливості огляду поліцейськими місця ДТП	23
IV. Складання поліцейськими схеми ДТП.....	25
РОЗДІЛ 2. Складання протоколу про адміністративне правопорушення. Оформлення матеріалів дорожньо-транспортної пригоди з матеріальними збитками без постраждалих	37
I. Загальні положення про протокол у справі про порушення правил дорожнього руху	37
II. Порядок складання поліцейськими протоколу про фіксацію дорожньо-транспортної пригоди	40
III. Оформлення поліцейським матеріалів дорожньо-транспортної пригоди з матеріальними збитками без постраждалих осіб (загиблих, травмованих) ...	46
РОЗДІЛ 3. Права і обов'язки учасників, які беруть участь у провадженні у справі про адміністративне правопорушення за статтею 124 КУПАП.....	51
РОЗДІЛ 4. Оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення, передбаченого статтею 124 КУПАП щодо деяких категорій осіб	80
РОЗДІЛ 5. Ситуативні завдання	92
РОЗДІЛ 6. Зразки документів	129
Додатки	129
Перелік використаних та рекомендованих джерел	151

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ ТА КОРИСНИХ ПОСИЛАНЬ

ДТП – дорожньо-транспортна пригода;
ПДР – Правила дорожнього руху;
ЄРДР – Єдиний реєстр досудових розслідувань;
КАС України – Кодекс адміністративного судочинства України;
ІННП – Інформаційний портал Національної поліції;
КК України – Кримінальний кодекс України;
КПК України – Кримінальний процесуальний кодекс України;
КУпАП – Кодекс України про адміністративні правопорушення;
МВС України – Міністерство внутрішніх справ України;
СРПП – сектор реагування патрульної поліції;
ст. – стаття;
ТЗ – транспортний засіб.
Реєстр – Єдиний державний реєстр судових рішень

Навчально-методичні відео-рекомендації: Оформлення матеріалів ДТП без постраждалих осіб: Юнін О.С., Собакарь А.О., Шевяков М.О. та ін. Дніпро: ДДУВС, 2023.

Методичні рекомендації щодо накладення поліцейськими адміністративних стягнень / кол. авт. : канд. юрид. наук О. Ю. Камішанський, М. О. Шевяков, канд. юрид. наук К. В. Бахчев, М. Р. Каліман. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 60 с.

Діяльність поліції щодо оформлення матеріалів адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху: навч. посібник/В. В. Гаркуша, Р. Ю. Молчанов, М. О. Шевяков. Дніпро. Дніп. держ. універ. внутр. справ. 2021. 120 с.

Особливості адміністративної діяльності поліцейських у сфері порушення водіями правил користування транспортними засобами (у схемах): навч. посібник. К. В. Бахчев, Р. Ю. Молчанов, М. О. Шевяков. Дніпро : Дніп. держ. унів. внутр. справ, 2021, 112 с.

Особливості застосування поліцейських заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення (у схемах): навч. посібник. К. В. Бахчев, М. О. Шевяков, О. В. Захарченко. Дніпро : Дніпроп. держ. унів. внутр. справ., 2022. 156 с.

Оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП щодо деяких категорій осіб: наук.-практ. рек. / А. Є. Фоменко, К. В. Бахчев, О. В. Бочковий, М. О. Шевяков та ін. Дніпро : ДДУВС, 2023. 72 с.

ПЕРЕДМОВА

Відповідно до статистичних даних, що є у вільному доступі в мережі Інтернет, у 2023 році кількість дорожньо-транспортних пригод як із постраждалими, так і без них, повернулась до рівня показників довоєнного часу, а в деяких регіонах України має негативну динаміку. У таких випадках наявна гостра загроза життю і здоров'ю пересічних громадян, у геометричних параметрах завдається шкода майну учасників дорожнього руху. На підставі цього, запобігання дорожньо-транспортним випадкам, а саме безпека дорожнього руху, викликає все більшу увагу в усіх країнах світу, її гострота визначається тим, що науково-технічний прогрес, одним із проявів якого є інтенсивна автомобілізація призводить до ускладнення процесу дорожнього руху та як правило негативних когнітивних наслідків. Наразі не всі заходи запобігання порушенням є ефективними та дієвими, а тому призводить до вчинення особами таких порушень ПДР, адверсивними наслідками яких є вчинення ДТП.

На сьогодні поліція є центральним органом виконавчої влади, на який покладено повноваження щодо виявлення, фіксації, запобігання, оформлення порушення правил дорожнього руху та забезпечення притягнення осіб, винних у їх вчиненні, до адміністративної відповідальності. Застосування норм законодавства у сфері безпеки дорожнього руху, що постійно змінюються, викликають певні проблеми в правозастосовній практиці діяльності працівників Національної поліції, особливо під час оформлення дорожньо-транспортної пригоди. Практика свідчить, що поліцейські під час оформлення матеріалів ДТП стикаються з певними труднощами та припускаються помилок. Це зумовлює необхідність вироблення спеціалізованого посібника щодо оформлення Національною поліцією матеріалів ДТП без постраждалих.

Зазначене видання містить покроковий хронометраж заходів, що здійснюються співробітниками поліції від отримання інформації про дорожньо-транспортну пригоду до оформлення відповідних матеріалів та відновлення безпечних умов руху. Алгоритм дій наряду поліції при ДТП розроблений для надання теоретичної та практичної допомоги патрульним поліцейським під час виконання ними службових завдань у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Значну увагу приділено висвітленню питань, що стосуються процесу складання протоколу про адміністративне правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, схеми дорожньо-транспортної пригоди (одного з найважливіших документів), у тому числі фіксації різного виду пошкоджень транспортних засобів та слідів на місці пригоди.

Навчально-практичний посібник призначений для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських, науково-педагогічних працівників, практичних працівників Національної поліції України, а також усіх, хто цікавиться питаннями поліцейської діяльності у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНУ ПРИГОДУ. ДІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІД ЧАС ПРИБУТТЯ НА МІСЦЕ ПОДІЇ. ОГЛЯД МІСЦЯ ДТП

Останні десятиріччя ХХ століття характеризуються як період бурхливого розвитку транспорту. У сучасних умовах транспорт виконує роль не тільки засобу пересування пасажирів і перевезення вантажів. Транспортна система перетворилася у складову частину загального прогресу людства, залучаючи народи та країни до найсучасніших досягнень цивілізації в найрізноманітніших галузях.

Цей процес набуває свого розвитку і в Україні, що разом з іншими європейськими державами має досить велику і розвинуту транспортну систему, пов'язану з багатьма країнами світу. Разом із перевагами, що має автомобільний транспорт, він також завдає великих втрат суспільству, пов'язаних із загибеллю чи пораненням людей, а також матеріальними збитками внаслідок дорожньо-транспортних пригод (далі – ДТП). Щорічно в Україні трапляється понад 25 тис. ДТП, у яких гине понад 3 тис. осіб та отримують травми різного ступеня тяжкості понад 30 тис. осіб.

Щорічно в країнах світу реєструється близько 55 мільйонів ДТП, унаслідок яких гине понад 300 тис. осіб і майже 8 млн. людей отримують поранення. Тому проблема забезпечення безпеки дорожнього руху вже давно набула глобального міжнародного масштабу, і нею займається спеціально створена Європейська економічна комісія при Організації Об'єднаних Націй (ЄЕК ООН). Фундаментальними етапами в її діяльності було прийняття Міжнародної Конвенції про дорожній рух і Конвенції про дорожні знаки та сигнали. З часом ці Конвенції були доповнені Європейськими договорами 1971 року. Кожні півроку на засіданнях Комітету з внутрішнього транспорту ЄЕК ООН групи експертів вносять нові рекомендації, спрямовані на створення максимально безпечних умов дорожнього руху. Звичайно, що від рівня безпеки функціонування транспортної системи значною мірою залежить успішне вирішення соціально-економічних програм української держави. Водночас, із розвитком транспортної системи та зростанням кількості транспортних засобів зростають і рівень транспортних пригод, і кількість загиблих і поранених на транспорті, вже не кажучи про величезні матеріальні збитки.

Дорожньо-транспортні пригоди викликані різними причинами та

вивчення їх дуже важливо для розроблення заходів щодо забезпечення безпеки руху транспортних засобів. Розміри аварійності та травматизму перебувають у прямій залежності від таких основних факторів: 1) чисельності населення; 2) чисельності транспортних засобів; 3) розмірів транспортної мережі; 4) коефіцієнта використання транспортних засобів; 5) стану доріг, їх обладнання та благоустрою; 6) технічного стану транспортних засобів.

Окрім зазначених факторів існує ще ціла низка інших, що мають значний вплив на виникнення аварійності та травматизму. Узагальнено виникнення дорожньо-транспортних пригод детерміновано:

- низьким рівнем дисципліни водіїв і пішоходів, недостатньою кваліфікацією та грамотністю учасників дорожнього руху;
- необґрунтованим зниженням вимог до створення безпечних умов руху пішоходів, зокрема дітей, людей з обмеженими можливостями та ін.;
- недосконалістю чинного законодавства, що регламентує організацію дорожнього руху та механізми його забезпечення.

Серед причин потрібно зазначити недотримання чинних нормативів при проектуванні та експлуатації об'єктів вулично-дорожньої мережі, а також недоліки в організації своєчасної та кваліфікованої допомоги постраждалим у ДТП.

Статистичні дані ДТП свідчать, що забезпечення безпеки дорожнього руху вимагає чіткої та злагодженої роботи всіх його суб'єктів, і в першу чергу Національної поліції. Одним із важливих напрямів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху є адміністративно-юрисдикційна діяльність, тому надалі в посібнику розкрито зміст адміністративно-юрисдикційної діяльності Національної поліції у сфері безпеки дорожнього руху в типових ситуаціях під час оформлення матеріалів справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 124 КУпАП.

I. Поняття, ознаки і класифікація ДТП

Дорожньо-транспортна пригода – це подія, пов’язана з порушенням Правил дорожнього руху України учасниками дорожнього руху, що спричинила пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничного транспорту, дорожніх споруд, іншого майна чи отримання тілесних ушкоджень учасниками події або їх загибелі.

У разі отримання учасниками ДТП тілесних ушкоджень, огляд місця дорожньо-транспортної пригоди проводиться слідчим, відповідно вимог КПК України.

Після огляду невідкладно, не пізніше 24 годин, відповідно до ст. 214 КПК України, у разі наявності ознак середнього ступеня тяжкості, тяжких тілесних ушкоджень у учасників події, чи у разі настання смерті учасників події, відомості про подію вноситься слідчим до Єдиного реєстру досудових розслідувань і проводиться досудове

З погляду наукової дорожньої термінології, *ДТП - це подія, що порушує нормальний хід функціонування процесу дорожнього руху в системі «людина-автомобіль-середовище»*. Вона виникає в результаті втрати можливості керувати транспортним засобом або внаслідок неправильно вжитих дій або комплексу дій учасників дорожнього руху і супроводжується загибеллю, пораненням людей, завданням матеріального збитку.

розслідування.

Якщо під час огляду не було встановлено ознак середнього ступеня тяжкості, тяжких тілесних ушкоджень чи смерті учасників події, оформлені матеріали направляються до відповідного органу дізнання для відкриття провадження у справі про адміністративне правопорушення.

Переважно слідчо-оперативна група виїжджає для здійснення огляду місця події у разі, якщо учасника (учасників) події було госпіталізовано до лікарні.

У разі, якщо учасники ДТП не отримали тілесні ушкодження, то оформлення матеріалів ДТП проводиться поліцейськими патрульної поліції (секторів реагування патрульної поліції) або поліцейськими офіцерами громад.

Обставина у вигляді наявності матеріального збитку, тілесних ушкоджень або загибелі людей відрізняє ДТП від *аварійних ситуацій*. До останніх можна віднести, наприклад, випадки, коли:

- ✓ транспортний засіб, що рухався по слизькій дорозі, пішов у занос, тобто розпочався некерований самовільний рух, мимовільно розвертається, здійснює наїзд на розташований на узбіччі сніжний вал, але не отримує ніяких механічних пошкоджень, його водій, пасажери, вантаж чи інше майно залишаються неушкодженими (без наявності тілесних ушкоджень незалежно від їх тяжкості), тобто матеріальні збитки нікому не спричинені.
- ✓ або унаслідок перевищення швидкості руху транспортного засобу на повороті водій не впоровся з керуванням, при цьому не стежив за дорожньою обстановкою та вчасно не зреагував на її зміну, здійснив виїзд за межі проїзної частини, але через те, автомобіль був обладнаний засобами пасивної безпеки, а водій та пасажери належним чином користувалися ними, тобто були пристебнуті ременями безпеки, то дані учасники дорожнього руху тілесних ушкоджень не отримали, а транспортний засіб механічних пошкоджень не отримав.

Адміністративна відповідальність за ст. 124 КУпАП настає за: «Порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна».

За одним фактом особа не може бути притягнута до кримінальної і до адміністративної відповідальності. Адміністративна відповідальність за ст. 124 КУпАП настає у разі, якщо не має ознак кримінального правопорушення за кримінально-правовою кваліфікацією ст. 286 КК України або у разі якщо у кримінальному провадженні уповноваженою особою винесена постанова про закриття кримінального провадження в порядку ст. 284 КПК України.

Види дорожньо-транспортних пригод

Ступень тяжкості наслідків ДТП впливає для винних осіб на вид та розмір відповідальності, що, у свою чергу, визначає застосування норм певної галузі права, які будуть регламентувати порядок оформлення автопригоди та реагування на відповідні наслідки:

- а) адміністративна відповідальність;
- б) кримінальна відповідальність;
- в) цивільно-правова відповідальність.

За повнотою даних про обставини та учасників події:

- *розшукове* – пригода, під час якої транспортний засіб зник з місця ДТП, що є його учасником або відсутні відомості про особу водія.
- *не розшукове* – подія, за якої всі транспортні засоби та учасники ДТП знаходяться безпосередньо на місці пригоди.

За особливістю конструкції ст. 124 КУпАП є бланкетною, тобто у цій нормі закріплюється лише загальні ознаки правила поведінки, а для встановлення ознак, що бракує, потрібно звертатися до норм іншого нормативного акта – до Правил дорожнього руху України.

За характером події:

Зіткнення транспортних засобів – це подія за якої декілька (2 і більше) транспортних засобів, що рухалися (у тому числі, якщо транспортний засіб зупинився для повороту чи розвороту та в момент зіткнення знаходився у нерухомому стані) контактували між собою.

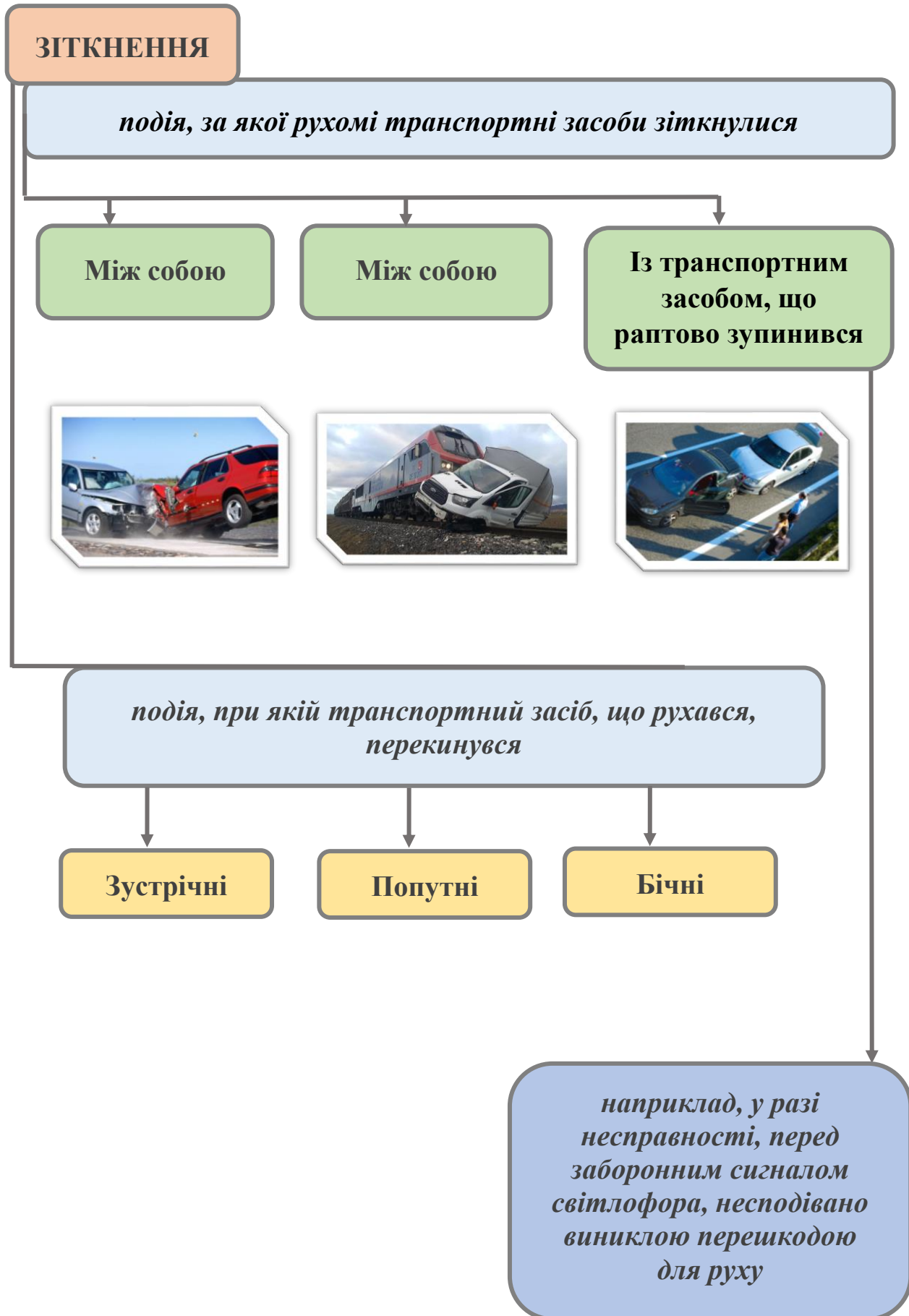
Наїзд на пішохода – це подія при якій водій транспортного засобу допустив контакт між керованим ним транспортним засобом та пішоходом.

Перекидання – це подія при якій транспортний засіб, який рухався допустив перекидання.

Наїзд на перешкоду – це подія при якій транспортний засіб допустив зіткнення з нерухомим об'єктом (дерево, стовп, огорожа, будівля, припаркований транспортний засіб, тощо). Перешкодою також є транспортний засіб, який аварійно зупинився та тривалий час знаходився на проїжджій частині.

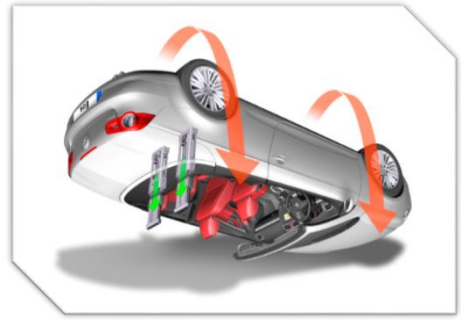
Інші – це інші види ДТП, які не підпадають до вищевказаних видів. Це може бути випадання пасажира із рухаючогося транспортного засобу, падіння вантажу на пішохода чи інший транспортний засіб, відчеплення причепа та його подальше зіткнення з нерухомим об'єктом, пішоходом чи іншим транспортним засобом, тощо.

Деталізований розгляд видів ДТП за характером:

ЗІТКНЕННЯ

ПЕРЕКИДАННЯ

До цього виду пригод НЕ належать перекидання, яким передували інші види пригод

До перекидань належать лише ті пригоди, при яких транспортний засіб, що рухався, втрачає стійкість та перекидається внаслідок впливу несприятливих погодних умов, технічної несправності, неправильного розміщення чи закріплення вантажу, а також через застосування неправильних прийомів керування

НАЇЗД

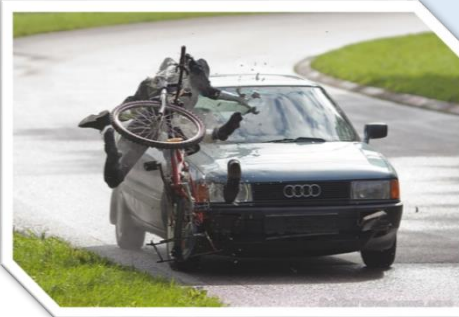
на пішохода

подія, за якої:
– рухомий транспортний засіб наїхав на людину
– людина натрапила на рухомий транспортний засіб
– людина постраждала від вантажу (або частин транспортного засобу), що перевозиться транспортним засобом, та виступає за габарити транспортного засобу

До наїздів на пішохода зараховуються випадки наїзду на людей, що катаються на лижах, санях, ковзанах, самокатах, які переміщуються в інвалідних візках без двигуна, на дітей, котрі катаються на триколісних велосипедах

на велосипедиста

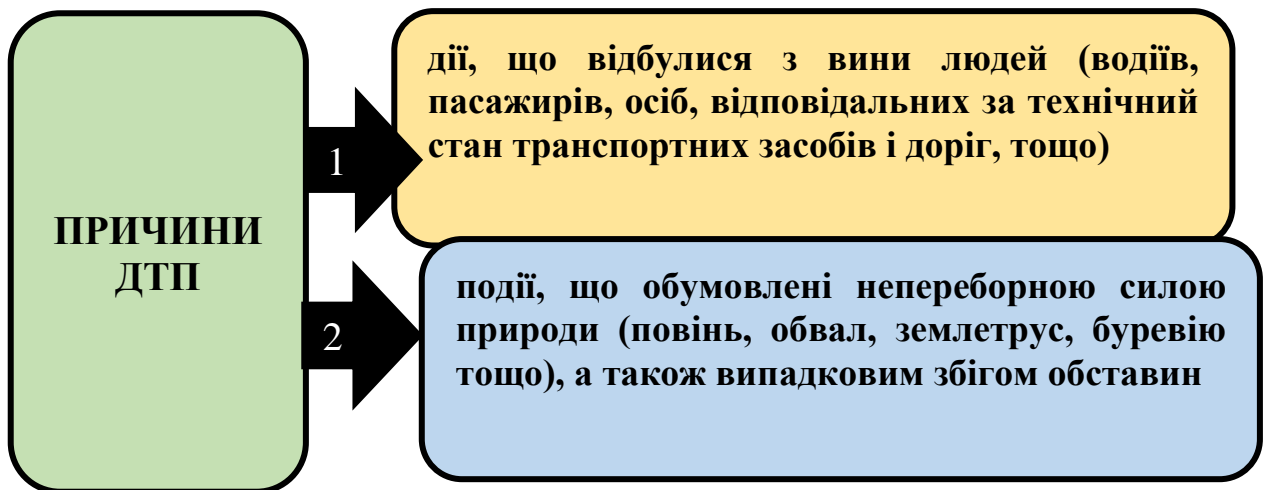
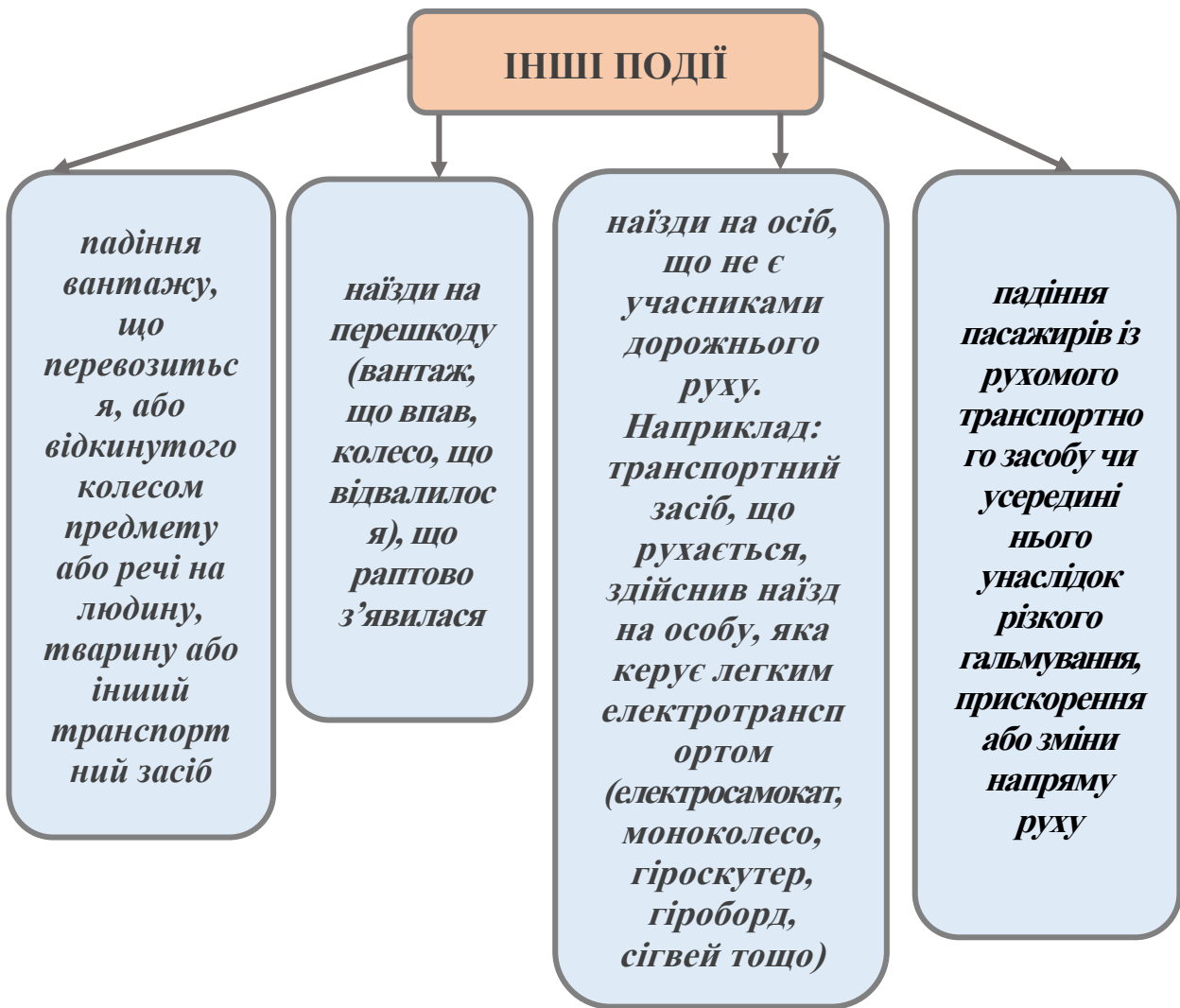
пригода, за якої рухомий транспортний засіб наїхав на велосипедиста або він сам натрапив на рухомий транспортний засіб

на тварину

пригода, під час якої транспортний засіб наїхав на птахів, диких чи домашніх тварин (включаючи в'ючних і верхових) або ці тварини чи птахи ударилися в транспортний засіб, внаслідок чого постраждали люди чи спричинено матеріальні збитки

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Існують випадки, коли обставини події пов'язані з транспортними засобами та **дуже схожі на ДТП**, навіть можуть містити деякі важливі кваліфікуючі обставини автопригоди, але не є такими

II. Невідкладні дії поліцейського на місці ДТП

Таблиця 1

Прибувши на місце пригоди, поліцейський має:

З матеріальними збитками без постраждалих	З постраждалими
<p>1. Подає попередню інформацію щодо пригоди до чергової частини органу (підрозділу) Національної поліції України (місце пригоди, локалізація, вид пригоди, кількість учасників, марку, модель, тип, реєстраційні номерні знаки транспортного засобу, відомості про пошкоджене майно (зокрема, перелік видимих (зовнішніх) пошкоджень транспортного засобу, отриманих унаслідок ДТП).</p> <p>2. Огороджує відповідними знаками, конусами або тимчасовим огороженням місце ДТП і</p>	<p>1. Подає попередню інформацію про пригоду до чергової частини органу (підрозділу) Національної поліції України.</p> <p>2. Уживає заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалим і доставки їх до медичних закладів.</p> <p>3. Збирає інформацію стосовно постраждалих, а саме, до яких медичних закладів і ким вони відправлені.</p> <p>4. Огороджує відповідними знаками конусами чи тимчасовим огороженням місце ДТП та забезпечує безпеку дорожнього руху на вказаній ділянці.</p>
<p>3. забезпечує безпеку дорожнього руху на вказаній ділянці автомобільної дороги, вулиці, залізничного переїзду тощо.</p> <p>4. У разі потреби організовує та регулює дорожній рух транспорту в об'їзд, фіксує в присутності учасників ДТП розташування транспортних засобів, слідів ДТП та слідів інших предметів, що мають відношення до пригоди, після чого вживає заходів щодо поновлення руху.</p> <p>5. Фіксує місце, час, вид, обставини, порушені положення Правил дорожнього руху та наслідки ДТП.</p>	<p>5. Організовує рух транспорту в об'їзд і вживає заходів щодо найшвидшого поновлення руху.</p> <p>6. Фіксує місце, час, вид та обставини ДТП.</p> <p>7. З'ясовує тип, марку, модель, колір і номерні знаки транспортних засобів, причетних до ДТП.</p> <p>8. Уживає заходів із метою збереження обстановки та слідів пригоди, устанавлює очевидців та свідків.</p> <p>9. Устанавлює водіїв та інших осіб, причетних до ДТП, і забезпечує їх присутність на місці пригоди.</p> <p>10. Знаходиться на місці пригоди до прибуття слідчо-</p>

<p>6. Вносить всю отриману інформацію до процесуальних документів, опитує учасників ДТП, свідків.</p> <p>У разі виявлення ознак сп'яніння у водіїв – учасників ДТП, проводить огляд і результати цього огляду вносить до схеми ДТП.</p>	<p>оперативної групи (СОГ) органу чи підрозділу Національної поліції України.</p> <p>11. Надає прибулому на місце пригоди керівникові СОГ – слідчому, інформацію про причетних до ДТП осіб, свідків, передає йому зібрані відомості та всю отриману першочергову інформацію.</p> <p>12. Продовжує охороняти місце ДТП, регулювати дорожній рух і виконувати вказівки слідчого.</p>
---	--

ДІ ПОЛЦЕЙСЬКОГО ЩОДО ЛОКАЛІЗАЦІЇ МІСЦЯ ДТП

1. Довжина зони ДТП повинна бути мінімальна і забезпечувати безпеку осіб, що приймають безпосередню участь на місці ДТП, а також безпечний режим руху пішоходів і транспортних засобів.

2. На початку зони ДТП встановлюється дорожній знак 1.39 «Інша небезпека» (поза населеними пунктами на відстані 150–300 метрів, у населених пунктах на відстані 50–100 метрів).

3. Інформаційне табло «Увага ДТП» встановлюється разом зі знаком 1.39 «Інша небезпека».

4. У темний час доби чи в умовах недостатньої чи обмеженої видимості застосування світлосигнальних та звукових пристроїв (проблискових маячків синього кольору та спеціального звукового сигналу, чи без такого, для відсутності додаткового привертання інших учасників дорожнього руху) обов'язково на всіх дорогах незалежно від її освітленості та завантаженості.

5. Огороджувальна стрічка повинна використовуватись для огороження тієї частини місця ДТП, яка поширюється за межі проїзної частини на тротуар, а також в інших випадках, коли необхідно унеможливити шляхом застосування огороджувальної стрічки рух пішоходів у місці ДТП.

ДІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ РУХУ ТРАНСПОРТУ НА МІСЦІ ДТП

– З метою попередження учасників дорожнього руху про виниклу небезпеку або перешкоду для руху на дорозі, і для надання їм вказівки напрямку об'їзду місця ДТП поліцейськими можуть використовуватися переносні дорожні знаки та світловідбиваючі конуси, що входять у комплект патрульного автомобіля.

– За відсутності дорожніх знаків виставляються регулювальники з числа патрульних поліцейських. Пам'ятаємо, відповідно до ПДР України, сигнали регулювальника мають перевагу перед сигналами світлофорів та вимогами дорожніх знаків та є обов'язковими для виконання. У разі невиконання вимог регулювальника, передбачено адміністративну відповідальність за ч. 2 ст. 122 КУпАП.

– Ураховувати інтенсивність і завантаженість дорожнього руху та мінімізувати створення заторів, аварійних ситуацій.

*Невідкладне завдання поліцейського, який прибув на місце ДТП,
– якнайшвидше витягти постраждалих із пошкоджених ТЗ і надати їм
долікарської допомоги для рятування їх життя*

Однак в умовах обмеженої або недостатньої видимості і при відсутності на місці події осіб, здатних надати допомогу, необхідно вжити найпростіші заходи для запобігання виникнення повторної ДТП:

– увімкнути спеціальні світлові сигнали на службовому ТЗ чи аварійну сигналізацію на інших транспортних засобах, що знаходяться в зоні події,

– установити знаки аварійної зупинки або миготливі ліхтарі на відстані, що забезпечує попередження про небезпеку водіїв ТЗ, що рухаються (у населених пунктах не менш 15 м, а поза їхніми межами – не менш 30 м від ТЗ, що стоять на місці пригоди).

– Установка конусів, що огороджують місце пригоди, і дорожніх знаків повинна виконуватися так, щоб забезпечувати плавну траєкторію об'їзду місця ДТП. За відсутності спеціальних пристроїв для позначення місця пригоди можна також використовувати підручні матеріали (гілки дерев, усілякі дерев'яні щити, легкі предмети світлих тонів, солярові смолоскипи і т. ін.). У цих цілях можуть бути використані будь-які підручні засоби (щити, дошки, ящики та інші предмети з нанесенням на них необхідної інформації).

– У процесі ліквідації наслідків вони, разом із конусами, що огороджують місце події, і дорожніми знаками, мають вчасно видалятися і не заважати учасникам дорожнього руху безпечно здійснювати дорожній рух.

– На неосвітленій ділянці дороги можна поставити автомобіль із увімкненим ближнім світлом фар убік місця ДТП.

– Важливо знати, що організація руху транспорту на місці ДТП, де об'їзд здійснити дуже важко чи неможливо, вимагає швидкого та грамотного рішення, тому що можуть виникнути значні затори в транспортному потоці та нові ДТП, що з часом потребуватимуть застосування великих зусиль для відновлення нормального руху транспорту, пішоходів, стабілізації руху громадського транспорту. Тому в окремих випадках організація руху транспорту може здійснюватися паралельно з виконанням інших первинних дій патрульних на місці ДТП

Вимоги до огороження місця ДТП і організації його об'їзду

1. Перший дорожній знак 4.7 «Об'їзд перешкоди з правого боку» або 4.8 «Об'їзд перешкоди з лівого боку» має виставлятися на початку лінії відхилення траєкторії руху транспортних засобів на під'їзді до місця ДТП, що впливає по середині лінії відхилення траєкторії руху транспортних засобів від місця ДТП.

2. Для позначення напрямку об'їзду на двох під'їздах до місця ДТП, варто розташовувати два знаки 4.7 або 4.8 на тому під'їзді, де поперечне зміщення траєкторії руху транспортних засобів більше, або на під'їзді з більшою інтенсивністю руху.

3. Для організації руху смугою проїзної частини, що призначена для руху транспортних засобів у зустрічному напрямку, де неможливий або небезпечний зустрічний роз'їзд транспортних засобів, регулювання руху потрібно здійснювати за допомогою двох регулювальників, або у винятковому випадку одного регулювальника, якщо на місце ДТП на той час прибув наряд із двох патрульних.

4. Конуси сигнальні виставляються для позначення вектору руху транспортних засобів, за об'їзду місця ДТП.

5. Конуси сигнальні виставляються лінією відхилення траєкторії руху транспортних засобів від місця ДТП (перешкоди), що має бути утворена не менше ніж трьома направляючими пристроями (конусами).

6. У процесі організації руху транспортних засобів смугою, призначеною для руху в зустрічному напрямку, для розподілу зустрічних потоків транспортних засобів і забезпечення безпечної траєкторії руху, використовуються направляючі пристрої (конуси).

7. Огороджувальна стрічка має використовуватись для огороження місця ДТП, що поширюється за межі проїзної частини на тротуар, а також в інших випадках, коли необхідно зробити неможливим рух пішоходів на місці ДТП.

*Обов'язком поліцейського,
який першим прибув на місце пригоди,
є забезпечення її охорони і вжиття
заходів щодо схоронності слідів
та інших речових доказів*

Якщо зробити об'їзд місця ДТП неможливо, поліцейський разом з іншими учасниками дорожнього руху:

- 1. Фіксує розташування транспортних засобів;*
- 2. Фіксує сліди руху, його напрямок та сліди гальмування;*
- 3. Звільняє проїжджу частину від транспортних засобів – учасників ДТП;*
- 4. Відновлює рух.*

III. Особливості огляду поліцейськими місця ДТП

У випадку дорожньо-транспортної пригоди основні докази, що у подальшому будуть визнані припустимими, неупередженими та належними, здобуваються у процесі огляді місця події та транспортних засобів. Тому виконанню цих дій має бути приділено особливу увагу.

Під час огляду місця події фіксуються такі дорожні умови:

- назва, напрямок дороги відносно сторін світу/лінії горизонту;*
- план дороги (пряма ділянка, перехрестя і його форма, повороти й закруглення дороги, їх напрямки й радіуси);*
- поздовжній профіль дороги (опуклий, горизонтальний, двоскатний, односкатний, його величина);*
- ширина проїжджої частини дороги;*
- тип дорожнього покриття (асфальтобетон, цементобетон, бруківка, гравій, пісок і т. ін.);*
- стан дорожнього покриття (сухе, мокре, забруднене, ожеледь, сніг, льодовий покрив, вигляд, розміри та місце їх розташування і т. ін.);*
- пошкодження дорожнього покриття (місце розташування,*

конфігурація вибоїн, розміри та вигляд країв і т. ін.);

- ширина правого й лівого узбіччя;
- тип покриття узбіччя і його стан (укріплене, м'яке, вкрите щебенем, піском, травою, снігом, кригою і т. ін.);
- пошкодження на узбіччях;
- ширина тротуарів;
- висота бордюрів;
- наявність перешкод на проїжджій частині дороги, узбіччях, тротуарах;
- глибина кюветів;
- довжина відкосів кюветів, їх стан;
- дорожні знаки на відстані 300 м в обидва боки, зона дії знаків, правильність їх установа і стан;
- розмітка проїжджої частини в зоні місця ДТП;
- зовнішнє оточення місця ДТП (відкрита місцевість, дерева, будови, обриви і т. ін.);
- спосіб регулювання дорожнього руху на регульованому перехресті (регулювальник або світлофор, його тип, режим роботи, місцезнаходження, справність);
- видимість поверхні проїжджої частини за осьюовою лінією;
- коефіцієнт зчеплення коліс транспортного засобу з дорожнім покриттям.

Оскільки межі огляду відразу встановити важко, спочатку рекомендується оглянути ті місця, де знаходяться основні об'єкти пригоди: автомобілі, інші транспортні засоби тощо. Згодом, рухаючись у напрямку, зворотному руху автомобіля (або в напрямку, що відповідає руху автомобіля, який зник із місця пригоди), слід оглянути узбіччя, тротуари та прилеглі ділянки.

Першочергову увагу при огляді, безумовно, приділяють об'єктам, що мають безпосереднє відношення до пригоди: слідам гальмування, розташуванню транспортних засобів, місцезнаходженню великих предметів. Проте слід враховувати, що нерідко і незначні об'єкти, які на перший погляд здаються несуттєвими, можуть мати важливе значення при розслідуванні пригоди. Тому при огляді слід фіксувати всі помічені на дорозі сліди та предмети.

Часто розташування плям електроліту або іншої рідини, уламків скла, ґрунту, що обсипався, зламаних деталей, подряпин на дорожньому покритті служать відправною точкою для інженерних розрахунків та відновлення механізму пригоди.

IV. Складання поліцейськими схеми ДТП

Порядок провадження у справах про адміністративні правопорушення на відміну від порядку здійснення досудового розслідування слідчим не конкретизований. У главі №18 КУпАП зазначені лише основні положення. Більше деталізований порядок адміністративного розслідування у адміністративних справах про дорожньо-транспортні пригоди у наказі МВС України №1395 від 07.11.2015 року. Але на наш погляд не достатньо.

Відповідно до ст. 251 КУпАП доказами у справі про адміністративне правопорушення є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, зокрема тими, що використовуються особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, або свідками. Також засобами та приладами, працюючими в автоматичному режимі, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, у тому числі тими, що використовуються особою, яка притягається до адміністративної відповідальності або свідками, а також працюючими в автоматичному режимі, що використовуються під час нагляду за виконанням правил, норм і стандартів, які стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами.

Під час здійснення адміністративного розслідування у особи, яка провадить дане розслідування дуже часто виникають труднощі зі встановлення особи, яка допустила порушення правила дорожнього руху України, та з визначенням, що за порушення перебувають у причинному зв'язку з ДТП. Для відповідного результату потрібні спеціальні знання у галузі автотехніки та транспортної трасології. У разі необхідності посадова особа, яка проводить адміністративне розслідування, у триденний строк з моменту скоєння ДТП готує відповідний лист до Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України з переліком питань, які необхідні для прийняття об'єктивного рішення в справі.

Питання про проведення експертизи може стати і у судовому засіданні при розгляді адміністративної справи.

Під час проведення таких досліджень експерт досліджує слідову інформацію, зафіксовану в процесі огляду місця події, пояснення учасників події, пояснення очевидців події, відеоматеріал на якому зафіксоване ДТП та інші матеріали, що об'єктивно встановлюють обставини події.

Фіксування обставин на місці події під час огляду є найбільш об'єктивним, адже огляд переважно проводиться одразу після події, тому зазвичай погодні умови та дорожня обстановка відповідає тим, що буди на момент ДТП.

У розділі № 9 наказу МВС України від 07.11.2015 року № 1395 зазначено, що під час ДТП є обов'язковим оформлення матеріалів і складається схема місця ДТП встановленого зразку.

Відповідно до п. 4 розділу №9 наказу МВС України від 07.11.2015 року № 1395 на схемі місця ДТП мають бути графічно зображені та зафіксовані такі об'єкти:

1. ділянка дороги, де сталася дорожньо-транспортна пригода;
2. сталі орієнтири, до яких на схемі здійснена прив'язка об'єктів і слідів;
3. транспортні засоби, причетні до ДТП, координати їх розміщення відносно елементів проїзної частини та сталих орієнтирів;
4. сліди гальмового шляху коліс транспортних засобів: їх розміщення відносно елементів проїзної частини; довжина від їх початку до кожного колеса транспортного засобу із зображенням місць розривів; довжина слідів на ділянках з різним покриттям;
5. інші сліди та предмети, що стосуються пригоди: розміщення частин та об'єктів (уламки кузова, частинки фарби, уламки скла, осипання ґрунту, сліди рідини та ін.), що відокремилися від транспортного засобу, відносно елементів проїзної частини, транспортних засобів; площа розсіювання уламків скла, осипання ґрунту тощо;
6. координати місця зіткнення, наїзду тощо відносно сталих орієнтирів;
7. ширина проїзної частини разом із роздільними смугами;
8. ширина тротуарів, узбіччя;
9. розміри ділянок із різним станом дорожнього покриття;
10. розміри та розміщення дефектів дорожнього покриття;
11. розташування дорожньої розмітки;
12. розташування світлофорів, дорожніх знаків та інших засобів технічного регулювання дорожнього руху;

13. розташування шлагбаума, засобів сигналізації, дорожніх знаків на підході до залізничного переїзду.

Обов'язково в схемі місця ДТП заповнюється таблиця дорожніх умов і зазначаються назви об'єктів, зображених на схемі.

На зворотному боці схеми місця ДТП зазначаються:

- 1) марка (модель) пошкодженого транспортного засобу;
- 2) номерний знак транспортного засобу;
- 3) власник (співвласник) транспортного засобу;
- 4) серія та номер полісу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та назва страхової організації, що його видала, а у разі його відсутності – посвідчення відповідної категорії осіб, для яких наявність полісу не є обов'язковою;
- 5) перелік видимих (зовнішніх) пошкоджень транспортного засобу, які сталися внаслідок ДТП;
- 6) вид пригоди;
- 7) кількість учасників ДТП;
- 8) порушення пункту Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306;
- 9) результати огляду на стан сп'яніння (у випадку його проведення);
- 10) тип транспортного засобу.

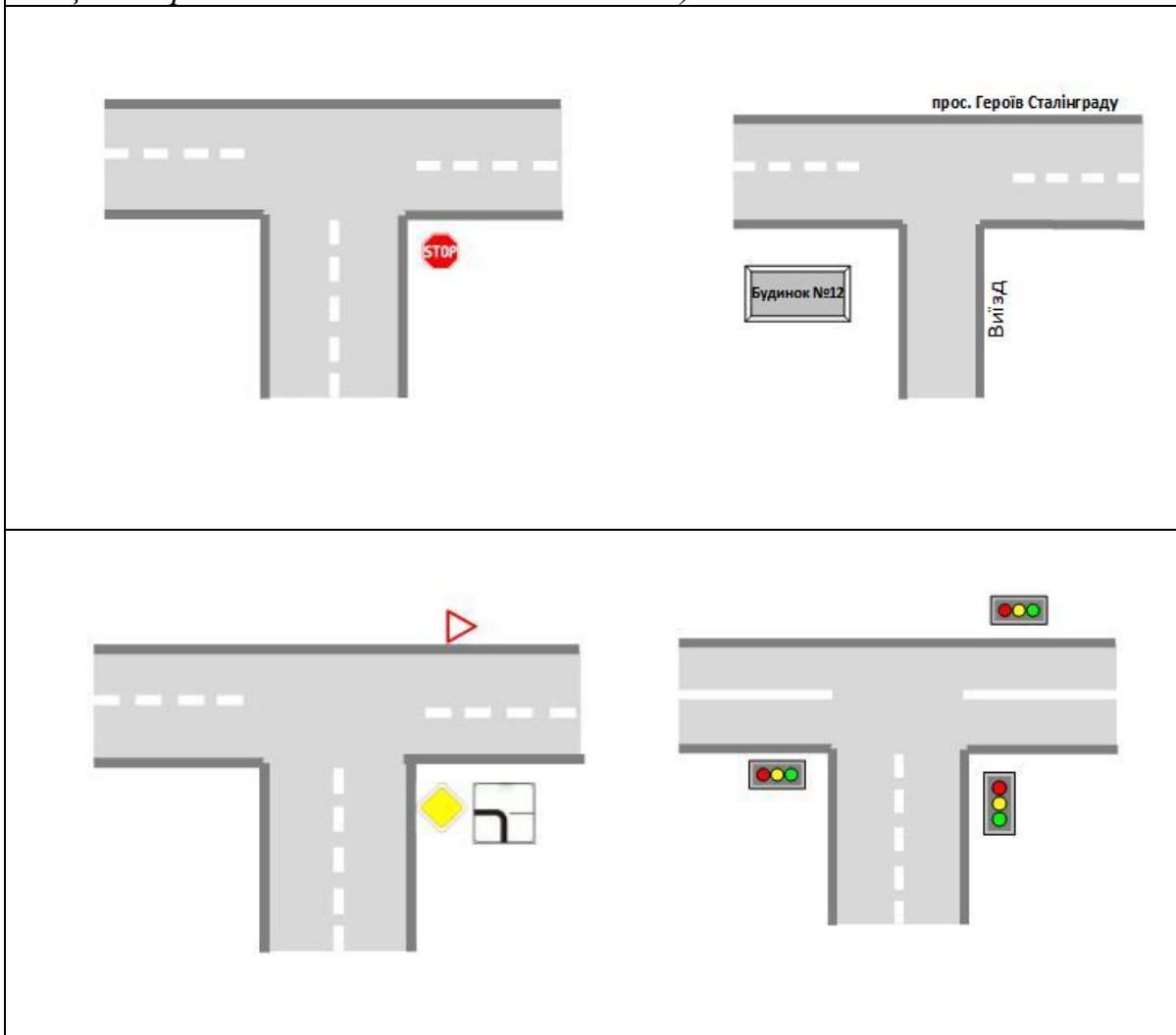
Цей перелік є неповним, тому спочатку роз'яснимо, яким чином встановлюються вищевказані обставини.

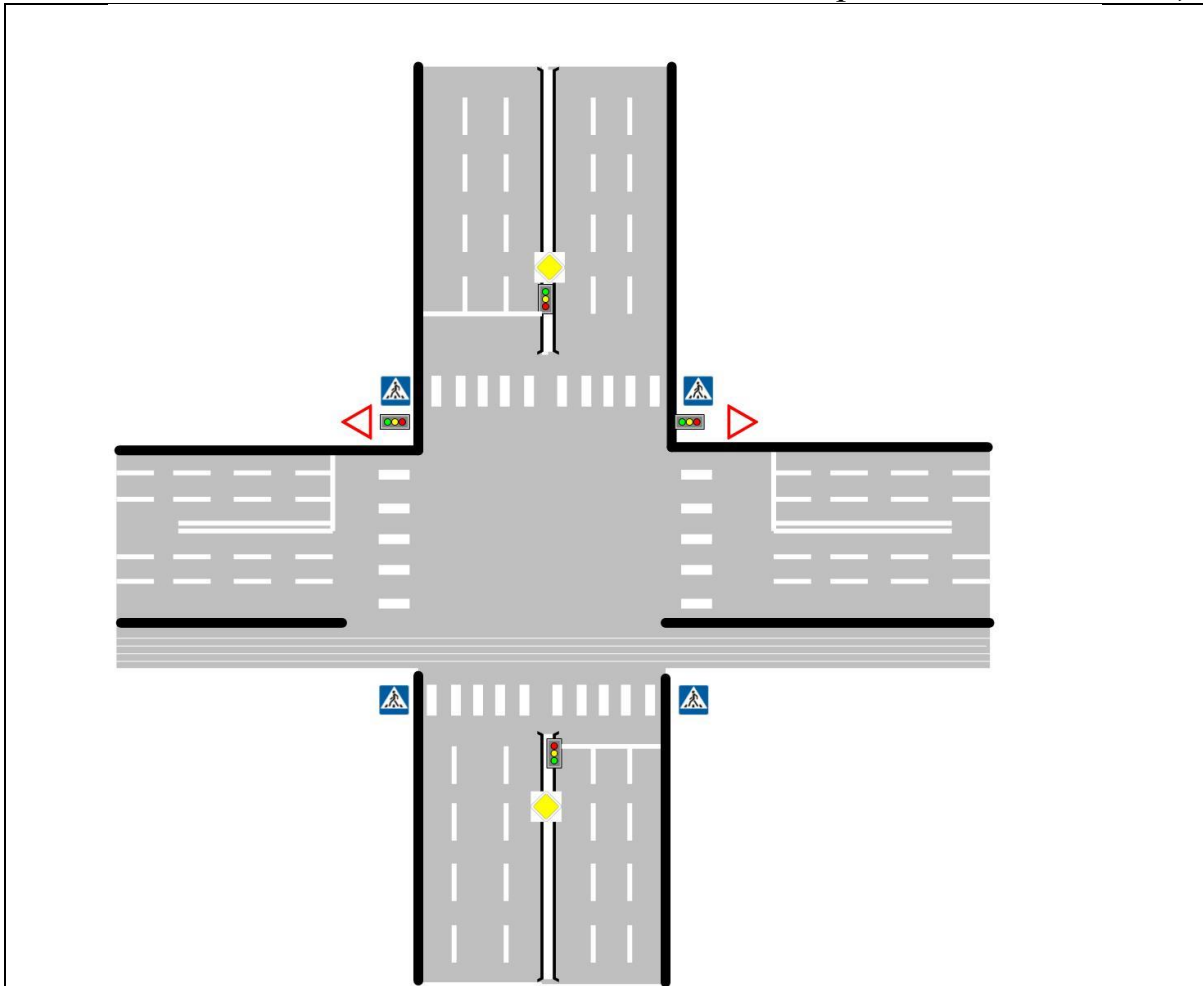
Таблиця 2

<p><i>1. Ділянка дороги, де сталася дорожньо-транспортна пригода. На схемі має бути графічно зображено, на якій ділянці дороги сталася ДТП (перехрестя, пряма):</i></p>
<p>1) обов'язково вказується яка дорога є головною, яка є другорядною, шляхом фіксування дорожніх знаків 2.1-2.3 Додатку 1 ПДР України. У разі відсутності знаків, визначається за станом покриття. Якщо примикаюча дорога є ґрунтовою відносно головної (асфальтобетонної), тоді це зазначається у схемі. Якщо до вулиці примикає виїзд із прилягаючої території, це теж має бути зазначено. Також другорядною дорогою є та, що не має наскрізного проїзду.</p>
<p>2) дорожнє покриття: цементно-бетонне, асфальтобетонне, щебеневе, гравійне, мостова (бруківка, і т. д.) брущатка, клінкер (дорога з цегли), ґрунтове (покращене добавками, профільоване, звичайне). клінкер</p>

3) стан покриття: сухе, мокре, сніговий накат, обледеніле, забруднене ожеледиця, мокрий сніг, листя на поверхні, свіжа поверхнева обробка, посипане при ожеледиці.

4) Дорога пряма чи має ухил. Якщо дорога має спуск чи підйом, необхідно зробити замір спуску/підйому. Для цього необхідно мати будівельний рівень довжиною 1 м. Один кінець рівня прикладається до проїжджої частини, та рівень вирівнюється на 0°. Після чого робиться замір від вільного кінця рівня до проїжджої частини. Також вказується напрям спуску/підйому. (У напрямку вулиці Героїв Праці мається спуск, при прикладені будівельного рівня довжиною 1 м відстань від вільного кінця до проїжджої частини складає 3 см)

2. сталі орієнтири, до яких на схемі здійснена прив'язка об'єктів і слідів: сталими об'єктами у населеному пункті є край жилого будинку, на автотрасі поза межами населеного пункту прив'язка здійснюється до кілометрового стовпа (траса Київ-Харків-Довжанський 533 км + 240 м). Достатньо зробити прив'язку одного об'єкту, зазвичай, транспортного засобу, а інші об'єкти прив'язуються між собою.

Сталий орієнтир – стаціонарно встановлений об'єкт (кут будівлі або павільйону зупинки маршрутних транспортних засобів, дорожній знак 5.60 «Кілометровий знак», опора електропередач, об'єкт дорожнього сервісу, порядковий елемент інженерної конструкції дороги тощо), що має свою назву, порядковий номер, іншу видиму відмінність серед подібних об'єктів і розташований уздовж вулиці чи смуги відведення дороги (сталим орієнтиром не є дерева, кущі, транспортні засоби, що стоять, тимчасові споруди чи конструкції, пересувні торговельні споруди, огорожі будівельних майданчиків або місць проведення дорожніх робіт, інші об'єкти, розташування яких на місцевості згодом буде неможливо визначити об'єктивно чи геометрія, розміри або місце розташування яких можуть з часом змінюватись);

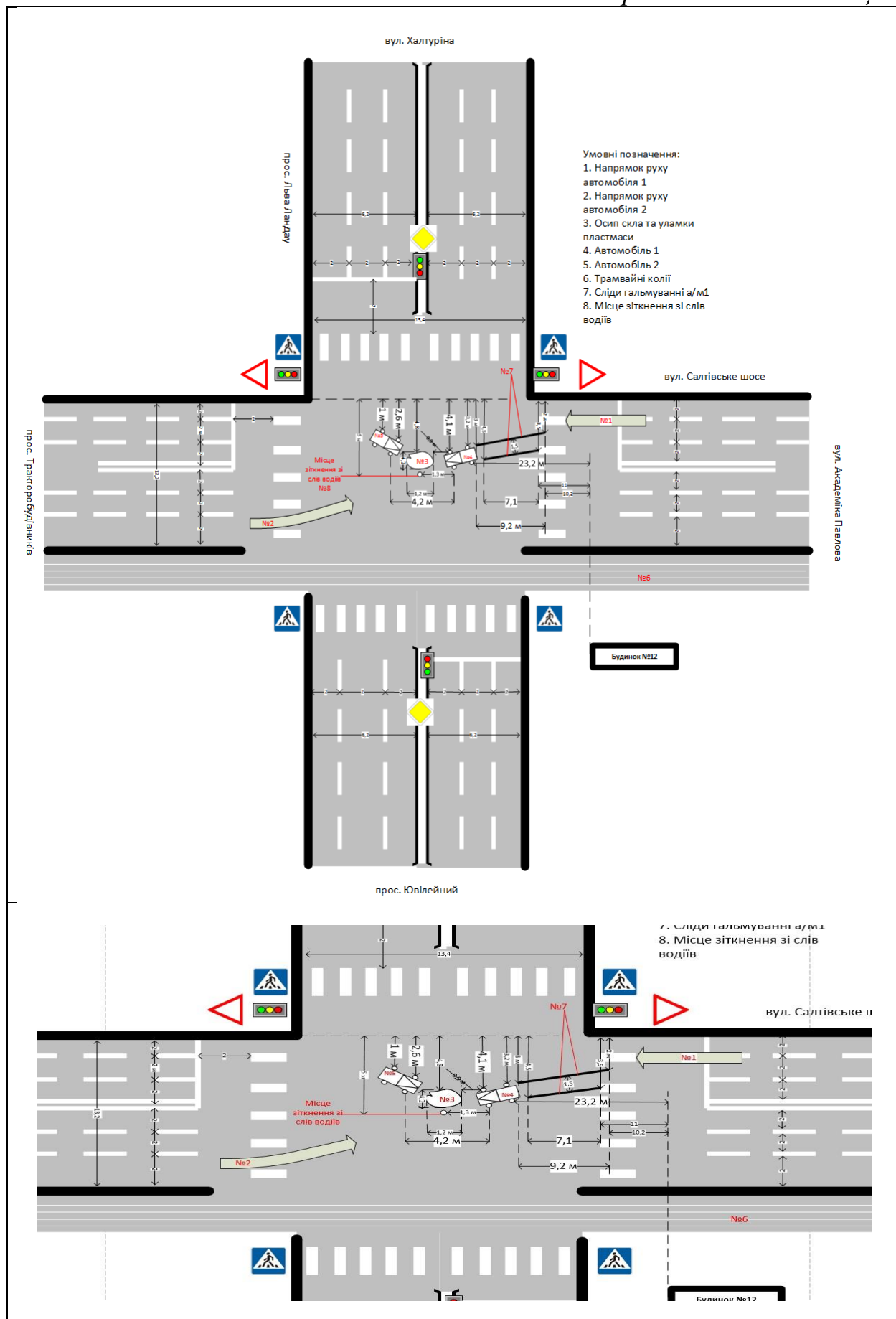
3. *транспортні засоби, причетні до ДТП, координати їх розміщення відносно елементів проїзної частини та сталих орієнтирів:* транспортні засоби прив'язуються переважно з однієї сторони, від передніх та задніх коліс до краю проїжджої частини, для фіксування розташування ТЗ відносно меж проїжджої частини та від одного колеса до сталого об'єкта. Якщо відбулося зіткнення декількох транспортних засобів, то як правило один транспортний засіб прив'язується до сталого об'єкта, а інший прив'язується до першого транспортного засобу. (заміри проводяться від осі колеса до осі колеса). Транспортні засоби обов'язково прив'язуються трьома точками. Дві відносно меж проїжджої частини одна – відносно сталого об'єкта. Також можна прив'язувати не до осі коліс а до крайніх габаритів транспортних засобів. Але більш зручним є прив'язування до осі коліс.

4. *сліди гальмового шляху коліс транспортних засобів: їх розміщення відносно елементів проїзної частини; довжина від їх початку до кожного колеса транспортного засобу із зображенням місць розривів; довжина слідів на ділянках з різним покриттям.* Прив'язка сліду гальмування проводиться наступним чином: початок і кінець сліду гальмування прив'язується до краю проїжджої частини. Якщо мається розрив, то прив'язується й місця розриву до краю проїжджої частини та довжина розриву. Далі або початок, або кінець сліду гальмування прив'язується до сталого об'єкта чи до об'єкта, що прив'язаний до сталого об'єкту. Якщо сліди гальмування є спареними, то кожен слід гальмування прив'язується окремо та робиться замір між слідами. Обов'язкового фіксується довжина кожного сліду гальмування. Правильна фіксація сліду гальмування є дуже важливою, бо експерт автотехнік, виходячи з довжини сліду гальмування визначає мінімальну швидкість, із якою рухався транспортний засіб до початку гальмування, а також може встановити із розташування слідів гальмування місця зіткнення транспортних засобів. У разі різкої змін напрямку слідів гальмування це обов'язкового фіксується з відповідними розмірними прив'язками. Місце різкої зміни напрямку слідів – це переважно місце зіткнення транспортних засобів.

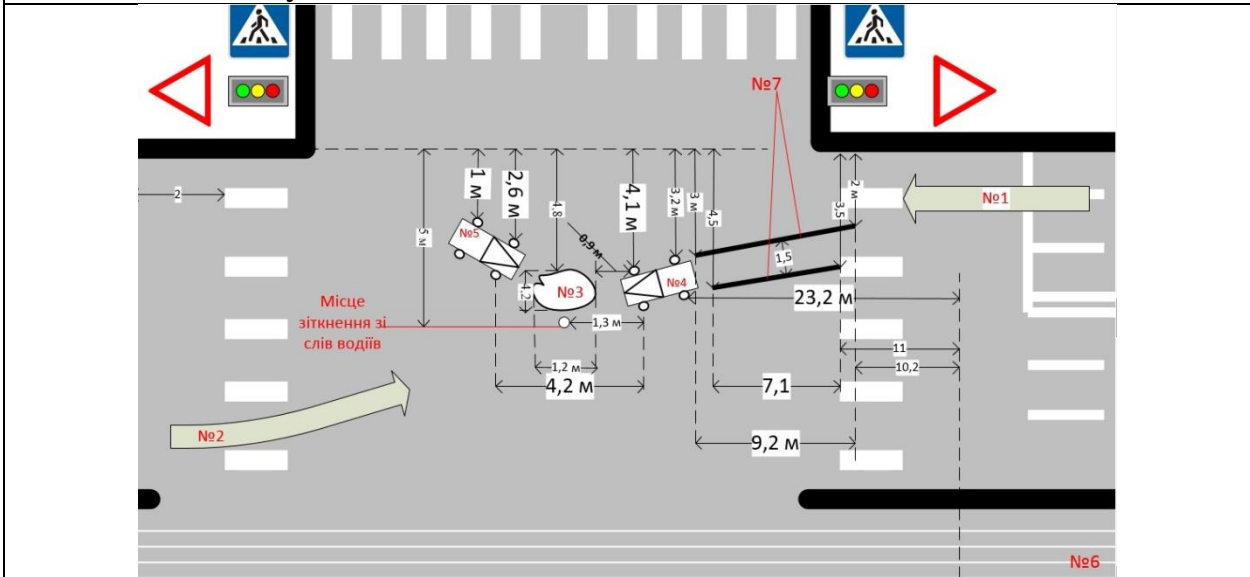
5. *інші сліди та предмети, що стосуються пригоди: розміщення частин та об'єктів (уламки кузова, частинки фарби, уламки скла, осипання ґрунту, сліди рідини та ін.), що відокремилися від транспортного засобу, відносно елементів проїзної частини, транспортних засобів; площа розсіювання уламків скла, осипання ґрунту тощо:* обов'язково на схемі графічно зображується осип скла, відокремлені частини транспортних засобів, виливи рідини (гальмівної рідини, масла тощо), сліди крові. Розміщення даних об'єктів на проїжджій частини дозволяє експерту встановити місце зіткнення (наїзду), дані про те, транспортний засіб на момент зіткнення (наїзду) стояв чи рухався, та інші обставини, які мають значення для справи. Під час фіксування осипу скла та уламків, заміряється площа осипу чи уламків. Замір проводиться у найширшому місці в повздовжньому напрямку та у найширшому місці у поперечному напрямку. Згодом краї осипу чи уламків прив'язуються до краю проїжджої частини та сталих об'єктів. Таким же чином фіксується і розлив рідини. Відокремлена деталь транспортного засобу фіксується у повздовжньому та поперечному напрямку. Якщо осип скла знаходиться під автомобілем, то це обов'язково має бути зафіксовано. Якщо осип знаходиться біля транспортного засобу то потрібно фіксувати відстань від крайнього габариту транспортного засобу до краю осипу.

**КОРИСНІ
ПОСИЛАННЯ**

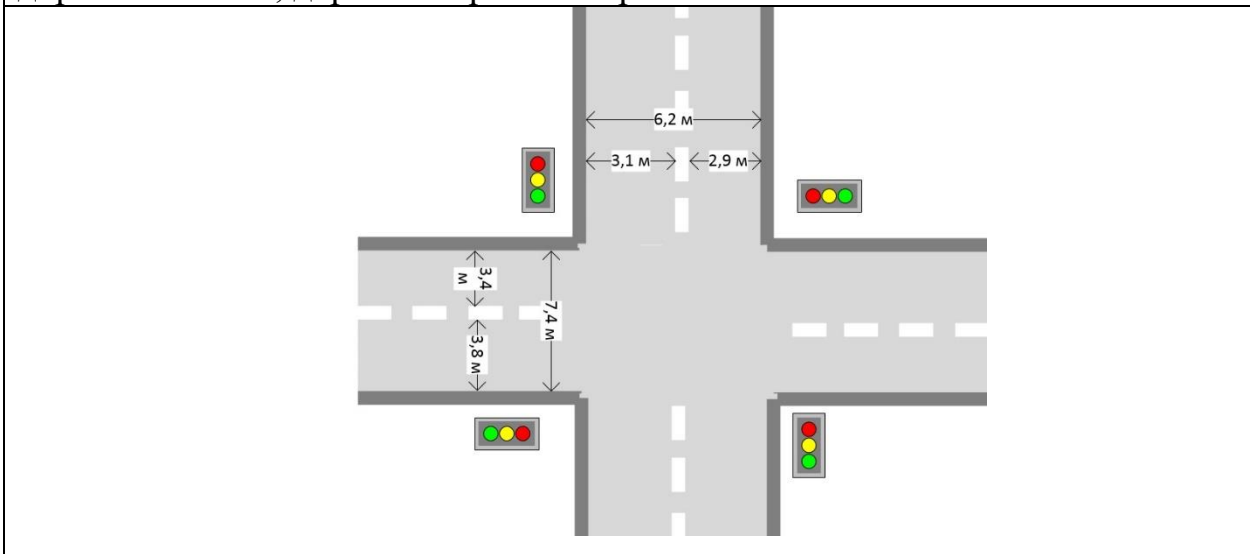

б. координати місця зіткнення, наїзду тощо відносно сталих орієнтирів. Об'єктивне місце зіткнення (наїзду) встановлюється експертом під час аналізу слідової інформації. У схемі може зазначатися лише місце зіткнення (наїзду) зі слів водія. У разі, коли два водія вказують різні місця зіткнення, то на схемі зазначається два місця зіткнення (зі слів одного водія та зі слів іншого водія). Самостійно встановити місце зіткнення (наїзд) особа, яка складає схему, не може.

7.-13. ширина проїзної частини разом з роздільними смугами; ширина тротуарів, узбіччя; розміри ділянок з різним станом дорожнього покриття; розміри та розміщення дефектів дорожнього покриття; розташування дорожньої розмітки; розташування світлофорів, дорожніх знаків та інших засобів технічного регулювання дорожнього руху; розташування шлагбаума, засобів сигналізації, дорожніх знаків на підході до залізничного переїзду. Усе зазначене має бути графічно зображене із зафіксованими розмірними прив'язками. Під час фіксування світлофорних об'єктів, дорожніх знаків, дорожньої розмітки робляться пояснювальні зноски.

На зворотному боці схеми місця ДТП зазначаються:

- 1) марка (модель) пошкодженого транспортного засобу;
- 2) номерний знак транспортного засобу;
- 3) власник (співвласник) транспортного засобу;
- 4) серія та номер полісу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та назва страхової організації, що його видала, а у разі його відсутності – посвідчення відповідної категорії осіб, для яких наявність полісу не є обов'язковою;
- 5) перелік видимих (зовнішніх) пошкоджень транспортного засобу, які сталися внаслідок ДТП;
- 6) вид пригоди;
- 7) кількість учасників ДТП;
- 8) порушення пункту Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306;
- 9) результати огляду на стан сп'яніння (у випадку його проведення);
- 10) тип транспортного засобу.

Дорожні та погодні умови записуються у відповідних клітинках на схемі. Назви об'єктів, вулиці зазначаються або на самій схемі, або через зноски в умовних позначеннях.

Зворотній бік схеми: у відповідних колонках записуються дані про транспортні засоби та їх пошкодження. Зазначаються лише видимі пошкодження (деформація переднього лівого крила, розбитий правий передній диск, розбите лобове скло у правому верхньому куті, маються зчіс пилу (бруд) на передньому бампері справа). Рекомендуємо фіксувати пошкодження за допомогою фотозйомки. На наш погляд складання фототаблиці до схеми місця ДТП є обов'язковим.

Цей перелік не є вичерпний, та під час проведення досліджень дорожньої обстановки поліцейським, судом чи експертом у процесі проведення дослідження виникає потреба у додаткових даних.

Наприклад: автомобіль «ВАЗ-2101» та автомобіль «ВАЗ-2106» зіткнулися на вул. Академіка Павлова о 03 годині 10 хвилин. Час доби на момент ДТП темний, зовнішнє електричне освітлення відсутнє, тобто ДТП сталося в умовах недостатньої видимості. Як вирішити експерту, поліцейському, судді питання : «Чи з допустимою швидкістю рухалися автомобілі? Коли виник момент небезпеки для водіїв?». Для відповіді на ці питання необхідно встановити:

1. Видимість дороги та елементів проїжджої частини.
2. Видимість конкретної перешкоди (пішохода, транспортного засобу, перешкоди, тощо).

Або якщо ДТП сталося в умовах густого туману. Як дізнавачу

встановити через тиждень на скільки було видно дорогу?

Тому під час оформлення матеріалів ДТП потрібно фіксувати дорожню обстановку повністю, для забезпечення повного, всебічного, дослідження матеріалів справи та прийняття об'єктивного рішення.

Відповідно до ст. 251 КУпАП доказами у справі про адміністративне правопорушення є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, у тому числі іншими документами. Відповідно до приписів наказу МВС України від 07.11.2015 року № 1395 до протоколу про адміністративне правопорушення додаються інші матеріали, що є необхідними для прийняття рішення у справі. Тобто особа, яка оформлює матеріали ДТП на місці, має право скласти додаток до схеми ДТП, у якому може зазначити додаткові дані обстановки ДТП, що були встановлені під час огляду місця пригоди.

Тому пропонуємо складати такий додаток, у якому має бути зазначено наступне:

1. *Чи змінилась обстановка на місці ДТП до початку огляду.* Ні. Так, змінилась, було переміщено транспортний засіб. Так, зминалась, було розкатоно осип скла проїжджаючими автомобілями, транспортні засоби переміщали з кінцевого положення тощо.

2. *Елементи вулиці, дороги:* пряма, перехрестя, спуск, підйом, величина спуску/підйому тощо.

3. *Вид покриття:* асфальтобетоне, ґрунтове тощо.

4. *Стан покриття:* сухе, мокре тощо.

5. *Спосіб регулювання руху на цій ділянці:* сигналами світлофора, дорожніми знаками, ПДР, правилами дорожнього руху тощо.

6. *Місце пригоди знаходиться у зоні дії дорожніх знаків, встановлених у процесі огляду:* обмеження швидкості руху, обережно діти тощо.

7. *Ділянка дороги (вулиці) в момент огляду освітлена:* міським електроосвітленням, світлом із вікон навколишніх будинків, іншими джерелами, не освітлена.

8. *Загальний стан видимості дороги, із увімкненим світлом фар: дальнім, ближнім; Видимість конкретної перешкоди.*

Загальний стан видимості дороги – це наскільки видно дорогу та елементи проїжджої частини без увімкненого світла фар. Із увімкненим світлом фар визначається таким чином: ставиться автомобіль, вмикаються фари (ближнє/дальнє світло), водій сідає на своє місце, а інша особа іде в бік, куди світять фари та коли особа доходить до місця, де проїжджої частини не видно, водій подає звуковий сигнал. Після чого робиться

замір від цього місця до передньої частини автомобіля. Це здебільшого встановлюється в умовах недостатньої видимості, тобто коли немає зовнішнього освітлення. У разі, коли дорога освітлена штучним чи денним світлом і проїжджу частину видно на значну відстань, у протоколі зазначається, що видимість дороги та елементів проїжджої частини – понад 150 м.

9. *Наявність відокремлених від транспортного засобу частин та інших об'єктів (крил, коліс, уламків кузова, частинок фарби, осколків скла, обсипання землі, вантажу, що перевозився, слідів рідини тощо):* осип скла та частин фари знаходиться біля правого лівого колеса автомобіля «ВАЗ-2101», осип скла та частин фари знаходиться біля передньої частини (переднього бампера) автомобіля «ВАЗ-2101» та під автомобілем, тощо.

Також рекомендуємо малювати схему *кольоровими ручками*. Це потрібно для зручності її сприйняття та зрозумілості. Дуже часто слідова інформація розміщена в одному місці. За умови зображення її на схемі лінії зливаються між собою і зафіксовані сліди можуть бути помилково невірно сприйняті чи схема буде нерозбірливою та неможливо буде встановити всі об'єктивні дані, зафіксовані на місці події.

Після закінчення складання матеріалів про адміністративне правопорушення на місці, транспортні засоби переважно повертають власникам. Під час повернення транспортних засобів, власників транспортних засобів необхідно попередити про заборону проведення будь-яких ремонтних робіт до письмового дозволу працівників поліції, щоб у разі потреби проведення транспортно-трасологічної експертизи (дослідження) чи автотехнічної (технічного стану транспортного засобу) експертизи (дослідження), експерти мали змогу оглянути пошкодження на транспортному засобі та основних системах (гальмівній, рульовій, ходовій) транспортного засобу у незмінному стані. Тому власники транспортних засобів під час їх повернення дають розписку про отримання та попередження заборони проведення будь-яких ремонтних робіт.

**КОРИСНІ
ПОСИЛАННЯ**

РОЗДІЛ 2

СКЛАДАННЯ ПРОТОКОЛУ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ. ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ З МАТЕРІАЛЬНИМИ ЗБИТКАМИ БЕЗ ПОСТРАЖДАЛИХ

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОТОКОЛ У СПРАВІ ПРО ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

У адміністративно-деліктному процесі існує понад 15 видів процесуальних документів:

Постанови	Повістки	Заяви
Протоколи	Зобов'язання	Пояснення
Ухвали	Повідомлення	Рапорти
Скарги	Доручення	Висновки
Вказівки	Клопотання	Описи

Кожен вид процесуального документа має свій зміст, ознаки, значення, структуру.

Протокол – це адміністративно-процесуальний акт про проведення процесуальних дій, про їх зміст і наслідки.

У протоколі мають бути зазначені:

- місце і дата його складання;
- посади і прізвища осіб, що проводять дію;
- прізвища осіб, які брали участь у проведенні дії, роз'яснення їх прав і обов'язків;
- зміст проведеної процесуальної дії, час її початку і закінчення;
- всі істотні для адміністративного провадження обставини, виявлені під час виконання процесуальної дії.

У випадку фіксування процесуальної дії за допомогою технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису інформація щодо цього зазначається у протоколі (інформування учасників даного провадження у справі про адміністративне правопорушення, характеристика технічних засобів фіксації та носіїв інформації, умови та порядок їх використання).

У протоколах не можна використовувати формулювання оціночного характеру, робити висновки, що вимагають спеціальних знань або вмінь.

Протоколи, складені й оформлені у встановленому законом порядку, є джерелами доказів, оскільки в них встановлюються обставини та факти, що мають значення для адміністративного провадження.

До протоколу можуть додаватись фотознімки, матеріали звукозапису, кінозйомки, відеозапису, плани, схеми, зліпки та інші матеріали, що пояснюють його зміст.

Аналіз вимог закону та практики у частині складання адміністративно-процесуальних документів дозволяє виділити типову структуру протоколу, що складається із вступної, описової та заключної частин.

Додатками до протоколу можуть бути

- ✓ спеціально виготовлені копії, зразки об'єктів, речі і документи;
- ✓ письмові пояснення спеціалістів, які брали участь у проведенні відповідної процесуальної дії;
- ✓ аудіо-, відеозапис процесуальної дії;
- ✓ фототаблиці, схеми, зліпки, носії комп'ютерної інформації та інші матеріали, що пояснюють зміст протоколу.

Додатки до протоколів повинні бути належним чином виготовлені, упаковані з метою надійного збереження, а також засвідчені відповідними підписами спеціаліста, інших осіб, які брали участь у виготовленні та/або вилученні таких додатків

ВАЖЛИВО !!!

За елементами конструкції норма ст. 124 КУпАП є **бланкетною (відсильною)**, тобто під час складання протоколу про адміністративне правопорушення за такою адміністративно-правовою кваліфікацією необхідно зазначити нормативний акт, що передбачає відповідальність за це правопорушення та безпосередньо положення, що порушено. У разі незазначення цих положень, протокол про адміністративне правопорушення вважається складеним із порушенням.

Наприклад:

Водій 1, керуючи транспортним засобом марки «Ауді А6», д.н.з АА 1010 ВС, не обрав безпечної швидкості руху, щоб мати змогу постійно контролювати його рух і безпечно керувати ним, не дотримався безпечної дистанції, у результаті чого здійснив зіткнення з автомобілем «ВАЗ 2107», д.н.з АЕ 0000 АА, під керуванням Водія 2, що рухався попереду. Унаслідок чого транспортні засоби отримали механічні пошкодження, чим завдано матеріальних збитків, травмованих немає. Водій 1 своїми діями порушив вимоги п.п. 12.1, 13.1 ПДР України.

У цьому випадку бланкетною нормою буде зазначення порушених пунктів Правил дорожнього руху України.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПРОТОКОЛУ ПРО ФІКСАЦІЮ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ

– Протокол про адміністративне правопорушення складається **українською мовою**.

– **Не допускається** закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також унесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, стосовно якої він складений.

– Усі реквізити протоколу заповнюються чорнилами **чорного** чи **синього** кольору, окрім гелевих, розбірливим почерком.

Під час складання протоколу зазначаються:

- ✚ дата і місце його складення (число, місяць, рік, населений пункт, географічна точка);
- ✚ посада, спеціальне звання, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка склала протокол;
- ✚ відомості про особу, яка притягається до адміністративної відповідальності (зазначаються повністю (без скорочення)):
 - її прізвище, ім'я та по батькові;
 - число, місяць і рік народження;
 - місце народження;
 - місце проживання;
 - місце реєстрації;
 - найменування підприємства, установи, організації, де працює (її посада) або навчається особа;

- документ, що посвідчує особу або посвідчує спеціальний статус (серія, номер паспорта, дата видачі й назва органу, що його видав, або серія, номер іншого документа, що посвідчує особу, яка вчинила правопорушення (службове чи пенсійне посвідчення, студентський квиток),
- дата видачі й найменування підприємства, установи, організації, що його видали;
- відомості щодо притягнення особи до адміністративної відповідальності впродовж року (за наявності));
- місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення (суть адміністративного правопорушення повинна точно відповідати ознакам складу адміністративного правопорушення, зазначеним у статті КУпАП, за якою складено протокол);
- нормативний акт, що передбачає відповідальність за правопорушення;
- частина відповідної статті та стаття КУпАП, згідно з якою передбачено адміністративну відповідальність за таке правопорушення;
- прізвища, місця проживання свідків і потерпілих, якщо вони є;
- пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.

– Якщо в результаті вчинення адміністративного правопорушення заподіяно матеріальної шкоди, про це також зазначається в протоколі (прізвище, ім'я та по батькові потерпілого, місце його проживання або найменування підприємства, установи, організації, їх місцезнаходження і розмір заподіяної внаслідок адміністративного правопорушення матеріальної шкоди).

– У разі відмови особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, від підписання протоколу, у ньому робиться запис про це.

– Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу та пояснення по суті адміністративного правопорушення, що додаються до протоколу, а також викласти мотиви відмови від його підписання.

– Під час складення протоколу порушникові роз'яснюються його права і обов'язки, передбачені ст. 63 Конституції України, ст. 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Стаття 63 Конституції України:

Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, що визначені законом і встановлені вироком суду.

Стаття 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення:

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову за справою. Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

– Стосовно обізнаності з вищевказаним особа, відносно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, ставить у протоколі свій підпис, а у разі відмови поставити підпис – щодо цього робиться відповідний запис у протоколі, що засвідчується підписом уповноваженої посадової особи.

– У разі, коли особа, стосовно якої складається протокол, не володіє українською мовою, протокол складається за участю перекладача.

– Особі, стосовно якої складається протокол, пропонується надати по суті вчиненого адміністративного правопорушення письмове пояснення, що підписується зазначеною особою.

✚ У разі вчинення адміністративного правопорушення неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років протокол складається стосовно одного з батьків неповнолітнього або особи, яка їх замінює, відповідно до частини третьої статті 184 КУпАП.

✚ У разі вчинення неповнолітньою особою віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років адміністративних правопорушень, передбачених статтями 124, 130 КУпАП, протокол складається стосовно цієї особи.

✚ При вчиненні правопорушення групою осіб протокол складається на кожного порушника окремо.

✚ Під час викладення обставин правопорушення у протоколі зазначаються місце та час його вчинення, суть правопорушення, протиправні дії чи бездіяльність вчинені особою, відносно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, та які положення законодавства цим порушено.

✚ Якщо є свідки правопорушення та потерпілі, до протоколу вносяться їх **прізвища, імена та по батькові**, а також адреси місць проживання.

✚ У разі відмови особи, відносно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від надання пояснень за суттю вчиненого правопорушення уповноважена посадова особа вносить до нього відповідний запис.

✚ Протокол підписується уповноваженою посадовою особою та особою, відносно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, а також підписується потерпілими та свідками, у випадку їх наявності.

✚ У разі відмови особи, відносно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від підписання протоколу уповноважена посадова особа робить про це відповідний запис, що засвідчує своїм підписом і підписами свідків, у випадку їх наявності.

✚ Особа, відносно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, має право додати до протоколу пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, а також викласти мотиви відмови від його підпису.

✚ До протоколу долучаються матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення.

✚ Протокол про адміністративне правопорушення складається у двох примірниках, один із яких під розписку вручається особі, відносно якої його було складено.

✚ Бланк протоколу має серію і номер і є документом суворої звітності.

✚ Облік видачі бланків протоколів ведеться в Журналі видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення.

✚ Журнали видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення та Журнали реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення зберігаються протягом строку, встановленого законодавством України.

III. ОФОРМЛЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ МАТЕРІАЛІВ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ З МАТЕРІАЛЬНИМИ ЗБИТКАМИ БЕЗ ПОСТРАЖДАЛИХ ОСІБ (ЗАГИБЛИХ, ТРАВМОВАНИХ)

Щодо будь-якої ДТП, що стала відомою поліцейському, зокрема у випадках, коли вона відбулася поза його маршрутом патрулювання, він негайно чи за першої нагоди доповідає до чергової частини ВП і надалі діє відповідно до отриманих вказівок чергового, а у випадках, що не передбачають зволікання та є терміновими (аварія з тяжкими наслідками тощо), негайно виїжджає до місця ДТП. За відсутності стійкого зв'язку з черговою частиною він звертається до водіїв інших ТЗ із дорученням доставити заявника до чергової частини чи передати інформацію щодо ДТП.

Успіх у ліквідації наслідків ДТП і встановлення її суб'єктів, причин і обставин значною мірою залежить від оперативності реагування на повідомлення, оскільки ДТП:

- є надзвичайно короткочасною подією з відносно малою імовірністю встановлення очевидців її початкової і кульмінаційної стадій;
- може супроводжуватися травмуванням людей, збереження життя яких залежить від швидкого надання їм першої невідкладної долікарської допомоги;
- відбувається в умовах інтенсивного дорожнього руху, тобто скупчення ТЗ, пішоходів, інших учасників дорожнього руху, осіб, що виконують які-небудь роботи на вулицях і в смузі відводу автомобільних доріг, що сприяє швидкому знищенню слідів, інших речових доказів і зміні обстановки;
- вимагає якнайшвидшої фіксації обстановки і вживання заходів щодо захисту і збереження слідів від несприятливого впливу природно – кліматичних факторів;
- обмежує чи цілком перериває дорожній рух, а також створює небезпеку виникнення повторних зіткнень і наїздів в умовах обмеженої або недостатньої видимості на дорозі і транспортних потоків великої щільності;

➤ не дозволяє надалі провести адекватне моделювання під час перевірки пояснень і відтворенні обстановки й обставин події через безповоротну втрату першочергових відомостей щодо розташування ТЗ у транспортному потоці, особливостей і параметрів руху, рівня вологості і забруднення дорожнього покриття, ступеня прозорості атмосфери, напрямку дії могутніх одиничних джерел світла і т. ін.

✓ Прибуття на місце події здійснюється на службовому транспорті або на ТЗ, що належать громадянам чи юридичним особам, про що водіям ТЗ можуть бути видані довідки або зроблені відповідні записи в шляхових документах.

✓ Від правильних та швидких дій поліції на місці ДТП багато в чому залежить хід подальшого розслідування даної ДТП.

✓ Досить часто некваліфіковані дії поліції на місці ДТП призводять до втрати слідів і важливих доказів, а іноді – до вчинення іншої події: наїзду на автомобіль, що стоїть на проїзній частині, чи на людей, увагу яких привернено скоєною ДТП.

Уникнути цього дозволяє забезпечення чіткої послідовності дій на місці ДТП

Тому, прибувши на місце ДТП із матеріальними збитками та переконавшись, що потерпілих у пригоді немає, поліцейський доповідає про це в чергову частину ВП і починає виконувати першочергові дії на місці ДТП, а саме

1) встановлює особи водіїв, транспортні засоби яких брали участь у ДТП, та інших причетних до неї осіб;

2) забезпечує охорону місця ДТП і вживає заходів щодо збереження слідів і предметів;

3) організовує в необхідних випадках рух транспорту в об'їзд місця ДТП, зокрема дотримуючись плавної траєкторії об'їзду;

4) встановлює очевидців та обставини скоєння ДТП.

У випадку, якщо транспортний засіб із місця ДТП зник, то поліцейський, окрім вищевказаних дій, додатково з'ясовує ймовірний напрямок руху транспорту, його марку, тип, номерний знак, вид вантажу, особливі прикмети й інші відомості.

Із метою збереження слідів і інших об'єктів на місці ДТП, необхідно виключити можливість зміни обстановки місця події до її огляду і фіксації. Для цього зорганізується охорона місця події, а в необхідних випадках обмежується чи змінюється рух транспорту.

Змінити обстановку місця події, знищити чи зіпсувати сліди можуть також учасники ДТП, очевидці своїми необережними діями чи внаслідок зацікавленості у результатах розслідування даної дорожньо-транспортної пригоди.

Тому, визначивши межі місця ДТП, поліцейський видаляє за них всіх осіб, які знаходяться на місці події, у тому числі і її учасників, щоб виключити необережне чи навмисне пошкодження слідів.

Якщо місце події охоплює значну територію чи знаходиться на ділянці з інтенсивним рухом транспорту і пішоходів, то до його охорони варто додатково залучити інших працівників поліції, а в крайніх випадках водія чи перехожого. Цим особам потрібно роз'яснити задачі та порядок їх дій при спробі сторонніх осіб проникнути на місце ДТП.

Одна з найважливіших особливостей ДТП полягає в тому, що вони здебільшого охоплюють видовжені ділянки вулиць і доріг (до декількох десятків метрів у довжину).

ЗВЕРНУТИ УВАГУ !!!

– У випадках, коли для прийняття об'єктивного рішення виникає необхідність для отримання додаткових даних, поліцейський, який оформлює матеріали ДТП, протягом доби передає оформлені матеріали ДТП для подальшого розгляду уповноваженій особі підрозділу поліції, на території обслуговування якого сталася пригода.

– Уповноважена особа підрозділу поліції під час розгляду матеріалів ДТП повинна в найкоротший строк, але не більше одного місяця з дати вчинення ДТП, встановити всі обставини її скоєння, вжити інших заходів щодо об'єктивного визначення особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, передбачене статтею 124 КУпАП, скласти відносно такої особи протокол про адміністративне правопорушення та в п'ятиденний строк надіслати його до відповідного суду за підвідомчістю.

– При складанні схеми місця ДТП рекомендується:

- 1) застосовувати спеціальне креслярське приладдя (лінійки, лекала);
- 2) користуватися загальноприйнятими графічними зображеннями об'єктів та умовними позначками;
- 3) не порушувати масштабу зображення;
- 4) деталізувати ту чи іншу ділянку схеми пригоди;
- 5) використовувати винесення фрагментів за схему.

ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ У ПОРЯДКУ ЗВІТУВАННЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РЕАГУВАННЯ НА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНУ ПРИГОДУ КРИМІНАЛЬНОГО ЧИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ХАРАКТЕРУ СКЛАДАЄ РАПОРТ НА КЕРІВНИКА ВІДПОВІДНОГО ПІДРОЗДІЛУ ПОЛІЦІЇ, ЯКИЙ ПЕРЕДАЄТЬСЯ УПОВНОВАЖЕНІЙ ОСОБІ ПІДРОЗДІЛУ ПОЛІЦІЇ ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ:

Суб'єктом адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, може бути будь-яка особа, яка бере безпосередню участь у процесі руху на дорозі як пішохід, водій, пасажир, погонич тварин. Відтак, пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна має бути наслідком порушення Правил дорожнього руху.

Керування транспортним засобом – це виконання функцій водія під час руху такого засобу або інструктора-водія під час навчання учнів-водіїв, незалежно від того, керує особа транспортним засобом, що рухається своїм ходом чи за допомогою буксирування.

Наведений у ст. 34 КУпАП перелік обставин, що пом'якшують

відповідальність за адміністративне правопорушення, не є вичерпним, суддя при накладенні адміністративного стягнення може визнати пом'якшуючими й інші обставини, не передбачені цією статтею. Перелік обставин, що обтяжують відповідальність за адміністративне правопорушення (ст. 35 КпАП), навпаки, є вичерпним, тому суддя не вправі посилатись у постанові як на обтяжуючі і враховувати при накладенні стягнення обставини, не передбачені законом.

Суди повинні неухильно виконувати вимоги ст. 268 КпАП щодо розгляду справи про адміністративне правопорушення у присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності зазначеної особи це можливо лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце та час розгляду і якщо від неї не надійшло клопотання про його відкладення.

РОЗДІЛ 3

ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОВАДЖЕННІ У СПРАВІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВOPУШЕННЯ ЗА СТАТТЕЮ 124 КУпАП

Із метою забезпечення законності, всебічного, повного та об'єктивного з'ясування обставин справи законодавець досить повно визначає права й обов'язки кожного із учасників провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності – це фізична особа, яка вчинила адміністративний проступок у віці, з якого відповідно до КУпАП може наставати адміністративна відповідальність і до якої застосовуються заходи примусу у передбаченому законом порядку. Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, передбачені ст. 268 КУпАП.

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності має право:

1) знайомитися з матеріалами справи та давати пояснення у справі, що дозволяє особі мати певне, відповідне та чітке уявлення, за порушення норм якого нормативного акта чи за вчинення яких протиправних дій вона притягається до адміністративної відповідальності;

2) надавати докази своєї невинуватості, брати участь в оцінці доказів, заявляти письмові або усні клопотання, висловлювати власні думки, наводити пояснення, визнавати чи не визнавати наведені докази, вимагати залучення свідків, якщо вони є, призначення експертизи, витребування довідок, документів тощо;

3) виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження;

4) користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги, користуватися рідною мовою та послугами перекладача. Проте законодавець не уточнює, на якій стадії провадження особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, може користуватися юридичною допомогою, а лише встановлює, що у розгляді справи можуть брати участь адвокат, інший фахівець у галузі права (ст. 271 КУпАП). Отже, зі змісту цієї норми на стадії порушення справи (складання протоколу) особа ніби не може користуватися юридичною допомогою, що на практиці мають місце дискусії між адвокатом і органом (посадовою особою) адміністративно-деліктної юрисдикції

щодо участі захисника у справі на стадії порушення адміністративного провадження, тоді як ст. 59 Конституції України встановлює, що кожен має право на правову допомогу як норму прямої дії;

5) оскаржувати постанову в справі в порядку і строк, встановлені статтями 288 і 289 КУпАП;

6) відмовитися від підписання протоколу, викласти мотиви своєї відмови від його підписання, а також подати пояснення та зауваження щодо змісту протоколу (ч. 3 ст. 256 КУпАП).

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності за порушення, передбачене ст. 124 КУпАП зобов'язана з'явитися на виклик судді районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду для розгляду справи про адміністративне правопорушення.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Потерпілий – це особа, якій адміністративним правопорушенням за ст. 124 КУпАП заподіяно майнову або/та моральну шкоду. Права потерпілого передбачені приписами ст. 269 КУпАП.

Потерпілий, як і особа, що притягається до адміністративної відповідальності, з моменту складання протоколу про адміністративне правопорушення, у якому зазначена особа потерпілого, має право:

1) знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення у справі, надавати докази заподіяння моральної, фізичної або майнової шкоди;

2) заявляти клопотання щодо залучення до справи свідків, якщо вони є, призначення експертизи, надання послуг перекладача, витребування довідок, документів тощо;

3) користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця в галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги; користуватися послугами перекладача;

4) оскаржувати постанову у справі в порядку і строк, встановлені статтями 288 і 289 КУпАП.

У зв'язку з тим, що потерпілому можуть бути відомі які-небудь обставини, що підлягають установленню у даній справі, він може бути опитаний як свідок. У такому випадку потерпілий зобов'язаний: з'явитися на виклик органу (посадової особи), у провадженні якої перебуває справа в зазначений час, дати правдиві пояснення, повідомити

всі відомі йому факти, що стосуються справи та відповіді на поставлені запитання. У літературі зазначається, що потрібно враховувати особливості психічного сприйняття обставин правопорушення потерпілим, адже він постраждав від цих дій і може бути зацікавленим у необ'єктивному вирішенні справи.

Законний представник – особа, яка представляє інтереси неповнолітнього чи особи, що через свої фізичні або психічні вади не може сама реалізувати свої права у справах про адміністративні правопорушення (батьки, усиновителі, опікуни, піклувальники), має право:

1) представляти інтереси лише особи, яка притягається до відповідальності, або потерпілого;

2) знайомитися з матеріалами справи, надавати докази у справі, надавати відомості про особу, що позитивно її характеризують, висловлювати власні думки щодо вчиненого правопорушення чи заподіяння моральної, фізичної або майнової шкоди;

3) заявляти клопотання про залучення свідків, якщо вони є, до справи, призначення експертизи, витребування довідок, документів;

4) користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги; користуватися послугами перекладача;

5) від імені особи, інтереси якої представляє законний представник, приносити скарги на рішення органу (посадової особи), який розглядає справу.

Законний представник зобов'язаний добросовісно представляти інтереси неповнолітнього чи особи, яка через свої фізичні або психічні вади не може сама захищати свої права особи, що притягається до відповідальності, або особи, яка визнана потерпілою. Толерантно ставитися до них та оточуючих їх громадян і посадових осіб.

Права і обов'язки законного представника передбачені ст. 270 КУпАП.

Захисник – адвокат, інший фахівець у галузі права, який за законом має права на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи:

1) знайомитися з матеріалами справи, ставити запитання до особи, яка його запросила, та інших учасників процесу, брати участь у дослідженні доказів;

2) заявляти клопотання про залучення до справи свідків, якщо вони є, призначення експертизи, витребування довідок та інших документів.

Під час здійснення своїх обов'язків захисник зобов'язаний:

1) неухильно додержуватися вимог чинного законодавства, використовувати всі передбачені законами засоби захисту прав і законних інтересів громадян і не має права використовувати свої повноваження на шкоду особі, інтереси якої захищає;

2) відмовитися від надання правової допомоги, якщо у розгляді справи бере участь посадова особа, з якою захисник перебуває в родинних стосунках, а також він у цій справі надає або раніше надавав юридичну допомогу особам, інтереси яких суперечать інтересам особи, що звернулася з проханням про ведення справи, або брав участь як слідчий, особа, що –проводила дізнання, прокурор, громадський обвинувач, суддя, секретар судового засідання, експерт, спеціаліст, представник потерпілого, свідок, перекладач, понятий;

3) не розголошувати відомості, що становлять предмет таємниці захисту, і не використовувати їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб.

Важливо!!! Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 19 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» Видами адвокатської діяльності є захист прав, свобод і законних інтересів особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду справи про адміністративне правопорушення. Надаючи аналіз цієї нормі доречно детермінувати, що адвокат вступає у свої обов'язки безпосередньо зі стадії розгляду справи за ст. 124 КУпАП у суді. На стадії провадження у справі про адміністративне правопорушення – «адміністративне розслідування», тобто до моменту розгляду справи, спеціальний закон не наділяє адвоката повноваженнями і тому, процесуальні дії захисника можна вважати такими, що порушують принципи «законності». При цьому, норми Конституції України зазначають, що кожен має право на професійну правничу допомогу.

Свідок – особа, про яку є дані, що їй відомі які-небудь обставини, що підлягають установленню фактів у зазначеній справі. Отже, свідком може бути будь-яка особа (незалежно від віку, статі, родинних зв'язків, підлеглості по роботі тощо), якій відомі обставини у справі. Свідок має право:

1) давати пояснення рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження;

2) давати пояснення в письмовій або усній формі;

3) на відшкодування витрат, пов'язаних зі з'явленням до органу чи до посадової особи, які розглядають справу;

4) за ним зберігається середній заробіток за місцем роботи за час відсутності, пов'язаної з викликом для надання свідчення (ст. 275 КУпАП).

Свідок зобов'язаний з'явитися на виклик органу (посадової особи), у провадженні якого перебуває справа про адміністративне провадження, у зазначений час, дати правдиві пояснення, повідомити все відоме йому у справі і відповісти на поставлені запитання.

Цінність свідка полягає в його безпосередньому об'єктивному сприйнятті обставин справи за допомогою органів чуттів та відсутності юридичної зацікавленості у вирішенні справи. І саме з огляду на своє нейтральне становище людина здатна об'єктивно та правильно засвідчити події і факти так, яке вони дійсно відбувалися для можливості уникнути формалізму та зловживання процесуальними правами.

Права і обов'язки свідка чітко зазначені у ст. 272 КУпАП.

Експерт – особа, яка є спеціалістом у галузі науки, техніки, культури, інших галузей, що володіє необхідними знаннями. Експерт призначається органом (посадовою особою), у провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення у разі такої потреби. Експерт має право:

1) знайомитися з матеріалами справи, що стосуються предмета експертизи, необхідних йому для надання відповіді на поставлені запитання;

2) заявляти клопотання про надання йому додаткових матеріалів, необхідних для дачі висновку;

3) з дозволу органу (посадової особи), у провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення, ставити особі, яка притягається до відповідальності, потерпілому, свідкам запитання, що стосуються предмета експертизи;

4) бути присутнім під час розгляду справи;

5) на відшкодування витрат, пов'язаних із явкою до органу (до посадової особи), у провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення;

б) за ним зберігається середній заробіток за місцем роботи за час відсутності, пов'язаної з явкою до органу (до посадової особи), у провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення.

Експерт зобов'язаний з'явитися на виклик органу (посадової особи) і дати об'єктивний висновок у поставлених перед ним питаннях.

Експертиза в контексті ст. 124 КУпАП – це дослідження на вимогу суду поданих ним об'єктів, що провадиться експертами на базі спеціальних знань і на науковій основі з метою одержання даних про факти, що мають значення для правильного вирішення справи.

Види Експертиз:

«Автотехнічна експертиза – це експертне дослідження з метою встановлення механізму й обставин дорожньо-транспортної пригоди, технічного стану транспортних засобів, причин виходу з ладу їх деталей, а також обставин, що сприяли чи могли сприяти виникненню дорожньо-транспортної пригоди (ДТП).

Предмет автотехнічної експертизи – це фактичні дані про дорожню обстановку на місці пригоди, дії учасників пригоди і їх можливості, механізм ДТП, технічний стан транспортного засобу (ТЗ) і його деталей, а також щодо обставин, що сприяли виникненню ДТП, які встановлює експерт-автотехнік на підставі своїх спеціальних знань і матеріалів справи (провадження).

Об'єктами автотехнічної експертизи є: слідова та речова обстановка на місці ДТП, транспортні засоби та їх деталі, вузли, агрегати, а також матеріали справи (провадження).

Види автотехнічних експертиз

З огляду на предмет автотехнічної експертизи та зміст окремих спеціальних знань, склалися наступні її види:

- автотехнічна експертиза обставин і механізму ДТП;
- автотехнічна експертиза технічного стану ТЗ;
- автотехнічна експертиза деталей ТЗ;
- транспортно-трасологічна експертиза (експертиза слідів на ТЗ та місці ДТП);
- дорожньо-технічна експертиза (експертиза стану доріг та дорожніх умов на місці ДТП)» [33].

Окрім того, для встановлення механізму ДТП та обставин, що сприяли її виникненню призначаються комплексні експертизи, зокрема комплексна медико-автотехнічна (транспортно-трасологічна), комплексна дорожньо-технічна та автотехнічна та, у зв'язку з широким поширенням відеофіксації ДТП останнім часом, – комплексна автотехнічна фототехнічна та відеотехнічна експертизи.

Завданнями автотехнічної експертизи обставин і механізму ДТП Основними завданнями автотехнічної експертизи обставин і механізму ДТП є:

1. *Встановлення механізму ДТП та її елементів:*
 - Визначення швидкості руху ТЗ, зокрема, з урахуванням слідів гальмування (юзу), відкидання ТЗ після зіткнення та пошкоджень, що ТЗ отримав під час зіткнення). Швидкість руху транспортних засобів, із

урахуванням пошкоджень може визначитися з застосуванням програмних комплексів із дослідження механізму ДТП, що рекомендовані для використання в експертній практиці;

- визначення припустимої швидкості руху ТЗ за певних умов (на заокругленні дороги, за умов видимості дороги);

- визначення віддалення ТЗ, пішоходів та інших об'єктів від місця ДТП у певні проміжки часу;

- визначення часу подолання ТЗ певних ділянок шляху;

- встановлення безпечних дистанції чи інтервалу в певних дорожніх умовах;

- встановлення технічної можливості запобігання ДТП гальмуванням чи маневруванням, виходячи з наданих вихідних даних;

- встановлення гальмового та зупинного шляхів, та інших просторово динамічних характеристик пригоди;

2. *Регламентация та оцінка дій водія з погляду технічних вимог Правил дорожнього руху:*

- встановлення належних дій учасників дорожнього руху в дорожній обстановці, що склалась перед ДТП, із метою забезпечення безпеки руху;

- встановлення технічної можливості запобігання ДТП гальмуванням чи маневруванням, виходячи з наданих вихідних даних;

- встановлення відповідності дій водія ТЗ технічним вимогам Правил дорожнього руху

- встановлення причинного зв'язку між діями водія та виникненням ДТП. [33].

Питання, що вирішуються при проведенні автотехнічної експертизи обставин і механізму ДТП

Зазначені вище завдання автотехнічної експертизи обставин ДТП вирішуються в ході дослідження наступних питань (даний перелік не є вичерпним і в залежності від обставин пригоди питання можуть видозмінюватись).

1. Якою була швидкість ТЗ у різні моменти розвитку ДТП (перед ДТП, в момент наїзду, зіткнення, тощо)?

2. Яка була швидкість ТЗ перед ДТП (в момент зіткнення), з урахуванням пошкоджень, які він отримав (які отримали ТЗ) при зіткненні?

3. Яка максимально допустима швидкість руху ТЗ за умови даної видимості дороги (у вихідних даних зазначається, якою була видимість дороги)?

4. Яка максимально допустима швидкість ТЗ на заокругленні дороги даного радіуса (у вихідних даних зазначається радіус дороги)?

5. Яка найменша безпечна дистанція між ТЗ в умовах даної дорожньої обстановки?

6. Яка відстань необхідна для безпечного обгону попутного ТЗ в умовах даної дорожньої обстановки?

7. Який гальмовий та (або) зупинний шлях ТЗ за певної швидкості його руху в умовах даної дорожньої обстановки?

8. Як повинен був діяти водій у даній дорожній обстановці згідно з технічними вимогами Правил дорожнього руху?

9. Чи мав водій технічну можливість запобігти наїзду з моменту виникнення небезпеки для руху (або з моменту виявлення перешкоди для руху)?

10. Чи відповідали дії водія технічним вимогам Правил дорожнього руху?

11. Чи були з технічної точки зору дії водія ТЗ у причинному зв'язку з виникненням ДТП? [33].

Особливості призначення автотехнічної експертизи обставин ДТП.

Об'єктивне проведення автотехнічної експертизи залежить від комплексу вихідних даних, що задається для розв'язання поставлених питань. Так, начебто, при незначній зміні вихідних параметрів висновки експертизи можуть змінитись на протилежні.

За загальним правилом, вихідні дані надаються на автотехнічну експертизу особою, що призначила експертизу. Згідно з п. 1.3, 1.6 розділу II Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: «У документі про призначення автотехнічної експертизи (залучення експерта) повинні бути зазначені дані про параметри і стан дорожньої обстановки, дорожнього покриття та обставини щодо дій учасників події, з яких має виходити експерт при проведенні досліджень (вихідні дані). Орган (особа), який (яка) призначив (ла) експертизу (залучив (ла) експерта), не має права вимагати від експерта, щоб той самостійно вибирав зі справи вихідні дані для проведення експертизи. Разом із тим зазначені особи можуть поставити перед експертом питання щодо технічної спроможності (неспроможності) тих чи інших даних, що є у справі».

Вихідні дані на автотехнічну експертизу в загальному плані описуються п. 1.3 розділу II вказаних вище рекомендацій. Проте, для кожного з видів ДТП вихідні дані мають певну специфіку.

Доцільно систематизувати вихідні дані, необхідні для виконання

експертного дослідження, за елементами системи ВАДС – «водій – автомобіль (транспортний засіб) – дорога – середовище руху».

Водій:

- дії з управління ТЗ у процесі розвитку ДТП (доцільно коротко навести покази щодо пригоди);
- дії з перевірки технічного стану ТЗ перед виїздом і в процесі експлуатації в день ДТП (у необхідних випадках).

Транспортний засіб:

- Тип, марка, модель, завантаженість (кількісні характеристики та характер розміщення пасажирів та вантажу), технічний стан (справний, несправний, у чому полягає несправність);
- траєкторія, швидкість і характер руху перед пригодою та під час її розвитку (на якій відстані від правого краю проїзної частини рухався ТЗ, чи відбувалося маневрування праворуч або ліворуч, чи змінювалася швидкість руху, якщо так, то яким чином (ТЗ рухався зі сповільненням (гальмувався) рівномірно чи з прискоренням) і на яких ділянках траєкторії й тому подібне, для мотоцикла вказати яким гальмом гальмувався (ручним, ножним чи обома);
- місце, яким ТЗ контактував з пішоходом, іншим ТЗ, перешкодою тощо (необхідно вказати відстань у метрах від цього місця до переднього бампера автомобіля та правого габариту);
- якщо водій застосовував гальмування до контакту з пішоходом, іншим ТЗ тощо, то яку відстань подолав ТЗ у загальмованому стані до наїзду (зіткнення) або після нього до повної зупинки.

Дорога:

- тип дороги за характером покриття проїзної частини (асфальтобетонна (по можливості вказати шорсткість), гравійна, ґрунтова без покриття і т. д.), наявність і тип узбіч, тротуарів, кюветів, розділювальних смуг;
- стан покриття проїзної частини і узбіч (сухе, мокре, вкрите брудом, вкрите рихлим снігом, вкрите укоченим снігом, вкрите льодом тощо);
- ширина проїзної частини, узбіч (тротуарів), розділювальних смуг;
- наявність і величина поздовжніх і поперечних ухилів в градусах або відсотках (проміле), радіус закруглення дороги в метрах;
- наявність і розташування дорожніх знаків і розмітки;
- наявність і розташування пошкоджень дорожнього полотна і їх геометричні параметри (глибина, ширина, довжина, висота);
- наявність, розміри, розташування і характер слідів на місці ДТП;
- освітленість місця ДТП;

- загальна і конкретна видимість та оглядовість з місця водія.

Середовище руху:

- характер переміщення об'єктів дорожньої обстановки з моменту появи у полі зору водія до моменту наїзду або зіткнення;
 - для пішохода також стать, вік, одяг, речі та особливості поведінки – дивився у бік ТЗ, що наближається, чи ні, йшов рівномірно або змінював темп руху і т. д.);
 - наявність і характер переміщення учасників руху і інших об'єктів, що безпосередньо не брали участь в ДТП, але що зробили вплив на його розвиток (ТЗ, обмежуючі оглядовість, пішоходи, на яких було зосереджено увагу водія, і т. п.);
 - момент виникнення небезпеки або перешкоди для руху.

Момент виникнення перешкоди чи небезпеки для руху – момент, починаючи з якого водій повинен був приймати заходи до запобігання ДТП відповідно до вимог п. 12.3 Правил дорожнього руху.

Згідно п. 1.10 Правил дорожнього руху: «небезпека для руху – зміна дорожньої обстановки (у тому числі поява рухомого об'єкта, що наближається до смуги руху транспортного засобу чи перетинає її) або технічного стану транспортного засобу, що загрожує безпеці дорожнього руху і змушує водія негайно зменшити швидкість або зупинитися. Окремим випадком небезпеки для руху є рух у межах смуги транспортного засобу іншого транспортного засобу назустріч загальному потоку;

Перешкода для руху – нерухомий об'єкт у межах смуги руху транспортного засобу або об'єкт, що рухається попутно в межах цієї смуги (за винятком транспортного засобу, що рухається назустріч загальному потоку транспортних засобів) і змушує водія маневрувати або зменшувати швидкість аж до зупинки транспортного засобу» ?.

Відповідно до чинних Науково-методичних рекомендацій із питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: «Момент виникнення небезпеки для руху, як правило, має зазначатися у документі про призначення експертизи (залучення експерта). Якщо у документі про призначення експертизи (залучення експерта) момент виникнення небезпеки не зазначений, то експерт, виходячи з аналізу дорожньої обстановки, може визначити його за даними, що містяться в матеріалах справи»?.

У деяких випадках, для визначення моменту виникнення перешкоди або небезпеки для руху необхідно проаналізувати швидкість, напрям руху і взаємне розташування на дорозі транспортних засобів, пішоходів і інших об'єктів, тобто провести дослідження на основі спеціальних технічних знань.

У цих випадках таке питання виноситься на вирішення автотехнічної експертизи. Потреба переважно існує, якщо в дорожній ситуації, що передувала ДТП мало місце:

- Зміна швидкості і (або) напрямку руху об'єкту (наприклад, пішохід, який переходить проїзну частину, зупиняється, а потім починає бігти або повертає назад: необхідно шляхом математичного моделювання перевірити, чи створював би пішохід небезпеку при незмінному темпі та напрямі руху, чи ні);

- виїзд ТЗ, водій якого не мав переваги, на смугу руху іншого ТЗ (наприклад, автомобіль виїжджає з другорядної дороги на головну: необхідно розрахунковим шляхом перевірити, де він міг бути зупинений водієм – біля межі перехрестя, стоп-лінії, розділювальної смуги і т. ін.);

- небезпека була пов'язана з відмовою якоїсь з систем ТЗ, що загрожує безпеці дорожнього руху;

- небезпека була пов'язана зі станом дороги.

Якщо експерт вважає, що небезпека для руху виникла не в той момент, що зазначено в документі про призначення експертизи (залучення експерта), у висновку він має вказати мотиви незгоди з позицією органу (особи), що призначив(ла) експертизу (залучив (ла) експерта), і дати відповідні варіанти розв'язання поставленого питання.

Якщо ДТП скоїв водій мотоцикла, окрім того, зазначаються: ручним і ножним гальмом чи одним з них (яким саме) гальмував водій; якщо на мотоциклі з коляскою був один пасажир, то де він перебував (у колясці чи на задньому сидінні); якщо мотоцикл без коляски рухався в перекинутому стані, залишаючи сліди на дорозі, – то відстань, на яку він перемістився в такому стані.

Отже, предметом автотехнічної експертизи є обставини (фактичні дані), що визначаються на підставі спеціальних знань області автотехніки з питань, що ставляться на її вирішення. Це є комплекс фактичних даних про обставини дорожньо-транспортної пригоди, пов'язані з механізмом ДТП, технічним станом транспортних засобів, дорожньою обстановкою, діями учасників ДТП, а також причинами та умовами, що сприяли виникненню ДТП, які визначаються на підставі спеціальних знань у питанні автотехніки шляхом

дослідження методами та прийомами авто технічної експертизи об'єктів.

«Автотоварознавча та транспортно-товарознавча експертиза – це дослідження, у межах якого встановлюється ринкова вартість колісних транспортних засобів, їх складових, а також розмір вартості матеріального збитку, заподіяного власнику або володільцю колісних транспортних засобів, їх складових внаслідок пошкодження останнього. Перед автотоварознавчою та транспортно-товарознавчою експертизою можуть ставитись також питання щодо складових основного завдання чи споріднені з ним, якщо такі питання пов'язані з придбанням та експлуатацією колісних транспортних засобів.

Експертиза проводиться після подання органом (особою), який (яка) її призначив(ла) (залучив(ла) експерта), матеріалів, оформлених згідно з вимогами процесуального законодавства та Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень.

Автотоварознавча експертиза проводиться після дорожньо-транспортної пригоди, з причин якої може бути необхідна оцінка транспортного засобу, наприклад, для надання експертного висновку в страхову компанію.

Метою проведення дослідження є визначення вартості колісного транспортного засобу, визначення вартості його складових частин, а також встановлення розміру матеріального збитку, заподіяного внаслідок ДТП власнику колісного транспортного засобу.

Перелік основних напрямків автотоварознавчої експертизи, за якими працюють фахівці, не є вичерпним. Експертний висновок із визначення вартості ремонту обладнання, що видається замовнику, має статус *офіційного документа доказового значення*.

Результатом проведення такої експертизи є *експертний висновок*, що видається замовнику, є підставою для виплати страховими компаніями чи винуватцем ДТП компенсації, визначеної під час експертизи, адже такий висновок має статус офіційного документа доказового значення і може бути використаний у суді.

Завданнями транспортно-товарознавчої експертизи та експертних досліджень колісних транспортних засобів є:

- визначення ринкової вартості колісних транспортних засобів;
- визначення ринкової вартості складових колісних транспортних засобів;
- визначення розміру вартості матеріальних збитків, заподіяних власнику колісного транспортного засобу, їх складових, унаслідок ДТП.
- визначення вартості колісного транспортного засобу, у т.ч. з урахуванням часткової втрати її товарних якостей у зв'язку з

експлуатаційним зношенням і пошкодженнями від впливу зовнішніх факторів. [33].

Орієнтовний перелік вирішуваних питань:

- Яка ринкова вартість КТЗ (зазначаються його марка, модель і державний реєстраційний номер) на дату оцінки (зазначається дата, на яку визначається його вартість)?

- Яка вартість КТЗ (зазначаються марка, модель КТЗ, ідентифікаційний номер), його складових, що ввозяться на митну територію України, на дату оцінки (зазначається дата, на яку визначається його вартість)?

- Яке значення має величина втрати товарної вартості КТЗ на дату оцінки (зазначається дата, на яку оцінюється його вартість)?

- Яка утилізаційна вартість КТЗ (зазначаються його марка, модель і державний реєстраційний або ідентифікаційний номер) на дату оцінки (зазначається дата, на яку оцінюється його вартість)?

- Яка скрапова вартість КТЗ (зазначаються марка, модель і державний реєстраційний або ідентифікаційний номер) на дату оцінки (зазначається дата, на яку оцінюється його вартість)?

- Яка ліквідаційна вартість КТЗ (зазначаються його марка, модель і державний або ідентифікаційний номер) на дату оцінки (зазначається дата, на яку оцінюється його вартість)?

- Яка вартість матеріального збитку (шкоди), завданого(ї) власнику КТЗ (зазначаються прізвище, ім'я та по батькові власника, марка, модель КТЗ, його державний реєстраційний номер) унаслідок (зазначається подія, що призвела до матеріальної шкоди) на дату оцінки (зазначається дата, на яку оцінюється вартість)?

- Чи укомплектовано КТЗ відповідно до нормативно-технічної документації підприємства-виробника? Якщо ні, то в чому саме полягає неукомплектованість?

- Яка дата виготовлення цього КТЗ (його складової)? До якого типу належить такий двигун, які його основні характеристики?

- Чи можливо провести ремонтно-відновлювальні роботи пошкодженого КТЗ (його складових)?
- Якщо можливо, то який обсяг, характер і вартість цих робіт на дату оцінки (зазначається дата, на яку проводиться оцінка майна)?
- Яке значення становить коефіцієнт фізичного зносу складових зазначеного КТЗ?
- Яке значення становить процентний показник ринкової вартості КТЗ?
- Чи відповідають виконані ремонтно-відновлювальні роботи нормативним вимогам?
- Яким характеристикам (у тому числі типу) відповідає КТЗ згідно з Українським класифікатором товарів зовнішньоекономічної діяльності?

Транспортно-трасологічна експертиза – це дослідження, під час якого експерт вивчає сліди на транспортних засобах та місці ДТП і визначає механізм їх виникнення.

«Завданням транспортно-трасологічної експертизи є:

- ідентифікація за слідами, залишеними ТЗ, певного його екземпляра чи установлення його типу, моделі;
- визначення взаємного розташування ТЗ у момент їх контактування;
- визначення місця зіткнення ТЗ і місця наїзду на перешкоду (пішохода), установлення механізму утворення слідів;
- розташування ТЗ відносно проїзної частини на момент контактування;
- вирішення цих завдань здійснюється шляхом дослідження слідів, виявлених на місці ДТП, пошкоджень транспортних засобів. Тому призначати транспортно-трасологічну експертизу доцільно лише тоді, коли є можливість надати експертові об'єкти, які перебували в контакті, або матеріали справи, у яких зафіксовано сліди.

Орієнтований перелік питань:

- Чи залишені певні сліди (указується, які саме і на чому) ходовими частинами (колесами, шинами, гусеницями тощо) даного ТЗ?

- Який механізм контактування ТЗ?

- Чи залишені сліди певними виступаючими частинами даного ТЗ?

- До якого типу (марки, моделі) належить ТЗ, що залишило дані сліди?

- Яким було взаємне розташування транспортних засобів під час їх зіткнення?

- Яким було взаємне розташування ТЗ і перешкоди (пішохода) під час наїзду на останню (останнього)? Який механізм контактування пішохода та ТЗ? Хто з осіб, які перебували в ТЗ під час ДТП (вказуються прізвища, імена та по батькові осіб), перебував за кермом (для вирішення питань про взаємне розташування ТЗ і потерпілого та про особу, яка керувала ТЗ, призначається комплексна судово-медична, транспортно-трасологічна експертиза)?

- Який із транспортних засобів під час їх зіткнення стояв, а який рухався?

- На якому місці дороги сталося зіткнення транспортних засобів (наїзд на пішохода)?

- Який механізм утворення слідів (удар, ковзання тощо)?

- У якому напрямку відносно слідосприймальної поверхні рухався ТЗ? [33].

Комплексна автотехнічна експертиза, експертиза відео-, звукозапису та фототехнічна експертиза (при наявності відеозапису моменту ДТП):

Завданням комплексного автотехнічного, фототехнічного і відеотехнічного дослідження відноситься:

- значень швидкості руху транспортного засобу (V_a) або пішохода (V_n) перед зіткненням (наїздом);

- значень сповільнення або прискорення транспортного засобу j_n ;

- часу руху (існування) перешкоди (пішохода) t_n ;

- відстаней, що подолали транспортні засоби (S_a) та/або пішохода (S_n), з моменту виникнення небезпеки до зіткнення (наїзду);

- режиму роботи світлофорного об'єкту на місці пригоди, встановлення фактичних сигналів світлофора на час виникнення ДТП;

- ідентифікаційними завданнями даної комплексної експертизи є:

- визначення марки і моделі транспортного засобу за відеозаписами та фотозображенням;

- визначення приналежності слідів, залишених на проїзній

частині, транспортному засобу тощо;

- визначення розміру (довжини) слідів і їх прив'язки до стаціонарних об'єктів і транспортних засобів;
- визначення розташування і траєкторії транспортного засобу на проїзній частині під час його руху;
- визначення взаємного розташування транспортних засобів на певних відрізках часу, визначення місця зіткнення (наїзду).

Орієнтований перелік питань:

- Якою була швидкість руху транспортного засобу або пішохода перед зіткненням (наїздом)?
- Чи гальмувався транспортний засіб перед зіткненням (наїздом)?
- Чи прискорювався транспортний засіб перед зіткненням (наїздом)?
- Який час пройшов з моменту виникнення небезпеки до моменту зіткнення (наїзду)?
- Яку відстань подолали транспортний засіб або перешкода з моменту виникнення небезпеки до зіткнення (наїзду)?
- Який саме сигнал світлофора був на перехресті в певний момент (часовий інтервал)?
- Чи впливала (знаходилася в причинно-наслідковому зв'язку) неналежна організація дорожнього руху на перехресті на факт виникнення ДТП?
- Яку саме марку та модель транспортного засобу зафіксовано на відеозаписі фотозображенні?
- Чи могли сліди, залишені на проїзній частині, належати цьому транспортному засобу?
- Який розмір (довжина) слідів транспортного засобу, на якій відстані від стаціонарних (нерухомих) об'єктів вони розташовані?
- Як розташовувався транспортний засіб відносно проїзної частини, розмітки та інших предметів на момент пригоди? Якою була траєкторія його руху?
- Де відносно елементів проїзної частини розташовувалось місце зіткнення (наїзду)?

Експерти під час проведення автотехнічних досліджень мають можливість встановити норми витрат палива у різних циклах експлуатації транспортних засобів (міському, заміському та змішаному циклі).

Експерти мають можливість встановити причини несправності двигуна внутрішнього згорання або причини виходу з ладу двигуна внутрішнього згорання із вирішенням питань:

- які існують причини виникнення несправності двигуна

внутрішнього згорання?

- коли виникає несправність двигуна внутрішнього згорання?
- чи було можливим виявити несправність двигуна внутрішнього згорання, якщо така була в наявності?
- чи в причинному зв'язку з проведеним ремонтом знаходиться несправність двигуна внутрішнього згорання?

Перекладач (стаття 274 КУпАП) – особа, яка вільно володіє мовою, на якій спілкується особа, що притягається до адміністративної від-повідальності, або потерпілий чи інші учасники у справі.

Він призначається органом (посадовою особою), у провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення, якщо учасники у справі не володіють мовою, якою ведеться провадження.

Перекладачем може бути запрошена особа, яка володіє сурдоперекладом. Перекладач має право на відшкодування витрат, пов'язаних з явкою до органу (посадової особи), у провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення, а також на збереження заробітної плати у зв'язку з явкою до слухання справи.

Перекладач зобов'язаний: з'явитися до органу? (посадової особи) і зробити повно й точно доручений йому переклад.

Перекладач несе адміністративну відповідальність за:

ч. 2 статті 185-3 КУпАП (за злісне ухилення від явки в суд);

Важливо!!! Згідно з наказом Міністерства
внутрішніх справ України
від 11.03.2013 № 228 «Порядок ведення
Державною міграційною службою України
Довідково-інформаційного реєстру
перекладачів»

«Реєстр перекладачів – це веб-сторінка офіційного веб-сайту Державної міграційної служби України, що містить відомості про перекладачів, які можуть залучатися органами державної влади для надання послуг перекладу під час розгляду заяв та проведення співбесід з біженцями та іншими категоріями мігрантів, під час здійснення їх затримання, забезпечення надання їм правової допомоги, розгляду адміністративними судами справ щодо біженців та видворення з України іноземців та осіб без громадянства, здійснення досудового розслідування та розгляду судами кримінальних проваджень і справ про адміністративні правопорушення, вчинені біженцями та іншими категоріями мігрантів на території України.

Супроводження Реєстру перекладачів здійснює Державна міграційна служба України – власник Реєстру перекладачів, що вживає заходів із захисту та обробки визначених цим Порядком відомостей про перекладачів, а також із забезпечення захисту таких відомостей від незаконної обробки, у тому числі від незаконного доступу до них, та виконує інші функції, передбачені цим Порядком» [35].

Важливо врахувати, що уповноважена особа для залучення перекладача у справах про адміністративне правопорушення за ст. 124 КУпАП, якщо учасником є іноземець, відповідно до встановленого зразку (див. в Додатках) готує запит на Голову Державної міграційної служби і направляє його засобами поштового або електронного зв'язку. До того ж, обов'язково враховуються вимоги Закону України «Про захист персональних даних», а у запиті зазначаються – найменування, місцезнаходження суб'єкта владних повноважень, що подає запит, посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка засвідчує запит; підтвердження того, що зміст запиту відповідає його повноваженням і мету та/або правові підстави для запиту.

Реєстр перекладачів ведеться українською мовою.

За неповагу до суду або встановлених у суді правил, за злісне ухилення перекладача від явки до суду, за відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків стосовно перекладача передбачається адміністративна відповідальність. За завідомо неправильний переклад стосовно перекладача передбачається кримінальна відповідальність.

Відповідно до Глави 3 КАС України на перекладача поширюється правило щодо відводів і самовідводів, що гарантує його незацікавленість і об'єктивність перекладу.

Підстави для відводу і самовідводу перекладача та порядок їх вирішення зазначені в главі 3 КАС України.

Перекладач не може брати участі в розгляді адміністративної

справи і підлягає відводу (самовідводу):

- якщо він брав участь у справі як свідок, експерт, спеціаліст, перекладач, представник, адвокат, секретар судового засідання або надавав правничу допомогу стороні чи іншим учасникам справи в цій чи іншій справі;

- якщо він прямо чи опосередковано заінтересований в результаті розгляду справи;

- якщо він є членом сім'ї або близьким родичем (чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, брат, сестра, дід, баба, онук, онучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, член сім'ї або близький родич цих осіб) сторони або інших учасників судового процесу, або осіб, які надавали стороні або іншим учасникам справи правничу допомогу у цій справі;

- за наявності інших обставин, що викликають сумнів у його неупередженості.

Перекладач має право відмовитися від участі в адміністративному судочинстві, якщо він не володіє мовою в обсязі, необхідному для перекладу.

Зокрема, перекладач не може брати участі в адміністративному процесі, якщо: він перебував або перебуває в службовій або в іншій залежності від учасників справи; він проводив ревізію, перевірку тощо, матеріали яких використовуються під час розгляду даної справи; з'ясування обставин, що мають значення для справи, виходить за межі сфери його спеціальних знань.

Участь перекладача в судовому засіданні під час попереднього розгляду даної справи відповідно як секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача не є підставою для їхнього відводу (самовідводу).

Процесуальна роль перекладача в адміністративному процесі полягає у створенні належних умов комунікації між судом і сторонами адміністративного судочинства у випадках, якщо окремі з них не володіють мовою судочинства.

Таким чином, діяльність перекладача опосередковано забезпечує реалізацію й інших засад адміністративного судочинства, зокрема законності, рівності усіх учасників адміністративного процесу перед законом і судом, змагальності сторін, забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішень адміністративного суду та інших.

*Важливо!!! Запит щодо надання послуг перекладача у справі за ст. 124 КУпАП при направленні засобами поштового зв'язку направляється за адресою: вул. Володимирська, 9, м. Київ, 01001; засобами електронного зв'язку: E-mail для службової кореспонденції: vdzdmsu.gov.ua, E-mail для органів судової влади: suddmsu.gov.ua.
Окремо дізнатись потрібну інформацію уповноважена особа може за номерами телефонів: (044) 278-49-98, 365-30-10, 365-30-90.*

Оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення:

Оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення:

Відповідно до статті 287 КУпАП, постанову по справі про адміністративне правопорушення може бути оскаржено особою, щодо якої її винесено, а також потерпілим.

Постанова районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду (судді) про накладення адміністративного стягнення може бути оскаржена в порядку, визначеному КУпАП.

Особа, яка оскаржила постанову у справі про адміністративне правопорушення, звільняється від сплати державного мита.

Строк оскарження постанови у справі про адміністративне правопорушення, передбачений статтею 289 КУпАП:

Скаргу на постанову у справі про адміністративне правопорушення може бути подано протягом десяти днів з дня винесення постанови. У разі пропуску зазначеного строку з поважних причин цей строк за заявою особи, щодо якої винесено постанову, може бути поновлено органом (посадовою особою), правомочним розглядати скаргу.

Відповідно до статті 294 КУпАП, постанову судді у справах про адміністративне правопорушення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги.

Постанова судді у справі про адміністративне правопорушення може бути оскаржена особою, яку притягнуто до адміністративної відповідальності, її законним представником, захисником, потерпілим, його представником протягом десяти днів з дня винесення постанови. Апеляційна скарга подані після закінчення цього строку, повертаються апеляційним судом особі, яка її подала, якщо вона не заявляє клопотання про поновлення цього строку, а також якщо у поновленні строку відмовлено.

Апеляційна скарга подаються до відповідного апеляційного суду через місцевий суд, що виніс постанову. Місцевий суд протягом трьох

днів надсилає апеляційну скаргу разом зі справою до відповідного апеляційного суду.

Апеляційний перегляд здійснюється суддею апеляційного суду протягом двадцяти днів з дня надходження справи до суду.

Апеляційний суд повідомляє про дату, час і місце судового засідання особу, яка подала скаргу, інших осіб, які беруть участь у провадженні у справі про адміністративне правопорушення, не пізніше ніж за три дні до початку судового засідання.

Неявка на судові засідання особи, яка подала скаргу, прокурора, який вніс протест, інших осіб, які беруть участь у провадженні у справі про адміністративне правопорушення, не перешкоджає розгляду справи, окрім випадків, коли є поважні причини неявки або в суду відсутня інформація про належне повідомлення цих осіб.

Неповага до суду, що виразилась у злісному ухиленні від явки до суду свідка, потерпілого, позивача, відповідача або в невідкоренні зазначених осіб та інших громадян розпорядженню головуючого чи в порушенні порядку під час судового засідання, а так само вчинення будь-ким дій, що свідчать про явну зневагу до суду або встановлених у суді правил, тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Злісне ухилення експерта, перекладача від явки в суд – тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Відповідно до ст. 271 КУпАП у розгляді справи про адміністративне правопорушення можуть брати участь адвокат, інший фахівець у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи. Ці особи мають право знайомитися з матеріалами справи; заявляти клопотання; за дорученням особи, яка його запросила, від її імені подавати скарги на рішення органу (посадової особи), який розглядає справу, а також мають інші права, передбачені законами України.

У рішенні від 16 листопада 2000 року № 13-рп/2000 (справа щодо вільного вибору захисника) Конституційний Суд України дійшов висновку про те, що обмеження прав людини і громадянина у вільному виборі захисника суперечить міжнародним зобов'язанням України, зокрема положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ратифікованої Верховною Радою України 17 липня 1997 року, Міжнародного пакту про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року, ратифікованого Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19 жовтня 1973 року № 2148-VIII, Основних принципів, що стосуються ролі юристів, прийнятих восьмим

Конгресом ООН з питань попередження злочинності і поведження з правопорушниками 27 серпня – 7 вересня 1990 року.

Наразі Конституційний Суд України у вказаному рішенні надав тлумачення норми частини 1 статті 59 Конституції України про те, що «кожен є вільним у виборі захисника своїх прав» потрібно розуміти як конституційне право особи з метою отримання правової допомоги обирати захисником своїх прав особу, яка є фахівцем у галузі права, а також за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи. Допуск приватно практикуючого юриста, який займається наданням правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, як захисника, жодним чином не порушує право підозрюваного, обвинуваченого чи підсудного на захист.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» практика Європейського суду з прав людини є джерелом права в Україні.

У п. 54, 55 рішення ЄСПЛ від 24 листопада 2011 р. у справі «Загородній проти України» (заява № 27004/06) суд зазначив, що, навіть якщо припустити, що обмеження, як стверджував Уряд, було наслідком незавершеності процесу приведення кримінально-процесуального законодавства у відповідність з рішенням Конституційного Суду, така ситуація тривалої невизначеності відповідних положень національного законодавства залишається. Раніше Суд уже зазначав, що втручання у конвенційні права не може вважатись законним тільки через відсутність будь-якого законодавчого положення, якому воно може суперечити. Само по собі втручання повинно мати достатнє підґрунтя у національному законодавстві, щоб запобігти свавіллю.

На думку Суду, залишаючи питання обмеження права на вільний вибір захисника невирішеним протягом тривалого часу, державні органи створили ситуацію, що є несумісною з принципом юридичної визначеності, закріпленим Конвенцією, та який є одним з основних елементів верховенства права (див., *mutatis mutandis*, рішення від 02 листопада 2010 року у справі «Штефаніца та інші проти Румунії» (*Stefanica and Others v. Romania*), заява № 38155/02, п. 31).

Отже, право особи на вільний вибір захисника було обмежено у спосіб, що є несумісним з вимогами пунктів 1 та 3 статті 6 Конвенції.

Судові рішення щодо документів, які підтверджують повноваження захисника (іншого фахівця у галузі права):

1. Постанова Одеського апеляційного суду від 09.08.2021 р. у справі №946/5004/21: «Окрім того, в суді апеляційної інстанції представник ОСОБИ_3 надав для огляду суду оригінал Диплому бакалавра про закінчення у 2019 році Вищого навчального закладу «Міжрегіональна Академія управління персоналом» з напрямку підготовки «Правознавство», копія якого долучена до матеріалів справи та останній допущений до участі у розгляді справи відносно ОСОБИ_1 в якості її представника». <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98897670>.

2. Постанова Апеляційного суду Івано-Франківської області від 16.11.2017 р. у справі №343/1517/17: «Так, згідно з ст. 268 КУпАП та виходячи зі змісту Рішення КСУ №13-рп/2000 від 16 листопада 2000 року» дозволяється допуск до участі у розгляді справи про адміністративне правопорушення фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи.

Наразі така особа зобов'язана пред'явити докази на підтвердження професійного фахового рівня (дипломом про здобуття повної вищої юридичної освіти) і повноваження на ведення справи особи, яка притягається до адміністративної відповідальності». <https://reyestr.court.gov.ua/Review/70289479>

3. Постанова Апеляційного суду Миколаївської області від 30.11.2016 р. у справі 489/5151/16-п:

«Отже, хоча представник ОСОБИ_1 – ОСОБА_2 і мав довіреність, згідно якої був наділений повноваженнями представляти його інтереси, в тому числі і в судових органах, однак не було пред'явлено документу, що він є фахівцем в галузі права. Тому суд обґрунтовано

відмовив допустити вказану особу до участі у розгляді справи, оскільки такий фахівець має посвідчувати свою фаховість дипломом про юридичну освіту. У судовому засіданні апеляційного суду такий документ був наданий і представник ОСОБИ_2 приймав участь при апеляційному перегляді вказаного провадження». <https://reyestr.court.gov.ua/Review/63064940>

4. Постанова апеляційного суду Тернопільської області від 27 жовтня 2015 р. у справі № 604/770/15-п:

«З матеріалів справи видно, що ОСОБА_1 подавала клопотання про допуск до участі у справі в якості її захисника, юриста за фахом ОСОБИ_4, який міг брати участь у розгляді справи, як інший фахівець у галузі права, однак судом необґрунтовано було відмовлено у його допуску»

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/52920551>.

5. Постанова Харківського апеляційного адміністративного суду від 24 листопада 2010 р. у справі № 2-а-1796/10/2033:

«Як вбачається з протоколу про адміністративне правопорушення позивачем заявлено клопотання про бажання скористатися послугами юриста.

Таким чином приймаючи рішення про притягнення ОСОБИ_3 до адміністративної відповідальності відповідачем не забезпечено право позивача користуватися юридичною допомогою адвоката або іншого фахівця у галузі права». <https://reyestr.court.gov.ua/Review/12724148> .

Останнім часом, у зв'язку із введенням так званої «адвокатської монополії» на здійснення представництва інтересів і захисту у судах все частіше, навіть під час розгляду справ про адміністративні правопорушення суди зазначають – захисником може бути лише адвокат!

Вважаємо таку позицію не просто хибною та необґрунтованою, а й такою, що прямо суперечить положенням чинного законодавства України, а відтак і незаконною!

Відповідно до положень ч. 1 ст. 59 Конституції України кожен є вільним у виборі захисника своїх прав. Розширене та зрозуміле тлумачення цієї норми надав Конституційний суд України у справі № 1-17/2000 від 16.11.2000 року – справа за конституційним зверненням гр. Солдатова Г. І. «Справа про право вільного вибору захисника». Конституційний суд зазначив, що положення ч. 1 ст. 59 Конституції України потрібно розуміти як конституційне право підозрюваного,

обвинуваченого і підсудного у процесі захисту від обвинувачення та особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, з метою отримання правової допомоги вибирати захисником своїх прав особу, яка є фахівцем у галузі права і за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи.

Ст. 268 КУпАП чітко зазначає, що особа яка притягується до адміністративної відповідальності має право користуватись юридичною допомогою адвоката або іншого фахівця у галузі права, що за законом має право на надання правової допомоги особисто або за дорученням юридичної особи.

Більше того ст. 17 ЗУ «Про виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини» в останній редакції від 02.12.2012 року передбачає застосування практики ЄСПЛ, як джерела права.

Відповідно до рішення Європейського суду з прав людини № 27004/06 від 24 листопада 2011 року «Загородній проти України» як захисники допускаються особи, які мають свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю в Україні та інші фахівці у галузі права. Враховуючи вищезазначене, вважаємо очевидною незаконність прийняття рішень судами щодо відмови в залученні до провадження в якості захисника особи, яка притягається до адміністративної відповідальності «іншого фахівця у галузі права».

Враховуючи вищезазначені положення нормативної бази та практики як національних судів, так і ЄСПЛ виникає питання, чому деякі судді відмовляють у залученні в якості захисника особи, яка притягається до адміністративної відповідальності іншого фахівця у галузі права.

Повноваження адвоката на участь у розгляді справи посвідчуються ордером, що його видає адвокатське об'єднання, або відповідною довіреністю на ведення справи.

Водночас залишається законодавчо невизначеним питання підтвердження повноважень для іншого фахівця у галузі права.

Стосовно цього питання практика достатньо різна. Деякі судді просять надати нотаріально посвідчену копію диплома про вищу юридичну освіту, деякі належним підтвердженням вважають пред'явлення посвідчення чи то наказу тієї чи іншої юридичної компанії, копію договору про надання правової допомоги, копію нотаріально посвідченої довіреності. За вже більш, як 4 (чотири) роки правозахисної практики бачили багато варіантів підтвердження повноважень.

Наразі вважаємо очевидним право іншого фахівця у галузі права здійснювати захист прав та законних інтересів особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Також вважаємо недопустимим порушення права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності на вільний вибір захисника, що очевидно є складовою права на захист.

Під час розгляду справи про адміністративне правопорушення з'ясуванню підлягають такі обставини: чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна дана особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, чи є обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, чи заподіяно майнову шкоду, чи є підстави для передачі матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд громадської організації, трудового колективу, а також з'ясувати інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи (стаття 280 КУпАП). Якщо є дані, що певній особі відомо щось про перелічені обставини, то така особа викликається для дачі пояснень у справі як свідок.

Докази у справі про адміністративне правопорушення, встановлені поясненнями свідка, підлягають всебічному, повному і об'єктивному дослідженню та оцінюються на рівні та у сукупності з іншими доказами по справі.

Свідком може бути як особа, яка безпосередньо була очевидцем вчинення адміністративного правопорушення, так і особа, про яку стало відомо вже під час підготовки справи до розгляду.

У разі наявності свідка на момент вчинення правопорушення інформація про таку особу, її прізвище, ім'я, по батькові, адреса проживання мають бути зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення. Посадова особа, уповноважена складати протокол, зобов'язана записати всі відомості про особу з документів, що її посвідчують. Не допускається вживання інформації зі слів самого свідка чи осіб, що знаходилися з ним поряд. У подальшому це дозволить об'єктивно з'ясувати всі обставини справи для прийняття об'єктивного та справедливого рішення.

Інструкцією з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України № 1395 від 07.11.2015, передбачено, що під час оформлення протоколів про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху долучаються письмові пояснення свідків правопорушення у разі їх наявності. Також свідками підписується протокол про адміністративне

правопорушення.

Таким чином, законодавством надається юридичне значення участі свідка під час складання протоколу про адміністративне правопорушення.

Свідок у процесі розгляду справи про адміністративне правопорушення.

У якості свідка може бути викликана особа, яка в процесі розгляду справи надає пояснення про особу правопорушника, обставини, що можуть пом'якшити чи обтяжити адміністративну відповідальність.

Окрім того, потерпілого також може бути опитано як свідка відповідно до статті 272 КУпАП

Підставою участі свідка в провадженні по справі про адміністративне правопорушення є виклик давати пояснення. У будь-якому разі викликом свідка для дачі пояснень є повістка, яка вручається за 3 доби до дня розгляду справи в суді, в якій зазначаються дата і місце розгляду справи. Щодо форми виклику свідка до інших органів, що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, то вона залишається законодавчо неврегульованою.

Законодавством про адміністративну відповідальність не встановлюються окремі вимоги до свідка щодо віку, фізичного чи психологічного стану тощо. Значить, можливість давати пояснення як свідок у справі про адміністративне правопорушення неповнолітньою особою чи особою, яка має психічні вади, встановлюється в кожному конкретному випадку уповноваженою посадовою особою залежно від здатності особи сприймати події, поведінку оточуючих тощо.

Не можуть бути залучені як свідки поліцейські чи особи, щодо неупередженості яких є сумніви.

Таким чином, свідком може бути будь-яка особа, стосовно якої в уповноваженого органу (посадової особи), у провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення, є дані, що їй відомі обставини, які стосуються справи, що підлягають установленню. Але крім процесуальних законів, які регламентують порядок розгляду різних категорій справ, є законодавство, що стосується особливостей статусу тих чи інших суб'єктів. Виключення, передбачені такими нормативно-правовими актами, можуть бути застосовані і до можливості залучати у якості свідків у справах про адміністративні правопорушення певних категорій осіб.

Таким чином, не може давати пояснення особа, яка виступає адвокатом по справі про адміністративні правопорушення у якості свідка.

Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» також забороняє вимагати від священнослужителів відомостей, одержаних

ними під час сповіді віруючих (частина п'ята статті 3).

У свідка, як і у будь-якого іншого учасника провадження у справах про адміністративні правопорушення, є певні права і обов'язки.

Наразі свідок має право надавати пояснення рідною мовою чи користуватися послугами перекладача у випадку, якщо він не володіє мовою, якою ведеться провадження. Також він має право надавати пояснення усно або письмово. Інформація, отримана від свідка, підлягає оцінці, повному і об'єктивному дослідженню і порівнянню з іншими доказами в їх сукупності.

Згідно зі ст. 275 КУпАП свідок має право на відшкодування у встановленому порядку витрат, що він зазнав у зв'язку з явкою до уповноваженого органу (до посадової особи), у провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення. За ним зберігається у встановленому порядку середній заробіток за місцем роботи за час відсутності у зв'язку з викликом.

Щодо обов'язків, то свідок зобов'язаний з'явитися на виклик органу (посадової особи), у провадженні якого перебуває справа, в зазначений час, дати правдиві пояснення, повідомити все відоме йому по справі і відповісти на поставлені запитання.

Стаття 384 Кримінального кодексу України передбачає кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве показання свідка надані уповноваженому органу, що здійснює досудове розслідування, виконавче провадження, суду, Вищій раді правосуддя, тимчасовій слідчій чи спеціальній тимчасовій слідчій комісії Верховної Ради України. Також стаття 385 Кримінального кодексу України встановлює відповідальність свідка за відмову від давання показань у суді.

Експертиза має проводитись зазвичай у суді, тобто у приміщенні суду. Поза судом експертиза проводиться, якщо це потрібно у зв'язку з характером досліджень або якщо об'єкт досліджень неможливо доставити до суду.

Однак на практиці це положення неможливо реалізувати, оскільки експертиза – це наукове дослідження, що потребує спеціального обладнання, програмного забезпечення, дотримання технологічного процесу дослідження.

Тому реально судові експертизи в суді не проводяться. Вони проводяться за робочим місцем судового експерта.

Якщо експертизу необхідно провести за місцезнаходженням об'єкта дослідження, суд, що її призначив, має забезпечити судовому експертові безперешкодний доступ до об'єкта дослідження та належні умови праці.

Висновок експерта може бути доказом у справі лише тоді, коли

експертиза здійснена на підставі ухвали суду відповідними судово-експертними установами.

У разі, коли висновок експертизи наданий стороною як додаток до позовної заяви, тобто проведений відповідною експертною установою за клопотанням сторони чи її представника, то такий висновок може розцінюватися лише як письмовий доказ, який підлягає дослідженню в судовому засіданні та відповідній оцінці.

Якщо стосовно цього письмового доказу в судовому засіданні виникнуть сумніви, то виходячи з характеру матеріально-правового спору та залежно від того, яке значення має наявність у справі такої експертизи, суд повинен роз'яснити особам, які беруть участь у справі, про їх право заявити клопотання про її призначення.

Окрім того, в науковій літературі наголошується, що суд не може обґрунтовувати своє рішення висновком експертизи, отриманим іншим судом або навіть цим же судом при розгляді іншої справи³³.

Суддя за заявою осіб, які беруть участь у справі, призначає експертизу в стадії провадження у справі до судового розгляду, коли необхідність експертного висновку впливає з обставин справи та поданих доказів.

Судова експертиза призначається за заявою осіб, які беруть участь у справі, або з ініціативи суду.

Суд зобов'язаний забезпечити (організувати) дійсно змагальний процес, тобто створити особам, які беруть участь у справі, усі умови для реалізації ними своїх процесуальних прав і виконання покладених на них процесуальних обов'язків. До інструктивних повноважень суду належить обов'язок роз'яснити не лише наслідки ухилення від участі в експертизі.

Якщо для вирішення справи висновок експерта має певне значення, а у деяких справах без нього взагалі неможливо вирішити справу, суд зобов'язаний поставити зазначене питання на обговорення, роз'яснивши наслідки відмови від проведення такої експертизи.

Зазначені дії суду є діями зі сприяння сторонам у змагальному процесі і не є ініціативою суду щодо призначення експертизи, адже експертиза буде призначена лише у разі, якщо якась зі сторін (або обидві) на це погодиться.

Підставою для призначення судової експертизи є необхідність з'ясування обставин, що потребують спеціальних знань, тобто тих, що виходять за межі знань осіб, які беруть участь у справі, та судді, котрий розглядає справу.

РОЗДІЛ 4

ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 124 КУпАП ЩОДО ДЕЯКИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ

Питання відносно притягнення певної категорії осіб до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, науковцями, вченими-юристами та співробітниками Національної поліції розглядалася у недостатній кількості, що підтверджує особливу наукову новизну даної роботи. Отже, наразі суди є слугами Феміди, що мають виключне, «монопольне» право приймати юридично важливі та обов'язкові рішення щодо притягнення до відповідальності порушників, звільнення невинних від відповідальності тощо. Звертаючись до Єдиного реєстру судових рішень, ми аналізували судові рішення суддів усіх інстанцій відносно притягнення до адміністративної відповідальності певної категорії осіб за вчинення ними згаданого вище правопорушення але переважно сфокусувалися на постановках суддів першої судової ланки. Аналіз вибраних постанов сприяв більш точному та правильному окресленню та визначенню положень тих законодавчих норм, на які відсилались судді під час винесення рішень, що потребували корегування та вирішення. Після синтезування мотивувальних та резолютивних частин всіх проаналізованих постанов ми виявили непомічені раніше недоліки в нормативно-правових актах, що регламентують дорожній рух і деформують фундаментальні конституційні принципи «верховенства права» і «невідворотності покарання».

Вважаємо за доцільне розтлумачити основні дефініції, до яких ми будемо звертатися найчастіше. До цих понять належать: водій, транспортний засіб, механічний транспортний засіб, немеханічний транспортний засіб, учасник дорожнього руху, дорожньо-транспортна пригода (ДТП), гужовий транспорт.

У цьому розділі центральним об'єктом нашого дослідження є статус водія. Згідно з п. 1.10 Правил дорожнього руху водієм визнається особа, яка керує транспортним засобом і має посвідчення водія відповідної категорії. Також водієм прийнято вважати особу, яка навчає керуванню транспортним засобом, знаходячись безпосередньо в транспортному засобі. На відміну від попередньої редакції чинне визначення

терміну «водій» стосується лише тих осіб, які керують механічним транспортним засобом. Зокрема, дуже часто особи, які навчаються в автошколах та водії, не бачать різниці між поняттями «механічний транспортний засіб» та «немеханічний транспортний засіб». Вони є різними за своїм змістом і суттю. Розглянемо їх.

Транспортний засіб взагалі – це пристрій, призначений для перевезення людей та/або вантажу, а також встановленого на ньому спеціального обладнання та механізмів. Транспортні засоби поділяються на механічні та немеханічні.

Механічний транспортний засіб – це транспортний засіб, що рухається за допомогою двигуна. Визначення цього терміну охоплює всі типи механічних транспортних засобів, включаючи трамваї та тролейбуси, трактори та самохідні машини, а також транспортні засоби з електродвигуном понад 3 кВт. У п. 2.13 Правил дорожнього руху перелічені всі категорії транспортних засобів, для управління якими вимагається досягнення встановленого Законом віку та наявність посвідчення водія певної категорії. Ці перераховані транспортні засоби є механічними, тобто, іншими словами, вони мають двигун, за допомогою якого вони розпочинають рух.

Немеханічний транспортний засіб – це транспортний засіб, що рухається з використанням м'язової сили людини чи тварин (и). До них належать: велосипеди, крісла колісні без двигуна, гужовий транспорт тощо.

Часто виникають складнощі у віднесенні певних осіб до учасників дорожнього руху. Помилково деякі учні автошкіл відносять до цієї категорії тільки водіїв, пішоходів та велосипедистів. Тож розглянемо цю дефініцію більш ширше. Відповідно до п. 1.10 Правил дорожнього руху учасниками дорожнього руху є особа, яка бере безпосередню участь у процесі руху на дорозі у якості пішохода, водія, пасажира, погонича тварин, велосипедиста, особи, яка рухається в кріслі колісному. Даний термін визначає вичерпне коло осіб, які приймають пряму участь у процесі руху на дорозі. Розтлумачений термін не допускає його більш

широкої інтерпретації.

Предметом дослідження у цьому розділі є дорожньо-транспортна пригода за участю окремих категорій осіб.

Гужовий транспорт – це немеханічний транспортний засіб вантажного та/або пасажирського типу, який приводиться в рух за допомогою м'язової сили тварин. У якості тяглових тварин використовуються коні, воли, буйволи, віслюки, мули, собаки та інші. Терміном «учасники дорожнього руху» особи, які беруть участь у керуванні гужовим транспортом, не охоплюється, а наявний лише статус – погоничі тварин. Особа, яка керує гужовим транспортом, і погоничі тварин у визначеному терміні «водій» останньої редакції Правил не віднесені до водія. Розділ 7 Правил передбачає, що дана категорія зобов'язана виконувати вимоги дійсних Правил, викладених і в інших розділах. П. 7.1 Правил надає особам, які досягли 14-річного віку, право на керування гужовим транспортом та переганяти тварин на дорозі. Такий віковий ценз установлений законодавцем із урахуванням загального розвитку дитини та здатності освоювати основні правила поведінки в умовах дорожнього руху та забезпечити їх належне виконання.

Також наявні дані по всім областям України майже за весь 2020 рік щодо випадків наїздів на гужовий транспорт. Період ухвалення рішень судами першої інстанції починається з 1-го січня 2018 року. Наразі станом на 29 грудня 2020 р. в Україні судами трьох інстанцій було винесено 64 постанови у справах про адміністративне правопорушення за ст. 124 КУпАП щодо наїзду на гужовий транспорт.

На жаль, за роки незалежності України дорожньо-транспортна ситуація у країні з кожним роком стає напруженішою. Це пояснюється стрімким розвитком транспортної мережі не лише на теренах України, але й у всьому світі. Очевидно, інфляційні процеси в нашій державі значно не впливають на процес зростання кількості транспортних засобів і збільшення числа як законних, так і незаконних водіїв.

Учасниками дорожнього руху часто не дотримуються положення дійсних Правил дорожнього руху. Частішають випадки, коли особи, які досягли або не досягли віку адміністративної відповідальності – 16 років, сідають за кермо та вчиняють адміністративне правопорушення (далі – АП), зокрема АП, передбачене адміністративно-правовою кваліфікацією ст. 124 КУпАП «Порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна». Згідно ч. 2 ст. 13 КУпАП, якщо особи віком від 16 до 18 років вчиняють АП, передбачене ст. 124 КУпАП, то така особа

підлягає адміністративній відповідальності на загальних підставах.

Розглянемо детальніше детермінаційні особливості (причини та умови) вчинення неповнолітніми згаданого правопорушення, адже, визначивши їх, можемо робити висновки щодо розроблення заходів прогнозування майбутнього стану вчинення неповнолітніми даного АП та визначити основні засоби та методи боротьби з даним негативним явищем.

Власне кримінологія (від лат. *crimen* – злочин та грец. *logos* – слово, вчення) вивчає закономірності злочинності, особу злочинця, причини та умови злочинності та заходи її запобігання. Положення цієї соціально-правової науки для проступків не застосовується. Проте, на нашу думку, буде доцільним застосувати наукові основи кримінології за аналогією для опису природи даного АП, що вчиняється неповнолітнім. До того ж, до предмета кримінології входять так звані «фонові явища», якими виступають суспільно шкідливі проступки, передбачені КУпАП. Ці «фонові явища» є першоосновою для формування особи злочинця. Вони є живильним джерелом для злочинності, яка є похідною від цих «фонових явищ», які є підґрунтям злочинності. Так, між ст. 124 КУпАП та ст. 286 Кримінального кодексу України «Порушення правил дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами» є тонка умовна межа. У диспозиціях адміністративної та кримінальної статей спільним є те, що в обох випадках порушуються положення дійсних Правил. Ці статті відрізняються головним чином ступенем суспільної небезпеки та, відповідно, розміром санкції. Зокрема, якщо особа вчинила АП, передбачене ст. 124 КУпАП, найбільш тяжкими наслідками цього ДТП, у випадку наїзду на пішохода, буде заподіяння потерпілому легких тілесних ушкоджень. Якщо потерпілій особі було заподіяно середньої тяжкості тілесних ушкоджень, то дії особи кваліфікуються за ч. 1 ст. 286 КК, що є кримінальним проступком. Суб'єкт такого кримінального проступку – загальний, тобто будь-яка особа, яка досягла 16-річного віку і керує транспортним засобом, незалежно від наявності у неї права на володіння даним джерелом підвищеної небезпеки. Отже, ст. 124 КУпАП є, так би мовити, «м'яким злочином» порівняно зі ст. 286 КК.

Для неповнолітніх правопорушників характерні морально-психологічні та емоційно-вольові особливості: скептичність і байдужість відносно оточуючих, порожність інтелектуальних інтересів, емоційна

вразливість, низький показник правової свідомості, жорстокість, імпульсивність, недовірливість, схильність до перебування в депресійних станах тощо. Особистість – це людина з усіма її неповторними морально-психологічними характеристиками, яка здатна відповідати за свої вчинки перед соціумом, похідні від них наслідки та вміти самостійно вирішувати виникаючі проблеми.

Родина виступає первинною та фундаментальною клітиною суспільства. Головним чином на рівні родини у свідомості дитини закладається загальний світогляд. Відтак, у становленні особистості неповнолітнього основну роль відіграють батьки. У контексті нашої теми саме батьки свідомо чи несвідомо закладають у своїх дітях нігілістичні або навіть негативістські настрої відносно права в цілому, даючи своїм неповнолітнім дітям ключі від авто, тим самим навчаючи своїх дітей вже на початку їх життя порушувати норми закону.

Школа та найближче побутове оточення є теж важливими, проте другорядними соціальними осередками, які впливають на свідомість та поведінку неповнолітніх. Саме у цьому середовищі дитина вперше набуває друзів, суперників і просто знайомих. Тут вона вперше фокусує увагу на поведінці референтних (впливових) груп підлітків, як правило, старшокласників. І це виступає самостійним непрямим джерелом виховання. Як у школі, так і в найближчому побутовому оточенні неповнолітні є особливо конформною соціальною групою. Конформність у психології – це необґрунтована зміна в поведінці чи у векторі мислення дитини під впливом оточуючих її авторитетних однолітків, референтних груп тощо. Дуже часто неповнолітні (особливо хлопці) полюбляють між собою балакати про автомобілі. Такі балачки у підлітковому середовищі зводяться переважно до подібних фраз: «мені батько дає машину покататися і нічого нам за це», «коли мені треба, я беру ключі від авто та катаюся скільки завгодно; нічого тут поганого немає», «дівчата люблять, коли хлопці на побачення приїжджають на крутих тачках, тому мені батько не відмовляє в автівці» і так далі. Схожі розмови з елементами хвастощів, безстрашності та, на перший погляд, «крутості» можна назвати кліше сучасної підліткової субкультури – «золотої молоді». Вони справляють відчутний вплив на дітей-однолітків та в половині випадків слугують мотивом – рушійною силою для сідання за кермо автомобіля та необережного вчинення неповнолітніми АП, передбаченого ст. 124 КУпАП. У таких випадках ні батьки, ні діти не думають про страхітливі наслідки даної девіантної поведінки: пошкодження майна, травми, величезні витрати на покриття наслідків ДТП, власна загибель і загибель інших людей. Безсумнівно, цей чорний список можна доповнювати і доповнювати. Підлітки часто хочуть бути схожими на

своїх «багатих» та «дорослих» товаришів, батьків, знайомих-автомобілістів. Треба завжди тверезо дивитися на подібну поведінку неповнолітніх і розумово зважувати її, оскільки такі «вагомі», сміливі та хвастливі розповіді аж ніяк не завжди мають місце у житті, вони часто є лише творінням підліткової фантазії, жадане бажання. Головним чином, у такий спосіб неповнолітні дуже часто і, як не дивно, швидко «зростають» в очах своїх друзів-однолітків, уміло вигодовуючи власне самоствердження, що є особливо важливим для сучасного підліткового середовища.

ЗМІ у нинішню епоху високорозвинутих інформаційних і комп'ютерних технологій, мережі Інтернет зумовлюють безконтрольний потік інформації у віртуальному світі соціальних мереж та форумів. У межах нашої тематики ЗМІ в достатній кількості містять культ правового нігілізму, який став буденністю в українському суспільстві. Зокрема, «Кореспондент.net» на сторінці виклав інформацію стосовно того, що 14 липня 2014 року Ярина-Домініка Гончар, онука третього Президента України Віктора Андрійовича Ющенка, проїхала за кермом кабриолету вулицями Києва. Нагадаємо, що ЗМІ сьогодні посідають передове місце у процесі виховання як суспільства у цілому, так і підростаючого покоління зокрема. Останнє ж, унаслідок свого конформізму, інфікується інформаційними хвилями в першу чергу. Неповнолітні, переглядаючи таке відео, де 14-річна дівчина керує автомобілем з гордо піднятим підборіддям, з обличчям, що не виражає жодного страху за можливі негативні наслідки власних дій, а саме – ДТП, теж забажають їздити на автомобілях без законного на те права, по-перше, не досягнувши 18-річного віку, по-друге, не маючи посвідчення водія відповідної категорії. Молодь і суспільство буде сприймати таку поведінку за норму. Виникає питання: як високопоставлені державні службовці можуть вимагати від звичайних, рядових громадян дотримання законів, коли вони самі порушують вимоги законодавства та ще й не навчили належній правовій поведінці власних дітей, онуків?

У Реєстрі, починаючи з 01 січня 2018 року, до сьогодні нами виявлено чималу кількість постанов суддів першої інстанції у справах про АП відносно випадків вчинення неповнолітніми особами АП, передбаченого ст. 124 КУпАП. Проаналізуємо деякі з них.

17 травня 2018 року суддя Сторожинецького районного суду Чернівецької області Бужора В. Т. у винесеній постанові встановив: «Неповнолітня ОСОБА_1 10.04.2018 р. о 19 год. 10 хв у с. Чудей по вул. Буковинській 94, Сторожинецького району, Чернівецької області, керуючи транспортним засобом марки «Мерседес Бенц 220», номерний знак НОМЕР_1, не вибрав безпечної швидкості руху, не дотримався

дистанції, в наслідок чого допустив зіткнення з автомобілем НОМЕР_2. Автомобілі частково пошкоджено, потерпілих немає, чим порушив п. 12.1, 13.1 ПДР та вимоги ст. 124 КУпАП. Вина неповнолітньої ОСОБИ_1 підтверджується протоколами про адміністративне правопорушення від 10.04.2018 р. серії БД №352885, серії БД №352886, схемою наслідків дорожньо-транспортної пригоди від 10.04.2018 р. У статті 13 КУпАП встановлено, що до осіб віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років, які вчинили адміністративні правопорушення, застосовуються заходи впливу, передбачені статтею 24-1 КУпАП».

Суддя у резолютивній частині свого рішення постановив: ОСОБА_1 ІНФОРМАЦІЯ_1 жителя ІНФОРМАЦІЯ_2, визнати винним в скоєнні адміністративного правопорушення передбаченого ст. 124 КУпАП та застосувати до нього захід впливу – попередження.

05 січня 2018 року суддя Тячівського районного суду Закарпатської області Бобрушко В. І., розглянувши справу про адміністративне правопорушення, встановив наступне: «Неповнолітня ОСОБА_1, 18.12.2017 року о 16 год. 18 хв., в с. Неренциця по вул. І. Франка, керуючи автомобілем марки «ОСОБА_2 Octavia A5», державний номерний знак НОМЕР_1, не дотримався безпечного інтервалу, здійснюючи обгін їдучого попереду автомобіля та допустив зіткнення з автомобілем марки «Пежо 306», державний номерний знак ЗС 29014, під керуванням ОСОБИ_3, у результаті чого автомобілі отримали механічні пошкодження, чим порушив п. 13.3 Правила дорожнього руху. Розглянувши справу про адміністративне правопорушення, суд вважає, що в діях неповнолітнього ОСОБА_1 є склад адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП як порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинили пошкодження транспортних засобів, що стверджується протоколом про адміністративне правопорушення серії БР № 059615 від 18.12.2017 року, алкотестами ОСОБИ_4 та ОСОБИ_1 від 18.12.2017 року, схемою місця дорожньо-транспортної пригоди від 18.12.2017 року, письмовими поясненнями ОСОБИ_3 та ОСОБИ_1 від 18.12.2017 року. Беручи до уваги, що ОСОБА_1 на момент вчинення правопорушення не досяг вісімнадцятирічного віку, вважаю, що відносно нього слід застосувати захід впливу у вигляді попередження. Суддя постановив: відносно ОСОБИ_1 застосувати захід впливу за вчинене ним адміністративне правопорушення, передбачене ст. 124 КУпАП України у вигляді попередження».

01 листопада 2018 року суддя Любашівського районного суду Одеської області Дармакука Т. П., розглянувши матеріали адміністративної справи, встановив: «ОСОБА_1, будучи неповнолітнім,

30.09.2018 року, приблизно о 08:30 годині в смт. Любашівка по вул. Комсомольській, керуючи автомобілем НОМЕР_1, не вибрав безпечну швидкість руху, не впорався з керуванням і здійснив наїзд на газову опору. У результаті ДТП автомобіль отримав механічні пошкодження. Окрім того, ОСОБА_1 30.09.2018 року, приблизно о 08:30 годині в смт. Любашівка по вул. Комсомольській, керуючи автомобілем НОМЕР_1, здійснив дорожньо-транспортну пригоду, після чого залишив місце пригоди. Дослідивши матеріали справи, заслухавши ОСОБУ_1, суд вважає, що в його діях вбачається склад адміністративних правопорушень передбачених ст. ст. 122-2, 124 КУпАП. Враховуючи положення ст. 13 КУпАП, з урахуванням характеру вчинених правопорушень та особи правопорушника, те, що ОСОБА_1 раніше не притягувався до адміністративної відповідальності, заробітку немає, вчинив адміністративні правопорушення будучи неповнолітнім, тому суд приходиться до висновку, що до ОСОБИ_1 можливо застосувати заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх передбачені ст. 24-1 КУпАП у виді суворої догани.

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 24-1, 36, 122-4, 124 КУпАП, суддя постановив: ОСОБУ_1 визнати винним у вчиненні адміністративних правопорушень передбачених ст. ст. 122-4, 124 КУпАП та застосувати до нього заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх, які передбачені ст. 24-1 КУпАП у виді суворої догани».

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» від 02.06.2016 суд у своїй діяльності керується Конституцією, законами України. У згаданих і не лише судових рішеннях вважаємо, що суддями помилково застосовуються матеріальні норми та порушуються процесуальні норми. На доведення такого твердження наводимо такі аргументи.

У ч. 1 ст. 1 КУпАП зазначається, що одним серед головних завдань КУпАП є виховання громадян. Це виховання здійснюється головним чином шляхом накладення адміністративного стягнення уповноваженими на те суб'єктами адміністративно-юрисдикційної діяльності на особу, яку у встановленому законом порядку визнано винною у скоєнні АП. Ці положення КУпАП не можна застосувати, тобто притягнути деяких категорій осіб до відповідальності через те, що норма ст. 124 КУпАП не охоплює всі можливі суспільні відносини. Таким чином принцип невідворотності покарання та головне завдання адміністративної відповідальності – виховання особи не реалізуються.

П. 2.13 Правил дорожнього руху закріплює право на управління транспортним засобом категорії В особам з 18-річного віку. Тобто однією з головних законодавчих ознак водія є досягнення ним 18-річчя. Особа, яка не досягла цього віку, жодним чином не може отримати посвідчення водія на право керування транспортними засобами категорії «В» та, відповідно, керувати ними. Навіть коли особа досягла 18-річного віку, вона не має права керувати транспортними засобами без посвідчення водія відповідної категорії. Для отримання посвідчення водія слід завершити теоретичне та практичне навчання у автошколі, успішно склавши іспит. Отже, посвідчення водія є основним документом, який посвідчує, що особа, інформація стосовно якої зазначена в посвідченні, має знання та навички, необхідні для управління транспортним засобом.

У наведених постановках, судді визнають неповнолітніх, які за законом не є водіями, винними у вчиненні правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, не дотримуючись вимог законодавства. Однак з такими рішеннями можна погодитися, але частково. Вина – це суб'єктивне ставлення особи до вчиненого нею діяння, що виражається у формі умислу чи необережності. Тому особи, що притягаються до адміністративної відповідальності, у наведених справах дійсно є винними у скоєному. Неповнолітні у цих провадженнях відносно вчиненого ними АП, передбаченого ст. 124 КУпАП, не є суб'єктами адміністративного правопорушення. Це пояснюється таким: п. 1.10 Правил дорожнього руху передбачено, що водієм є особа, яка керує транспортним засобом і має посвідчення водія відповідної категорії. У описаних в постановках ситуаціях неповнолітні особи дійсно керували транспортним засобом, але вони не мали посвідчення водія відповідної категорії транспортних засобів, тому що не досягли встановленого законодавством 18-річного віку.

Як відомо з теорії адміністративної відповідальності, обов'язковими елементами складу будь-якого адміністративного правопорушення є: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт та суб'єктивна сторона. Якщо хоча б один обов'язкових елементів відсутній, то провадження у справі, згідно з п. 1, ч. 1 ст. 247 КУпАП, підлягає закриттю через відсутність складу АП. Відповідно до ч. 2 ст. 284 КУпАП постановка про закриття справи виноситься у разі відсутності складу АП.

Загальним суб'єктом є особа, якій на момент вчинення АП виповнилося 16 років (ст. 12 КУпАП). Відповідно до ч. 1 ст. 13 КУпАП, якщо особи віком від 16-ти до 18-ти років вчиняють АП,

передбачене ст. 124 КУпАП, то вони підлягають адміністративній відповідальності на загальних підставах. У всіх подібних провадженнях суди посилаються на пом'якшувальну обставину, передбачену п. 4 ч. 1 ст. 34 КУпАП і застосовують до неповнолітніх заходи впливу, передбачені в ст. 24-1 КУпАП. Нагадаємо, що застосувати заходи впливу можна лише до неповнолітнього, який, по-перше, досяг 16-річного віку на момент вчинення АП, по-друге, у його діяннях наявні всі ознаки складу вчиненого ним АП, по-третє, коли з урахуванням обставин вчиненого правопорушення до такої особи буде доцільним застосувати заходи впливу. Однак нас цікавить саме друга перелічена обставина. Слід нагадати, що суб'єкт АП, передбаченого ст. 124 КУпАП, спеціальний, тому що ним є водій як учасник дорожнього руху, який керує транспортним засобом та має посвідчення водія відповідної категорії. Виходить, що неповнолітня особа не є суб'єктом АП, вчиняючи ДТП за кермом авто, а коли немає суб'єкта – склад АП відсутній і справа підлягає закриттю. Отже, у перелічених провадженнях відносно притягнення неповнолітніх осіб до адміністративної відповідальності за вчинення ними АП, передбаченого ст. 124 КУпАП, суди не мали права застосовувати до неповнолітніх заходи впливу, передбачені ст. 24-1 КУпАП, тому що в діях неповнолітніх відсутній склад АП – вони не є спеціальними суб'єктами, не мають статусу водіїв. Суди повинні були винести постанову про закриття провадження у справі про АП за ст. 124 КУпАП.

У Реєстрі нами було нараховано понад шістдесяті судових рішень по всій території України, починаючи з 01 січня 2018 року, відносно справ про АП за ст. 124 КУпАП, що вчинені за участю гужового транспорту. Слід нагадати, що у разі наїзду на гужовий транспорт, не обов'язково такий вид ДТП вчиняється саме транспортним засобом. Наїзд також може здійснюватися і гужовим транспортом на механічний транспортний засіб.

Наїзд на гужовий транспорт як вид ДТП за частотою співвідноситься як 1 до 2, де 1 – наїзд на механічний транспортний засіб, вчинений з боку гужового транспорту, а 2 – наїзд на гужовий транспорт, вчинений з боку механічного транспортного засобу. Рішення відносно вчинення неповнолітнім наїзду на гужову повозку у Реєстрі відсутні.

20 грудня 2018 р. суддя Острозького районного суду Рівненської області Назарук В. А., розглянувши матеріали адміністративної справи, встановив: «13 листопада 2018 року о 10 год. 25 хв. у м. Острозі на вулиці Татарській ОСОБА_1, керуючи гужовою повозкою, не врахував дорожньої обстановки, не вибрав безпечної швидкості руху, безпечного інтервалу, допустив наїзд на автомобіль «Опель Вектра», д.н.з

ВК8217ВЕ, що був припаркований у дворі будинку по вул. Татарська, 5. З зазначених матеріалів вбачається, що ОСОБА_1 порушив п. 12.1., 13.1 Правил дорожнього руху України. Таким чином, в діях ОСОБИ_1 вбачаються ознаки адміністративного правопорушення, передбаченого ст.124 КУпАП. Дослідивши матеріали справи, суддя постановив: звільнити ОСОБУ_1 від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення (ст. 22 КУпАП)».

Чимало випадків порушення особами, які безпосередньо керують гужовим транспортом, вимог п. 7.2 Правил дорожнього руху, де вказано, що гужова повозка має бути обладнана світловідбивачами: спереду – білого кольору, позаду – червоного. Наявність світловідбивачів забезпечує безпеку дорожнього руху, що дозволяє в темний період часу та в умовах недостатньої видимості водіям інших транспортних засобів розпізнати на дорозі гужові транспортні засоби. Зокрема, 04 січня 2018 р. суддя Новоград-Волинського міськрайонного суду Житомирської області Коцюба О. М., розглянувши матеріали справи, встановив: «22.09.2017 року о 19 год. 50 хв., на автодорозі Пилиповичі Ярунь + 470м, керуючи гужовим транспортом у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості, без увімкненого ліхтаря спереду білого кольору, ззаду червоного кольору та необладнаному світловідбивачами позаду в умовах недостатньої видимості призвело до зіткнення з автомобілем НОМЕР_1, яким керував ОСОБА_2. У судовому засіданні ОСОБА_1 провину визнала. Підтвердила, що гужовий віз не було облаштовано світловідбивачами та ліхтарями. Вина ОСОБИ_1 доведена протоколом серії БД № 037032 від 18.12.2017 року, та постановою про закриття кримінального провадження від 11.12.2017 року. Керуючись ст. 40-1, 124, 283, 284 КУпАП, суддя постановив: визнати ОСОБУ_1, ІНФОРМАЦІЯ_1, що проживає за адресою: ІНФОРМАЦІЯ_2, винною у вчиненні адміністративного правопорушення передбаченого ст. 124 КУпАП та накласти на неї адміністративне стягнення за цим законом у вигляді штрафу розміром 340 грн. 00 коп.».

Відповідно до п. 7.8 Правил дорожнього руху особи, які керують гужовим транспортом, зобов'язані виконувати вимоги інших пунктів дійсних Правил, що стосуються водіїв і пішоходів і не суперечать вимогам цього розділу. Наступне судове рішення підтверджує це положення на практиці. Зокрема, 24 вересня 2018 року суддя Баранівського районного суду Житомирської області Белкіна Д. С., розглянувши у судовому засіданні матеріали адміністративної справи, встановила: «08.07.2018 року близько 18:30 год. у с. Іванівка вул. Центральною Баранівського району Житомирської області водій ОСОБА_1 керував гужовим транспортом, рухаючись задніми ходом, не

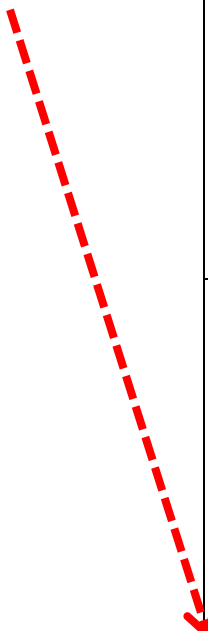
врахував дорожньої обстановки, унаслідок чого здійснив наїзд на припаркований автомобіль «Toyota RAV-4», державний реєстраційний номер НОМЕР_1 водія ОСОБИ_2, наразі унаслідок цих дій автомобіль отримав механічні пошкодження, чим порушив вимоги пунктів 10.9 ПДР України, за що передбачена відповідальність за ст. 124 КУпАП. Суддя постановив: ОСОБУ_1 визнати винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП та накладити адміністративне стягнення у виді штрафу 340,00 грн. (триста сорок гривень 00 копійок)».

Суди і тут неправильно тлумачать положення чинного законодавства, таким чином невідповідно застосовуючи матеріальну норму та порушуючи процесуальну норму під час розгляду справ щодо вчинення особою, яка безпосередньо керує гужовим транспортом, АП, передбаченого ст. 124 КУпАП. Для отримання вирішення цієї проблеми було проведене буквальне тлумачення положень Закону, Правил і диспозиції ст. 124 КУпАП, у процесі чого виявили законодавчу прогалину.

Ст. 124 КУпАП має таку об'єктивну сторону: «Порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна». Виникає питання: чи є особа, яка безпосередньо керує гужовим транспортом, учасником дорожнього руху? У ч. 2 ст. 14 Закону та п. 1.10 Правил до учасників дорожнього руху належать: пішохід, водій, пасажир, погонич тварин, велосипедист, а також особи, які рухаються в кріслі колісному. Виходить, що такий учасник руху як особа, яка приймає безпосередню участь в управлінні гужовим транспортом у Законі та Правилах відсутній. Природно, що склад АП, передбаченого ст. 124 КУпАП, відсутній через відсутність спеціального суб'єкта даного АП. Ігноруючи такі положення, суди помилково, по-перше, накладають адміністративне стягнення на особу, яка не є спеціальним суб'єктом зазначеного АП; по-друге, приписують особі статус погонича тварин, чим «закривають очі» на те, що такий спеціальний суб'єкт як особа, яка безпосередньо керує гужовим транспортом, у Законі і в Правилах відсутній.

РОЗДІЛ 5 СИТУАТИВНІ ЗАВДАННЯ

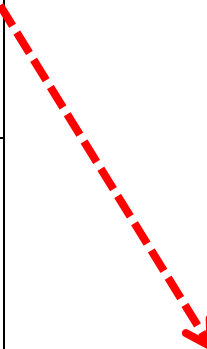
1. Встановити відповідність між кожною із наведених фабул адміністративного правопорушення із пунктами ПДР України, що було порушено:

ФАБУЛА	Місце для з'єднання	Порушення правил ПДР України
<p>00.00.2023 року, о 00:00 годині, у місті Дніпрі, у Заводському районі, на вул. Історичній, будинок 49, водій Іванов Іван Іванович, управляючи автомобілем марки «Volkswagen Golf» державний номерний знак АР8707П, перед початком руху не перевіряв технічний стан автомобіля та не виявив несправність гальмівної системи. Внаслідок цього, під час руху на перехресті вулиць Історичної та Перемоги раптово відмовили гальма автомобіля Іванова І. І. Це призвело до зіткнення з автомобілем марки «Toyota Corolla» під керуванням Петренка Петра Петровича. У результаті дорожньо-транспортної пригоди пошкоджено обидва автомобілі, водії не постраждали.</p>		П. 2.3(в)
<p>00.00.2023 року, о 00:00 годині, у місті Києві, в Олександрівському районі, на проспекті Соборному, біля будинку 7, водій Петренко Петро Петрович, керуючи автомобілем марки «Ford Focus» державний номерний знак ВС1234ВС, під час руху не стежив за дорожньою обстановкою, оскільки розмовляв по мобільному телефону. Через це він не помітив пішохода Іваненка Івана Івановича, 1945 року народження, який переходив проїжджу частину по нерегульованому пішохідному переході. У результаті цього сталася наїзд на пішохода, який отримав тілесні ушкодження і був госпіталізований до лікарні.</p>		П. 2.3(а)
<p>00.00.2023 року, о 00:00 годині, у місті</p>		П. 2.3(б)

<p>Запоріжжі, у Дніпровському районі, на просп. Металургів, біля будинку 15, водій Сидоренко Сергій Сергійович, керуючи автомобілем марки «Hyundai Sonata» державний номерний знак АК1234МК, обладнаним подушками безпеки та ременями безпеки, здійснював перевезення пасажирів Шевченка Тараса Тарасовича, який не був пристебнутий ременем безпеки. Під час екстреного гальмування через раптову появу пішохода, пасажир Т. Шевченко через відсутність ременя безпеки вдарився об панель автомобіля та отримав травму голови.</p>		
<p>00.00.2023 року, о 00:00 годині, у місті Харкові, у Шевченківському районі, на вул. Соборній, біля будинку 25, водій мотоцикла марки «Honda» Шевченко Юрій Юрійович, керуючи транспортним засобом без пристебнутого мотошолома, під час гальмування на слизькій дорозі внаслідок ожеледі впав з мотоцикла та отримав відкриту черепно-мозкову травму. Водія мотоцикла було госпіталізовано до нейрохірургічного відділення лікарні швидкої медичної допомоги.</p>		П. 2.3(е)
<p>00.00.2023 року, о 00:00 годині, у місті Львові, на перехресті проспекту Леніна та вул. Сталеварів, водій Макаренко Максим Максимович, керуючи автомобілем марки «BMW X5» державний номерний знак ВС1234ОС, на великій швидкості 120 км/год проїхав на червоне світло світлофора та врізався у бік автомобіля «Mazda 3» під керуванням Сидоренка Сергія Сергійовича, який рухався на зелене світло світлофора, внаслідок чого останній з'їхав на тротуар та збив пішохода Петренка Петра Петровича. У результаті дорожньо-транспортної пригоди постраждали обидва автомобілі, водій і пішохід, які були госпіталізовані.</p>		П. 2.3(г)
<p>00.00.2023 року, о 00:00 годині, по автомагістралі М-04 на ділянці Запоріжжя-Херсон, у районі 210 км, водій вантажного автомобіля марки «Scania» Коваленко Іван</p>		П. 2.3(д)

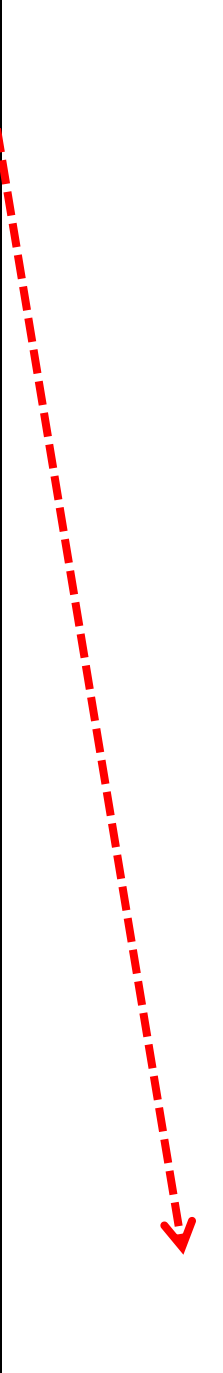
Іванович повідомив дорожньо-експлуатаційну організацію про виявлену ним несправність дорожнього освітлення (не горіли 3 опори підряд). Ця несправність створювала перешкоди та загрозу безпеці дорожнього руху в темний час доби на зазначеній ділянці автомагістралі.		
--	--	--

2. *Встановити відповідність між кожною із наведених фабул адміністративного правопорушення із пунктами ПДР України, що було порушено:*

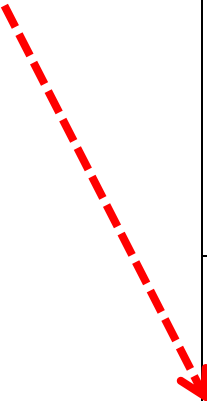
ФАБУЛА	Місце для з'єднання	Порушення правил ПДР України
00.00.2023 року, о 12:00 год., у м. Києві, на вул. Шевченка, біля буд. 25, пішохід Іванов І. І. раптово вийшов на проїзну частину, не впевнившись у відсутності автомобілів, внаслідок чого ледь не стався наїзд автомобіля «Mazda 3», н.з. АІ1111Ю на зазначеного пішохода. Водій автомобіля реалізував екстрене гальмування і зміг уникнути наїзду.		П. 4.14(в)
00.00.2023 року, о 15:30 год., у м. Львові, на просп. Свободи, на нерегульованому пішохідному переході, пішохід Петренко П. П. раптово вибіг на проїзну частину перед автомобілем «Volkswagen Polo», н.з. ВІ2222ВВ, який рухався з дозволеною швидкістю 60 км/год. Водій автомобіля Коваленко К. К. не встиг загальмувати і збив пішохода, заподіявши тому тілесні ушкодження.		П. 4.14(а)
00.00.2023 року, о 10:00 год., у м. Житомирі, на вул. Франка, 12, батьки випустили 5-річну дитину Іваненко І. І. одну на вулицю, де вона раптово вибігла на проїзну частину та ледь не потрапила під автомобіль «Toyota Camry», н.з. ВІ1234КІ, яким керував Петров П. П. Водій автомобіля зреалізував екстрене гальмування і зміг уникнути наїзду.		П. 4.14(б)
00.00.2023 року, о 08:15 год., у м. Дніпрі, на просп. Д. Яворницького, пішохід Сидоренко С. С. перейшов 4-смугову дорогу за		П. 4.14(д)

<p>50 м до пішохідного переходу, внаслідок чого потрапив під автомобіль «Hyundai Accent», н.з. АП1234Ю, яким керував Іванов І. І. Пішоходу діагностовано забій грудної клітки та струс головного мозку.</p>		
<p>00.00.2023 року, о 17:45 год., у м. Харкові, на вул. Сумській, пішохід Коваленко К. К. раптово зупинився посеред проїзної частини, щоб поговорити по мобільному телефону, чим створив аварійну ситуацію для автомобіля «Skoda Octavia A7», н.з. АП1234Ю, яким керував Петренко П. П. Водій автомобіля зреалізував екстрене гальмування і зміг уникнути наїзду.</p>		<p>П. 4.14(г)</p>
<p>00.00.2023 року, о 20:30 год., на автомагістралі М03 Київ-Харків, на 385 км, пішохід Макаренко М. М. йшов узбіччям автомагістралі та раптово вийшов на проїзну частину, де ледь не став причиною ДТП з автомобілем «Mercedes-Benz S500», н.з. АП1234Ю, яким керував Іваненко І. І. Водій автомобіля зреалізував екстрене гальмування і зміг уникнути наїзду.</p>		<p>П. 4.14(г)</p>

3. Встановити відповідність між кожною із наведених фабул адміністративного правопорушення із пунктами ПДР України, що було порушено:

ФАБУЛА	Місце для з'єднання	Порушення правил ПДР України
<p>00.00.2023 року, о 00:00 год., у м. Запоріжжі, на вул. Українській, 111, водій автомобіля «Toyota Corolla» н.з. ВС1234ВО, Сидоренко І. П., перед зміною смуги руху, не переконався що це буде безпечним та скоїв зіткнення з автомобілем «BMW X5», н.з. АА5555АА, під керуванням Іванова П. С., що рухався у попутному напрямку.</p>		<p>П. 10.3</p>
<p>00.00.2023 року, о 00:00 год., у м. Запоріжжі, на вул. Українській, 111, водій автомобіля «Honda Civic» н.з. КЕ4444КІ, Миколаєнко С. П., виїжджаючи з прилеглої території на проїзну частину, не дав дорогу пішоходам Петренку П. Я. та Іванцю І. І., що рухались тротуаром, унаслідок чого сталось зіткнення з пішоходом Петренком П.Я.</p>		<p>П. 10.4</p>
<p>00.00.2023 року, о 00:00 год., у м. Запоріжжі, на вул. Українській, 111, водій автомобіля «Renault Logan» н.з. АІ1234ІО, Коваленко Г. П., під час перестроювання з лівої смуги на праву, не дав дорогу автомобілю «Audi A6», н.з. КТ2222ОТ, що рухався у попутному напрямку правою смугою під керуванням водія Зінченка І. Ю.</p>		<p>П. 10.2</p>
<p>00.00.2023 року, о 00:00 год., у м. Запоріжжі, на вул. Українській, 111, водій автомобіля «Skoda Octavia» н.з. ВВ0011ВТ, Петров В. І., перед поворотом ліворуч, не зайняв крайнє ліве положення на проїзній частині та не дав дорогу зустрічному автомобілю «Nissan Qashqai» н.з. АК7171КА під керуванням Гончарової К. В.</p>		<p>П. 10.1</p>

4. Встановити відповідність між кожною із наведених фабул адміністративного правопорушення із пунктами ПДР України, що було порушено:

ФАБУЛА	Місце для з'єднання	Порушення правил ПДР України
<p>00.00.2023 року, о 00:00 год., у м. Дніпрі, Заводського району, на вул. Історичній б. 49, водій Сидоренко С. С., керуючи автомобілем «Renault Logan» н.з. АІ1234ІО зі швидкістю менше 40 км/год, не дотримував безпечної дистанції до автомобіля «Audi А6» н.з. КА5678UA під керуванням Петрова П. П., що унеможливило безперешкодний обгін останнім.</p>		<p>П. 13.2</p>
<p>00.00.2023 року, о 00:00 год., у м. Києві, Заводського району, на вул. Історичній б. 49, водій Максименко М. М., керуючи автомобілем «Hyundai Accent» н.з. ВС7654ІО, під час випередження автомобіля «Mazda CX-5» н.з. КН1234ММ під керуванням Коваленка К. К. не дотримав безпечного інтервалу, чим створив небезпеку для дорожнього руху та спричинив ДТП.</p>		<p>П. 13.4</p>
<p>00.00.2023 року, о 00:00 год., у м. Харкові, Заводського району, на вул. Історичній б. 49, під час зустрічного роз'їзду з автомобілем «Ford Focus» н.з. ВС1234АА під керуванням Ігнатенка І. І., водій Савченко С. С., керуючи автомобілем «Chevrolet Cruze» н.з. АК1234ОМ, не надав перевагу у русі, чим ускладнив роз'їзд та спричинив ДТП.</p>		<p>П. 13.3</p>
<p>00.00.2023 року, о 00:00 год., у м. Полтаві, Заводського району, на вул. Історичній б. 49, водій Петренко П. В., керував автомобілем «Toyota Corolla» н.з. ВС1234ІО не дотримував безпечної дистанції та інтервалу до автомобіля «BMW X5» н.з. КЕ1234КЕ під керуванням Іванова І. І., що рухався позаду у попутному напрямку. В результаті чого сталося зіткнення автомобілів.</p>		<p>П. 13.1</p>

5. Вирішити тестові завдання:

1. Дорожньо-транспортна пригода (ДТП) – це:
 - 1) подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки;
 - 2) подія, що сталася під час стоянки транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди;
 - 3) усі відповіді вірні;
 - 4) подія, що сталася під час руху пішоходів та велосипедистів, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки.
2. Що з переліченого не є механічним транспортним засобом:
 - 1) Автомобіль;
 - 2) Мопед;
 - 3) Велосипед;
 - 4) трактор.
3. До схеми ДТП вноситься інформація про:
 - 1) прізвище, ім'я, по батькові кожного з учасників повністю; дата, час та місце скоєння ДТП;
 - 2) дата народження, місце проживання учасника пригоди;
 - 3) серія та номер протокол про адміністративне правопорушення (у разі складання); відомості стосовно особи, яка склала схему.
 - 4) всі відповіді вірні.
4. Усі виміри на місці ДТП здійснюються:
 - 1) у метрах із зазначенням одиниць виміру
 - 2) у метрах без зазначення одиниць виміру
 - 3) у сантиметрах без зазначення одиниць виміру
 - 4) у сантиметрах із зазначення одиниць виміру
5. Яка з перелічених подій не є дорожньо-транспортною пригодою:
 - 1) наїзд на перешкоду
 - 2) зіткнення ТЗ під час змагань
 - 3) перекидання ТЗ
 - 4) падіння пасажира
6. Яку відповідальність буде нести особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, за відмову давати пояснення по справі :
 - 1) адміністративну
 - 2) кримінальну
 - 3) цивільно-правову
 - 4) відсутня правильна відповідь
7. За вчинення дорожньо-транспортної пригоди без потерпілих (ст. 124 КУпАП) поліцейські складають:
 - 1) Постанову у справі про адміністративне правопорушення;

- 2) Протокол про адміністративне правопорушення;
- 3) Акт огляду вулично-шляхової мережі;
- 4) Повідомлення про підозру у вчиненні дорожньо-транспортної пригоди.

8. У які строки розглядаються у суді адміністративні матеріали за ДТП?

- 1) Протягом доби
- 2) У найкоротший термін
- 3) Протягом тижня
- 4) Протягом п'яти днів.

9. Які дії повинні вчинити поліцейські, якщо один з учасників ДТП зник з місця пригоди

- 1) Складають схему ДТП
- 2) Опитують свідків
- 3) Повідомляють уповноважених осіб, які займаються розшуком осіб, зниклих з місця ДТП
- 4) Усі відповіді вірні

10. У яких напрямках проводяться виміри розташування ТЗ, предметів та виявлених слідів

- 1. Паралельному
- 2. Горизонтальному
- 3. Перпендикулярному
- 4. Правильна відповідь у 1 та 3 варіантах

Відповіді:

1	1
2	3
3	4
4	2
5	2
6	4
7	2
8	1
9	4
10	4

6. Вирішити тестові завдання:

1. Гр. К., керуючи автогрейдером, виконував профілювання узбіччя автомобільної дороги, здійснив наїзд на автомобіль марки «БМВ», що стоїть. До якої категорії суспільно-шкідливих дій відноситься вказана подія?

- 1) Пов'язаних з порушенням правил дорожнього руху.
- 2) Пов'язаних з порушенням правил дорожнього руху, що спричинили ДТП.
- 3) Пов'язаних із порушенням правил виконання дорожньо-будівельних робіт.
- 4) Пов'язаних з порушенням Віденської конвенції про дорожній рух.

2. Водій Кензов керуючи автомобілем «ВАЗ 2107» по слизькій дорозі, не впорався з керуванням, внаслідок чого автомобіль пішов у занос та здійснив наїзд на розташований на узбіччі сніжний вал, але не отримав ніяких механічних пошкоджень. Водій не травмований. Кваліфікуйте дану подію?

- 1) Дорожньо-транспортна пригода.
- 2) Екстрена ситуація.
- 3) Транспортна пригода за участю транспортного засобу.
- 4) Аварійна ситуація.

3. Водій Кензов керуючи автомобілем марки «БМВ» не врахував ситуації на дорозі, не впевнився в безпечності руху та на регульованому перехресті здійснив зіткнення з автомобілем «ВАЗ 2106». Що повинен вчинити поліцейський у даному випадку?

1) Повідомити про цей факт до чергової частини підрозділу, скласти акт огляду вулично-шляхової мережі, схему, зробити відповідні заміри, скласти протокол про адміністративне правопорушення за ст. 124 КУпАП, винести постанову у справі про адміністративне правопорушення.

2) Звільнити водія Іванова від адміністративної відповідальності та попередити його, щоб наступний раз був уважнішим.

3) Повідомити про цей факт до чергової частини підрозділу, скласти схему дорожньо-транспортної пригоди, зробити відповідні заміри, скласти протокол про адміністративне правопорушення за ст. 124 КУпАП.

4) Скласти схему дорожньо-транспортної пригоди та винести постанову у справі про адміністративне правопорушення.

4. Водій Іванов керуючи автомобілем «Ауді А8» під час змагань з мото спорту, не впорався з керуванням, не витримав безпечну дистанцію

та не обрав безпечну швидкість, унаслідок чого вчинив зіткнення з мотоциклом суперника. Як кваліфікувати цю подію?

- 1) Дорожньо-транспортна пригода
- 2) Нещасний випадок
- 3) Пригода, що сталась під час автомобільних змагань
- 4) Аварійна ситуація, наслідком якої є ДТП.

5. Водій Петров керуючи трактором «МТЗ-10» буксирував причеп польовою дорогою після дощу. Не будучи уважним і не впоравшись із керуванням, здійснив наїзд на перешкоду, наслідком якого є пошкодження трактору. Як кваліфікувати цю подію?

- 1) Дорожньо-транспортна пригода
- 2) Нещасний випадок
- 3) Пригода, що сталась під час виконання сільськогосподарських робіт
- 4) Випадок, що стався під час виконання сільськогосподарських робіт

6. Що з переліченого не фіксується під час огляду місця події дорожньо-транспортної пригоди?

- 1) Назва , напрямок дороги відносно сторін світу
- 2) Стан дорожнього покриття
- 3) Ширина тротуарів
- 4) Стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння учасника ДТП.

7. Порушення якого нормативно-правового акту припустився водій автомобіля, коли, не обравши безпечну швидкість руху, здійснив наїзд на перешкоду ?

- 1) Конвенції про дорожній рух
- 2) Правил дорожнього руху
- 3) Закону України «Про дорожній рух»
- 4) Постанови КМУ «Про встановлення швидкісного режиму в населеному пункті»

8. Установка поліцейським конусів, що огороджують місце дорожньо-транспортної пригоди, має за мету?

- 1) Для їх розпізнавання з двадцяти метрів учасниками дорожнього руху.
- 2) Для забезпечення різкого об'їзду місця ДТП
- 3) Для забезпечення плавної траєкторії об'їзду місця ДТП транспортними засобами
- 4) Для захисту учасників дорожнього руху від емоційного хвилювання від побаченого ДТП

9. Водій Кензов керуючи автомобілем «ВАЗ 2107» не був

уважним, не стежив за ситуацією на дорозі, не обрав безпечної швидкості руху, не дотримався безпечної дистанції, здійснив зіткнення з автомобілем «Тойота», що рухався попереду. Унаслідок ДТП автомобілі отримали механічні пошкодження та було заподіяно матеріальних збитків. Водій «Тойота» є громадянином Грузії та не володіє українською мовою. Якого учасника провадження поліцейський повинен залучити у цій ситуації?

- 1) Перекладача;
- 2) Представника іноземця;
- 3) Експерта для проведення оціночної експертизи;
- 4) Представника дипломатичної установи.

10. Як називається експертиза, у межах якої встановлюється ринкова вартість колісних транспортних засобів, їх складових, а також розмір вартості матеріальних збитків, заподіяних власнику колісних транспортних засобів, їх складових унаслідок пошкодження останнього?

- 1) Автотоварознавча
- 2) Трасологічна
- 3) Дактилоскопічна
- 4) Почеркознавча

Відповіді:

1	3
2	4
3	3
4	3
5	1
6	4
7	2
8	3
9	1
10	1

7. Встановити відповідність між назвою та номером розділу ПДР України

Назва	Місце для з'єднання 	Номер розділу правил дорожнього руху
Загальні положення		Розділ № 1
Вимоги до осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин		Розділ № 3
Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів		Розділ № 2
Попереджувальні сигнали		Розділ № 7
Регулювання дорожнього руху		Розділ № 11
Обов'язки та права пасажирів		Розділ № 8
Початок руху та зміна його напрямку		Розділ № 4
Обов'язки та права пішоходів		Розділ № 9
Вимоги до велосипедистів		Розділ № 12
Розташування транспортних засобів на дорозі		Розділ № 5
Рух транспортних засобів зі спеціальними сигналами		Розділ № 6
Швидкість руху		Розділ № 10

8. Встановити відповідність між назвою та пунктом ПДР України

Назва	Місце для з'єднання	Пункт правил дорожнього руху
Жоден із водіїв транспортних засобів, які рухаються за ним і яким може бути створено перешкоду, не розпочав обгону;		П. 14.2 (а)
Водій транспортного засобу, який рухається попереду по тій самій смузі, не подав сигналу про намір повороту (перестроювання) ліворуч;		П. 14.2 (в)
Після обгону зможе, не створюючи перешкоди транспортному засобу, якого він обганяє, повернутися на займану смугу.		П. 14.2 (б)
Смуга зустрічного руху, на яку він буде виїжджати, вільна від транспортних засобів на достатній для обгону відстані;		П. 14.2 (г)

9. Встановити відповідність між назвою та пунктом ПДР України

Назва	Місце для з'єднання	Номер пункту правил дорожнього руху
Водій механічного транспортного засобу повинен мати при собі: посвідчення на право керування транспортним засобом відповідної категорії;		П. 2.1 (а)

<p>Водій механічного транспортного засобу повинен мати при собі: реєстраційний документ на транспортний засіб (для транспортних засобів Збройних Сил, Національної Гвардії, Держприкордонслужби, Держспецтрансслужби, Держспецзв'язку, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, Національної поліції, Служби безпеки, Управління державної охорони – технічний талон);</p>		<p>П. 2.1 (г)</p>
<p>Водій механічного транспортного засобу повинен мати при собі: у разі встановлення на транспортних засобах пробліскових маячків та (або) спеціальних звукових сигнальних пристроїв – дозвіл, виданий уповноваженим органом МВС, а у разі встановлення пробліскового маячка оранжевого кольору на великогабаритних та великовагових транспортних засобах – дозвіл, виданий уповноваженим підрозділом Національної поліції, окрім випадків встановлення пробліскових маячків оранжевого кольору на сільськогосподарській техніці, ширина якої перевищує 2,6 м, на механічних транспортних засобах дорожньо-експлуатаційної служби, на транспортних засобах спеціального, спеціалізованого призначення та на транспортних засобах із розпізнавальним знаком «Діти»;</p>		<p>П. 2.1 (в)</p>
<p>Водій механічного транспортного засобу повинен мати при собі: на маршрутних транспортних засобах – схему маршруту та розклад руху; на великовагових і великогабаритних транспортних засобах і транспортних</p>		<p>П. 2.1 (д)</p>

<p>засобах, що здійснюють дорожнє перевезення небезпечних вантажів – документацію відповідно до вимог встановлених Законами України «Про автомобільний транспорт», «Про дорожній рух» та «Про перевезення небезпечних вантажів»;</p>		
<p>Водій механічного транспортного засобу повинен мати при собі: чинний страховий поліс (страховий сертифікат «Зелена картка») про укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів або чинний внутрішній електронний договір зазначеного виду обов'язкового страхування у візуальній формі страхового поліса (на електронному чи паперовому носії), відомості про який підтверджуються інформацією, що міститься в єдиній централізованій базі даних, оператором якої є Моторне (транспортне) страхове бюро України. Водії, які відповідно до законодавства звільняються від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів на території України, повинні мати при собі відповідні підтвердні документи (посвідчення);</p>		<p>П. 2.1 (г)</p>
<p>Водій механічного транспортного засобу повинен мати при собі: у разі встановлення на транспортному засобі розпізнавального знака «Водій з інвалідністю» – документ, що підтверджує інвалідність водія або пасажирів (окрім водіїв із явними ознаками інвалідності чи водіїв, які перевозять пасажирів із явними ознаками інвалідності).</p>		<p>П. 2.1 (б)</p>

10. Робота із схемою ДТП. Надайте юридичну оцінку подіям, що відображені на схемах ДТП без постраждалих осіб. Визначте винуватця події та аргументуйте свою відповідь.

(Завдання складені на підставі схем, оформлених за фактами реальних дорожньо-транспортних пригод, з дотриманням захисту персональних даних їх учасників)

Завдання № 10.1.

СХЕМА МІСЦЯ ДТП
 Б.м. Василюк
 яка складена «08» 11. 2023 року о 13 год 50 хв. на маршруті: вул. Корольова та вул. С. Корольова
 (інформація про місце ДТП та його учасників згідно з даними)

Схему складав: Данилюк Тарас Дмитрович 41776 Дніпропетровський облдеп. АС
 (прізвище, ім'я та по батькові, спеціальність, звання, звання, П.І.Т.В. повне ім'я, посада, місце роботи, спеціальність, звання, звання, П.І.Т.В. повне ім'я, посада, місце роботи, спеціальність, звання, звання, П.І.Т.В. повне ім'я)

Камінь написав: Ваша С.І. Василюк

1985

1	Назва об'єкта, зображеного на схемі:	Трактор
2	Назва об'єкта, зображеного на схемі:	Мотоцикл
3	Назва об'єкта, зображеного на схемі:	Шоколад
4	Назва об'єкта, зображеного на схемі:	вул. Троїцька
5	Назва об'єкта, зображеного на схемі:	вул. Корольова
6	Назва об'єкта, зображеного на схемі:	вул. Воскресенська
7	Назва об'єкта, зображеного на схемі:	вул. С. Корольова
8	Назва об'єкта, зображеного на схемі:	вул. Василюк
9	Назва об'єкта, зображеного на схемі:	вул. Василюк
10	Назва об'єкта, зображеного на схемі:	вул. Василюк

Марка (модель) тип транспортного засобу, серія та номер свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу.	Номерний знак ТЗ/ Номер кузова ТЗ	Належить (П. І. Б. та місце проживання власника (співвласника) або місцезнаходження гаража/найменування організації, код ЄДРПОУ)	Серія та номер полісу ОСПШВ на транспортний засіб та назва страхової організації, яка його видала і термін дії (у разі відсутності серія та номер підготовчого документу або постанови за ч. 1 ст. 126 КУпАП)	Перелік виданих (у випадку) голшкоджень транспортного засобу, стиманних власником ДПП
Мічурівці Нам серх	AEY276ME K. 026832		"УАС" № 213 112 876 примість на 08.11.23	Воронівський н.р.с. ш.б. Кривий, який має право на управління транспортним засобом, який належить н.р.с. ш.б. Серія ш.б. примість на 08.11.23
СХЕ-600 324			"Добрич" № 214627753 до 16.05.24	Воронівський н.р.с. ш.б. Серія ш.б. примість на 08.11.23
Місєва Dostal' A5	AE9891CC K. 154050			Воронівський н.р.с. ш.б. Серія ш.б. примість на 08.11.23
СІР, 8422063				Воронівський н.р.с. ш.б. Серія ш.б. примість на 08.11.23

Дані про пошкодження транспортного засобів підтверджую:

Власник В.С.С. ш.б. ВКМ, 478867 до 07.03.51
 Власник У.Б.С. ш.б. ВКК, 822983 до 15.03.53

Вид пригоди: випадок
(П. І. Б. учасника пригоди, місцезнаходження водія та його особистий підпис)

Кількість учасників ДПП: водія 2, пасажирів —, пішоходів —, транспортних засобів 2
 Порухнення гукнуку ДДР за ст. 124 КУпАП: ч. 1, п. 16, 17, 21 щодо ПШ водія Власник В.С.
 Відомості про відсутність посвідчення водія: відсутності
(П. І. Б. серія номер адміністративного постанови)

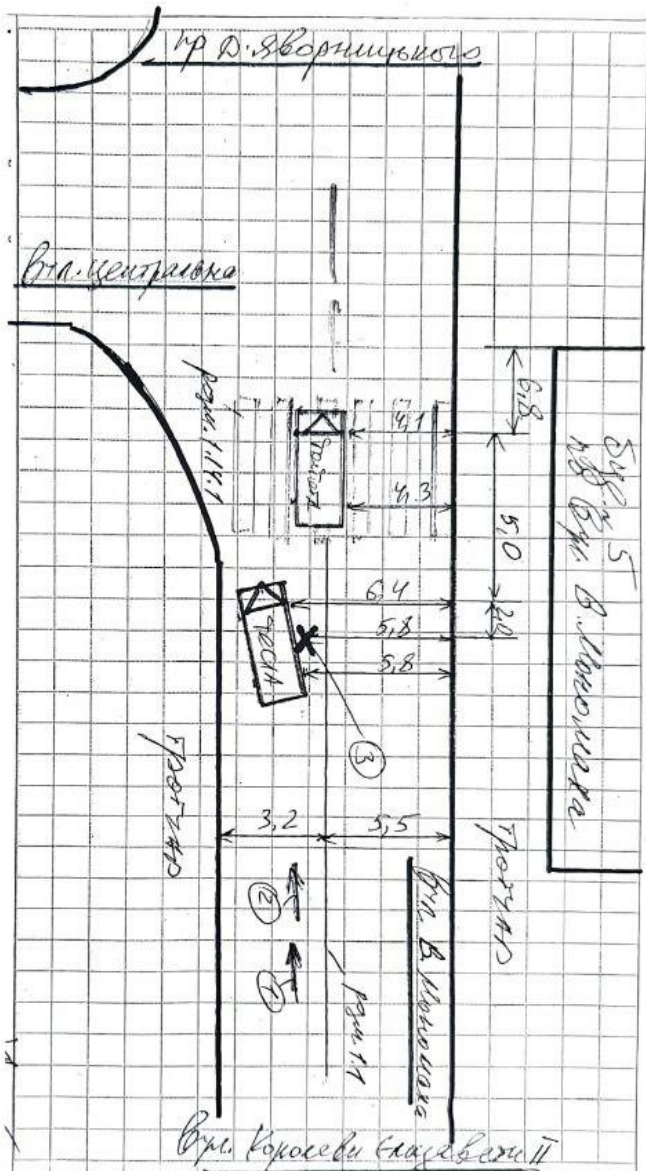
Результати огляду на стан сп'яніння (у випадку його проведення): не проводився (впродовж огляду технічного стану)
 Відомості про місцезнаходження водія та транспортного засобу (на місці злочину): на місці
(П. І. Б. серія номер адміністративного постанови)

Завдання № 10.2.

ЯКА СТАДІЯ «19» 12. 2023 року о 17 год 45 хв на вул. В. Момошова 5 в м. Київ

СХЕМА МІСЦЯ ДІПІ

(визначити точне місце ДІП і заповнити всі поля)

1	Назва вулиці, зображення на схемі:
2	Назва вулиці: <u>вул. В. Момошова</u>
3	Місце запису: <u>вул. В. Момошова</u>
4	Відстань від вулиці до вулиці: <u>вул. В. Момошова</u>
5	Відстань від вулиці до вулиці: <u>вул. В. Момошова</u>
6	_____
7	_____
8	_____
9	_____
10	_____

Схему склав Тришук Д. В. (посада, місце роботи, спеціальне звання, П. І. Б. юридичського, його особисті дані)
Кишиневський район
С. І. Тришук
 22646
 19.12.19

Марка (модель) тип транспортного засобу, серія та номер, серія та номер реєстрації транспортного засобу.	Номерний знак ТЗ/ Номер кузова ТЗ	Назви (П. І. Б. та місце проживання власника (співвласника) або місцезнаходження гаража/намінування організації, код ЄДРПОУ	Серія та номер полісу ОСЦПФ наземних ТЗ та назва страхової організації, яка його видала і термін дії (у разі відсутності серія та номер пільгового документу або постанови за ч. 1 ст. 126 КУпАП)	Перелік видимих (у разі їх наявності) пошкоджень транспортного засобу, ступінь їх значущості ДІТТ
с/засоби - <i>Тойота Рено-Мерседес</i>	AP05441X К. 132820		<i>Орента - Сіті 704</i> AP-6860124 до 01.08.24	Транспортні засоби вилучені на час виконання робіт на території підприємства.
СТЗ, 310214	AP6157X0		<i>Орента - Сіті 704</i> AP-6860123 до 01.08.24	Пошкодження: бруд.
Н/чирокі Mitsubishi SAR24	К. 492374		<i>ВУСД</i> н 216785771 згідно з 08.11.23	Пошкодження: задня м'яка фєрва, злам м'яке крісло
СТЗ, 310191	KE2423EX			
Водомібор	К. 603279			
САК, 037634				

Дані про пошкодження транспортного засобу підтверджую:

(П. І. Б. учасника пригоди, повноваження водія та його особистий підпис)
 (П. І. Б. учасника пригоди, повноваження водія та його особистий підпис)
 (П. І. Б. учасника пригоди, повноваження водія та його особистий підпис)

Вид пригоди:

з'їздили

(П. І. Б. учасника пригоди, повноваження водія та його особистий підпис)

Кількість учасників ДІТТ: водій *2*, пасажирів *—* пішоходів *—*

транспортних засобів *—*

щодо ПІБ водія *Євдоким В. І.*

(П. І. Б. учасника пригоди, повноваження водія та його особистий підпис)

Відомості про відсутність повідчення водія:

В наявності

(П. І. Б. учасника пригоди, повноваження водія та його особистий підпис)

Результати огляду на стан сілініня (у випадку його проведення):

не проводився

(П. І. Б. учасника пригоди, повноваження водія та його особистий підпис)

Відомості про місцезнаходження водія та транспортного засобу (на місці/зник):

на місці

(П. І. Б. учасника пригоди, повноваження водія та його особистий підпис)

Завдання № 10.4.

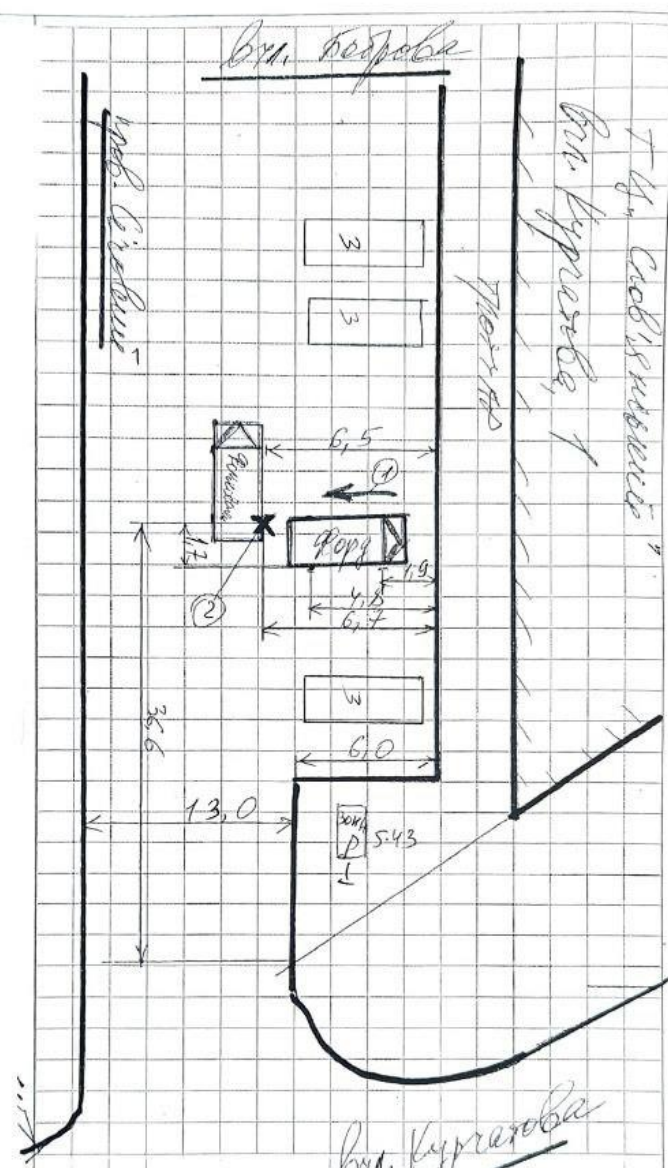
ККА СГДІЛСА «25» 11, 2023 РОКУ о 15 год. 00 хв. на мрб. Сієбашу 1 (актуальна траса रहे ДПТ в запланованій частині)

СХЕМА МІСЦЯ ДПТ

14, Саб'єшківська

мрб. Курганьба, 1

мрб. Курганьба

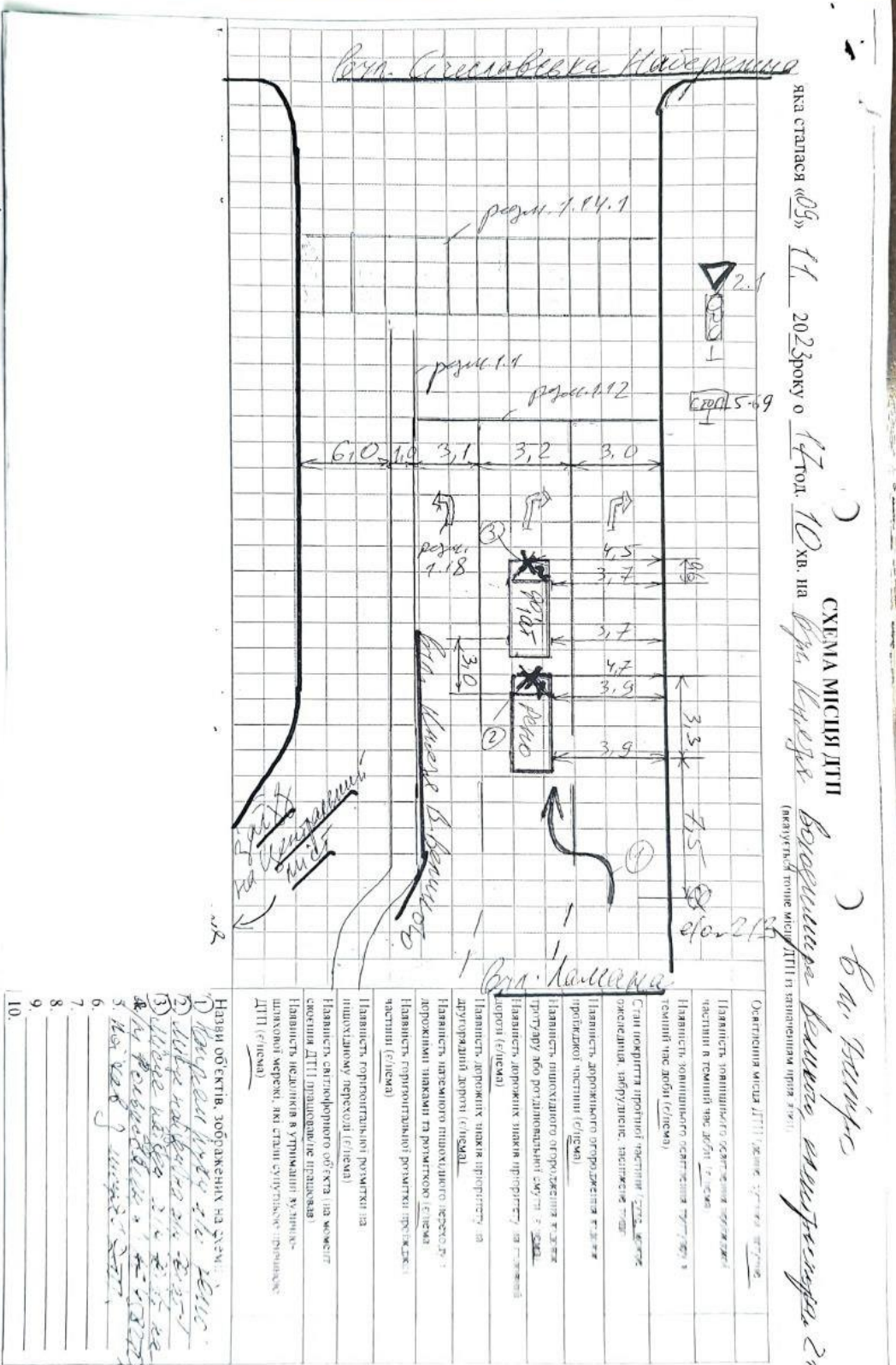

Означення місця ДПТ (заг. описка траси)	
Наявність заштрибованих частин в темній частині мрб. (сіма)	
Наявність заштрибованих частин в темній частині мрб. (сіма)	
Стилі покриття частини (заг. описка траси)	
Наявність дорожнього оздоблення частини (сіма)	
Наявність пішохідного оздоблення частини (сіма) або розділювальної смуги (сіма)	
Наявність дорожніх знаків прориву на частині дороги (сіма)	
Наявність дорожніх знаків прориву на дорозі (сіма)	
Наявність наведеного пішохідного переходу з дорожніми знаками та розміткою (сіма)	
Наявність горизонтальної розмітки прориву частини (сіма)	
Наявність горизонтальної розмітки на пішохідному переході (сіма)	
Наявність світлофорного об'єкта на частині траси ДПТ (заплановане проєктом) (сіма)	
Наявність знаків в управлінні вулиць-широкової мережі, які стали супутником прориву ДПТ (сіма)	
Назви об'єктів, зображених на схемі	
1. <u>Фонд</u>	
2. <u>Фонд</u>	
3. <u>Фонд</u>	
4. <u>Фонд</u>	
5. <u>Фонд</u>	
6. <u>Фонд</u>	
7. <u>Фонд</u>	
8. <u>Фонд</u>	
9. <u>Фонд</u>	
10. <u>Фонд</u>	

Схему склав Тимощук Тарас (посада, місце роботи, спеціальність, зв'язна д.П.І.Б. подієвця, його особисті дані)
С.І. Пилипчук
 19923
 09.11.23

Завдання № 10.5.

Схему склав Джордан Вадим Іванович (простава, місце роботи, спеціальність, філія П.І.Б. подписати, фото надіслати пізніше)
Ваша підпис
Ваша підпис
Ваша підпис

ЯКА СТАЛАСЯ «05» 11 2023 року о 17 год. 10 хв. на Вул. Князя Володимир Великого, м. Київ (вводиться години мисл. ДПТ та заповненням прот. з'їзду)
 СХЕМА МІСЦЯ ДПТ
В.М. Вадимов

1.	Назва об'єкта, зображення на фото:	Вул. Князя Володимир Великого
2.	Назва об'єкта, зображення на фото:	Вул. Князя Володимир Великого
3.	Назва об'єкта, зображення на фото:	Вул. Князя Володимир Великого
4.	Назва об'єкта, зображення на фото:	Вул. Князя Володимир Великого
5.	Назва об'єкта, зображення на фото:	Вул. Князя Володимир Великого
6.	Назва об'єкта, зображення на фото:	Вул. Князя Володимир Великого
7.	Назва об'єкта, зображення на фото:	Вул. Князя Володимир Великого
8.	Назва об'єкта, зображення на фото:	Вул. Князя Володимир Великого
9.	Назва об'єкта, зображення на фото:	Вул. Князя Володимир Великого
10.	Назва об'єкта, зображення на фото:	Вул. Князя Володимир Великого

Марка (модель) тип транспортного засобу, серія та номер салідства про реєстрацію транспортного засобу.	Номерний знак ТЗ/Номер кузова ТЗ	Написки (П. І. Б. та місце проживання власника (співвласника) або місцезнаходження гаража)/найменування організації, код ЄДРПОУ	Серія та номер полісу ОСЦПВ наземних ТЗ та назва страхової організації, яка його видала і термін дії (у разі відсутності серія та номер пільгового документу або постанови за ч. 1 ст. 126 КУпАП)	Перелік видимих позначень транспортного засобу, стрижки волосся ДПП
Renault Logan СР 296 535	AE 335670 K 736060		ч. 1 ст. 126 КУпАП	Ведеться влітку. Ім'я чорне. Дитина, решта не маючі. Серія б/б, колір чорний. Штани чорні, босі. Замість шкарпеток не реєструє.
QJIAS Tino СХ 939336	AE 5688PX K 40857		№ 134 'Україна' № 217436483 9024.10.24	Ведеться влітку. Замість шкарпеток реєструє. Ім'я чорне. Решта не маючі. Штани чорні, босі. Замість шкарпеток не реєструє.

Дані про пошкодження транспортних засобів підтверджую:

Горієнко В. (П.І.Б. учасника пригоди, пов'язаного з подією у разі відсутності підпису)
 Дрешеткович О.С. (П.І.Б. учасника пригоди, пов'язаного з подією у разі відсутності підпису)
 № ВКМ 522839 від 24.09.21
 № В АД 009729 від 05.11.2023

(П.І.Б. учасника пригоди, пов'язаного з подією та його особистий підпис)

Вид пригоди: наїзд на ТЗ, що стоїть
(зіткнення, наїзд на перешкоду, перекидання, наїзд на тварину, наїзд на пішохода, падіння пасажирів, падіння вантажу, наїзд на ТЗ, що стоїть)

Кількість учасників ДПП: водіїв 2, пасажирів —, пішоходів —, транспортних засобів 2

Порушення пункту ПДР за ст. 124 КУпАП: 107.12.3 щодо ПДР водія Горієнко В.

Відомості про відсутність пов'язаних водіїв: 0 наявності
(П.І.Б. серії номер документу водія (постанова))

Результати огляду на стан слідиння (у випадку його проведення): не матеріальні пошкодження
(П.І.Б. серії номер документу водія, марка та проміск)

Відомості про місцезнаходження водія та транспортного засобу (на місці злочину): на вулиці

Марка (модель) тип транспортного засобу, серія та номер свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу.	Номерний знак ТЗ/Номер кузова ТЗ	Належить (П. І. Б. та місце проживання власника (співвласника) або місцезнаходження гаража/наймування організації, код ЄДРПОУ	Серія та номер полісу ОСЦПВ навісних ТЗ та назва страхової організації, яка його видала і термін дії (у разі відсутності серія та номер пільгового документу або постанови за ч. 1 ст. 126 КУпАП)	Перелік виданих за час дії поліса транспортних засобів, що були зареєстровані в ДТТ
ВАЗ Вестра СХЕ 619218	АВ6747НС Е 103145		Мерседес ЕАА В129297 SR 215-126-177	Державне і надане за час дії поліса на зареєстровані в ДТТ
ВАЗ С-Ланс СДВ 425243	АЕ18881Х К. 577437		Сіон 21456792 зірочка на 12.11.25	Державне і надане за час дії поліса на зареєстровані в ДТТ

Дані про історію кожного транспортного засобу підтверджую:

Ручко АВ-2002 (П. І. Б. учасника пригоди, повне ім'я та прізвище)
 Семайдровський О.П. (П. І. Б. учасника пригоди, повне ім'я та прізвище)
 4/В 8АА 115665 бу 04.12.1995
 4/В ВХО 776297 гр 11.01.2009

Вид пригоди: наїз на ТЗ, що стоїть (П. І. Б. учасника пригоди, повне ім'я та прізвище)

Кількість учасників ДТП: водії 2, пасажирів 1, пішоходів 0, транспортних засобів 2
 Порухення пункту ДДР за ст. 124 КУпАП: 10.9.73.1 щодо ПЗ водія Ручко А.В.
 Відомості про відсутність повідчення водія: в наявності (П. І. Б. серія та номер документу, мінаксту пригоди)

Результати огляду на стан сільгіння (у випадку його проведення): рухова АБ - 245100, рухова АА - 573665 гр 2.12.13

Відомості про місцезнаходження водія та транспортного засобу (на місці зняття): в ДТТ

Завдання № 10.7.

ХИЖА МІСЦІВ ДТН

№ 11. 2023 року о 13 год. 30 хв. на вул. С. Виноград, № 6 м. Київ

№ 11. 2023 року о 13 год. 30 хв. на вул. С. Виноград, № 6 м. Київ

вул. Старожицька

вул. С. Виноград

вул. 15

вул. 16

вул. 17

вул. 18

вул. 19

вул. 20

вул. 21

вул. 22

вул. 23

вул. 24

вул. 25

вул. 26

вул. 27

вул. 28

вул. 29

вул. 30

вул. 31

вул. 32

вул. 33

вул. 34

вул. 35

вул. 36

вул. 37

вул. 38

вул. 39

вул. 40

вул. 41

вул. 42

вул. 43

вул. 44

вул. 45

вул. 46

вул. 47

вул. 48

вул. 49

вул. 50

вул. 51

вул. 52

вул. 53

вул. 54

вул. 55

вул. 56

вул. 57

вул. 58

вул. 59

вул. 60

вул. 61

вул. 62

вул. 63

вул. 64

вул. 65

вул. 66

вул. 67

вул. 68

вул. 69

вул. 70

вул. 71

вул. 72

вул. 73

вул. 74

вул. 75

вул. 76

вул. 77

вул. 78

вул. 79

вул. 80

вул. 81

вул. 82

вул. 83

вул. 84 по вул. С. Виноград

вул. 85

вул. 86

вул. 87

вул. 88

вул. 89

вул. 90

вул. 91

вул. 92

вул. 93

вул. 94

вул. 95

вул. 96

вул. 97

вул. 98

вул. 99

вул. 100

вул. 1. Укрїнська

1	Назва об'єкта, зображення на схемі:
2	вул. 15
3	вул. 16
4	вул. 17
5	вул. 18
6	вул. 19
7	вул. 20
8	вул. 21
9	вул. 22
10	вул. 23

вул. 1. Укрїнська

вул. 15

вул. 16

вул. 17

вул. 18

вул. 19

вул. 20

вул. 21

вул. 22

вул. 23

вул. 24

вул. 25

вул. 26

вул. 27

вул. 28

вул. 29

вул. 30

вул. 31

вул. 32

вул. 33

вул. 34

вул. 35

вул. 36

вул. 37

вул. 38

вул. 39

вул. 40

вул. 41

вул. 42

вул. 43

вул. 44

вул. 45

вул. 46

вул. 47

вул. 48

вул. 49

вул. 50

вул. 51

вул. 52

вул. 53

вул. 54

вул. 55

вул. 56

вул. 57

вул. 58

вул. 59

вул. 60

вул. 61

вул. 62

вул. 63

вул. 64

вул. 65

вул. 66

вул. 67

вул. 68

вул. 69

вул. 70

вул. 71

вул. 72

вул. 73

вул. 74

вул. 75

вул. 76

вул. 77

вул. 78

вул. 79

вул. 80

вул. 81

вул. 82

вул. 83

вул. 84 по вул. С. Виноград

вул. 85

вул. 86

вул. 87

вул. 88

вул. 89

вул. 90

вул. 91

вул. 92

вул. 93

вул. 94

вул. 95

вул. 96

вул. 97

вул. 98

вул. 99

вул. 100

Марка (модель) тип транспортного засобу, серія та номер, свідчення про реєстрацію транспортного засобу.	Номерний знак ТЗ/Номер кузова ТЗ	Написки (П. І. Б. та місце проживання власника (співвласника) або місце знаходження гаража/наймування організації, код ЄДРПОУ	Серія та номер полісу ОСЦПВ наземних ТЗ та назва страхової організації, яка його видала і термін дії (у разі відсутності серія та номер пільгового документу або постанови за ч. 1 ст. 126 КУпАП)	Перелік адміністративних, тодішніх транспортних засобів, транспортних засобів ДТТ
ДАЗ Каміо	АЕ8080СК К. 356965		" АПК "	Державні документи: переклад криміно, переклад криміно з місцевого криміно в Київ, розгляд криміно в Київі.
САК-19289			" ВУСО "	Державні документи: переклад криміно з місцевого криміно в Київ, розгляд криміно в Київі.
Мерседес Авто	АЕ0362КЕ К. 016718		" 215843658 ліцензії на в. м. 23 "	Державні документи: переклад криміно з місцевого криміно в Київ, розгляд криміно в Київі.
СВД.091812				

Дані про пошкодження транспортних засобів підтверджують:

Заводом/підприємством Р.В. в м. Б.Х. в 769840 до 10.06.2015 г. (Автомобіль)
 П.В. в м. В.К. в 964337 до 22.02.2014 г. (Автомобіль)

Вид пригоди: в'їждився (П. І. Б. учасника пригоди, пов'язаного водія та його особистий підпис)

(згідно з даними, наданими на чернетку, переписаними, надані на підписи, надані пасажиром, надані водієм, надані на ТЗ, що стосується транспортного засобу)

Кількість учасників ДТТ: водіїв 2, пасажирів 1, пішоходів 1, транспортних засобів 2

Порушення пункту ПДР за ст. 124 КУпАП: 23.5.10.2 щодо ПЗ водія завантаження вантажу Р.В.

Відомості про відсутність пов'язаних водіїв: 0 наявних (П. І. Б. серія номер автотранспортного засобу/постанови)

Результати огляду на стан сп'яніння (у випадку його проведення): не проводився/переклад криміно в Київі (П. І. Б. серія номер автотранспортного засобу, відомість про перепис)

Відомості про місцезнаходження водія та транспортного засобу (на місці/зник): на місці

Марка (модель) типу транспортного засобу, серія та номер, серія та номер реєстрації транспортного засобу	Номерний знак ТЗ / Номер кузова ТЗ	Надлежить (П. 1.5 та місце проживання власника (створювача) або місця знаходження гаража) найменування організації, код ЄДРПОУ	Серія та номер полісу ОСЦПФ наслідки ТЗ та назва страхової організації, яка його видала і термін дії (у разі втратності серія та номер пільгового документа до постанови за ч. 1 ст. 126 КУпАП)	Перелік вилучених (зовнішніх) пошкоджень транспортного засобу, отриманих внаслідок ДТП
1 Volksvagen Amatok ZB12817 36948	HL AR1601 WV1ZZZ214 ZFHD13338		D/S342/160 - K-223275360 Нішевичка Generali	права крило, фара передня права, камот, бампер передній з правої сторони
5 Mitsubishi Lancer СТР178418	AE5598TX JMBSTCY4A 8U005425		номер №214476999 ПРАТ "Європейський страховий майдан"	загині бампер, загині об'ємнік біля
2 AE D609TK Audi A6 WAUMDAE87 KN044283	AE D609TK WAUMDAE87 KN044283		СК, Кредо №213131875	бампер передній, решітка радіатора, кашера переднього бампу, гусфорик, загині бампер, загині дверцят, загині бачки, загині стоп-сигнал, рачки номерних знаків, ліхтар заглиблений, шорудни бачки, загині бачки, загині бачки

Дні про пошкодження транспортних засобів підтверджено
Камра - Мехді Хашів №16 (нішевичка): 148033DNMX2

Рассоха Олександр Валерійович. П.Б. БСТ 352087

Богуа Олександр Віталійович П.П. БХ1544725

Вид пригоди: зіткнення

(зміщення, надія на перешкоду, перекидання, надія на таран, надія на пішохода, падіння пасажирів, падіння вантажу, надія на ТЗ, що стоїть)

Кількість учасників ДТП: водій 3, пасажирів , пішоходів , транспортних засобів 3

Порушення пункту ПДР за ст. 124 КУпАП: 12.1 щодо ПШ водія Камра - Мехді Хашів

Відомості про відсутність пов'язання водія:

Результати огляду на стан сп'яніння (у випадку його провезення): на мфотоді

Відомості про місцезнаходження водія та транспортного засобу (на місці/зник): всі учасники на місці

Марка (модель)/тип транспортного засобу, серія та номер, серія та номер реєстрації транспортного засобу.	Номерний знак ТЗ/ Номер кузова ТЗ	Належить (П. І. Б. та місце проживання власника (співвласника) або місцезнаходження гаража/найменування організації, код ЄДРПОУ	Серія та номер полісу ОСЦПВ наземних ТЗ та назва страхової організації, яка його видала і термін дії (у разі відсутності серія та номер льотного документа або постанови за ч. 1 ст. 126 К УАП)	Перелік виданих (у разі наявності) транспортних засобів, ступінь завантаження ДТТ
Янв Гранд Гранд STO, 959345	AE 3828HK K. 126287		нов. 959 УБР-120907 Біг 31.05.2016	Державна авіація, цивільна авіація, морська авіація, повітряні сили
Ріст Тіно	AE 9063EC K. 32966		"Каніма" № 214884650 Строші № 19.12.23	Державна авіація, цивільна авіація, морська авіація, повітряні сили
STO, 846584	AE 96801B K. 108363		"АРС" № 214672166 90 25.05.24	Державна авіація, цивільна авіація, морська авіація, повітряні сили
С УМ. 403092				

Дані про пошкодження транспортних засобів підтверджую:

Сученко М.В. (П. І. Б. учасника пригоди, пов'язаного з пошкодженням транспортного засобу та його особистий підпис)

Вашко В.В. (П. І. Б. учасника пригоди, пов'язаного з пошкодженням транспортного засобу та його особистий підпис)

Вондряк В.В. (П. І. Б. учасника пригоди, пов'язаного з пошкодженням транспортного засобу та його особистий підпис)

Вид пригоди: випадок

(зміщення, падіння на нерівності, несприятливі, падіння на пішохода, падіння пасажирів, падіння вантажу, падіння на ТЗ, що стоїть)

Кількість учасників ДТТ: водій 3, пасажирів —, пішоходів —, транспортних засобів 3

Порушення пункту ПДР за ст. 124 КУАП: 12.3 щодо ПП водія Сученко М.В.

Відомості про відсутність посвідчення водія: Вашко В.В.

Результати огляду на стан сп'яніння (у випадку його проведення): не проводився (об'єкти фактично не виявлені)

Відомості про місцезнаходження водія та транспортного засобу (на місці зник): на місці

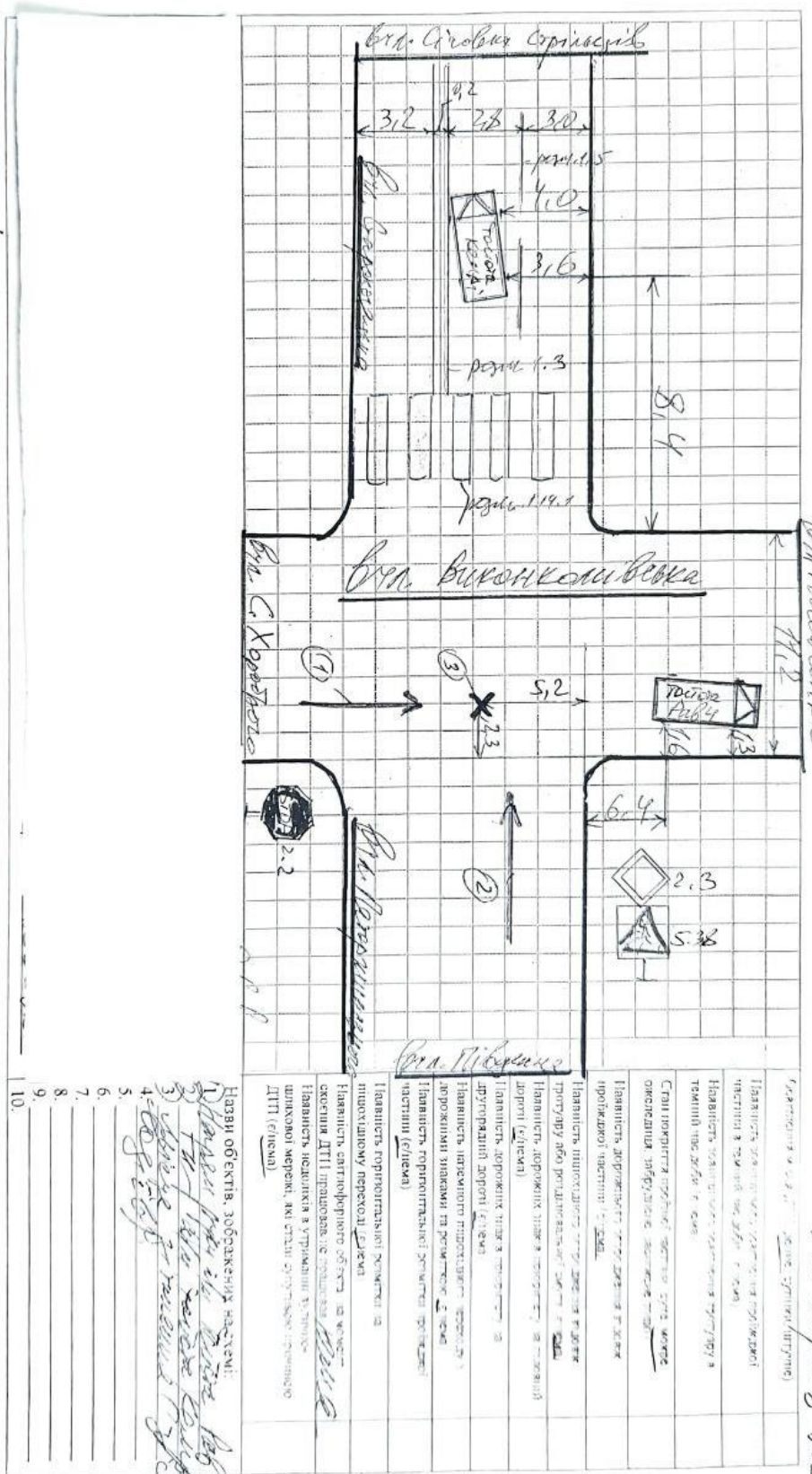
(П. І. Б., серія номер авіаційного/льотного документа)
(П. І. Б., серія номер авіаційного/льотного документа, кількість підписів)

Завдання № 10.11.

КНИ СТЕПАС № «16» 14. 2023 року о 15 год.

СХЕМА МІСЦЯ ДТТ

№ 15 хв. на перекресті вул. Виконколівська - вул. Курортного - вул. Шевченка (об'їжджується поперек вул. Шевченка)

1	Навантаження дорожнього знаку
2	Навантаження дорожнього знака
3	Навантаження дорожнього знака
4	Навантаження дорожнього знака
5	Навантаження дорожнього знака
6	Навантаження дорожнього знака
7	Навантаження дорожнього знака
8	Навантаження дорожнього знака
9	Навантаження дорожнього знака
10	Навантаження дорожнього знака

Схему склав Григорук. Влада 11.1.16. С.І. Висітєв
 (прізвище, місце роботи, спеціальність, підпис)
Висітєв С.І.
 (підпис)

14 2023

Марка (модель)/тип транспортного засобу, серія та номер свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу.	Номерний знак ТЗ/Номер кузова ТЗ	Належить (П. І. Б. та місце проживання власника (співвласника) або місцезнаходження гаража/найменування організації, код ЄДРПОУ)	Серія та номер полісу ОСЦПФ наземних ТЗ та назва страхової організації, яка його видала і термін дії (у разі відсутності -серія та номер пільгового документу або постанови за ч. 1 ст. 126 КУпАП)	Перелік видимих (за винятком транспортних засобу, стигма-техніки) транспортних засобу, стигма-техніки
Татара Pav 4	#5 BV13 XB К. 039914	ЄДРПОУ	"Уніка" 214135465 в'їздика 16.11.23	Пошкодження: ПРЗ Місце пошкодження на шийці двигатора
STP. 302824				
Татара Камри	HE0505HML К. 025110		41НГО 216900599 до 20.09.24	Дорожньо-транспортна пригода: 16.11.23 Місце пошкодження: Двигатель Будь-яке пошкодження не ремонтується визначеної суми грошей. Навіть якщо власник не подає заяву на страхову компанію. Місце пошкодження: Двигатель
СТП. 223244				

Дані про пошкодження транспортного засобу підтверджують:

Ковшич В. В. (П. І. Б. учасника пригод, учасника події та його особистий підпис)

Захарчук В. В. (П. І. Б. учасника пригод, постраждалого водія та його особистий підпис)

П. І. Б. учасника пригод, постраждалого водія та його особистий підпис

Вид пригод: *З'їхалися*

(зміщення, падіння на нерівності, переїздиття, падіння на тварину, падіння на пішохода, падіння пасажирів, падіння вантажу, падіння на ТЗ, що стоїть)

Кількість учасників ДТП: водіїв *2*, пасажирів *—*, пішоходів *—*, транспортних засобів *—*

Порушення пункту ПДР за ст. 124 КУпАП: *ч. 1 ст. 16.11. 33.2.2 щодо ППБ водія Ковшич В. В.*

Відомості про відсутність посвідчення водія: *В наявності*

Результати огляду на стан сп'яніння (у випадку його проведення): *не проводиться (всіх учасників)*

Відомості про місцезнаходження водія та транспортного засобу (на місці злочину): *на місці*

РОЗДІЛ 6 ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ

ДОДАТКИ

Розписка щодо отримання та повідомлення про обов'язок
зберігання транспортного засобу

Я, _____ 19__ р.н.
мешкаю за адресою: _____
контактний телефон: _____
документ, що посвідчує мою особу _____
_____,
отримав на відповідальне зберігання транспортний засіб _____

реєстраційний номер _____.

Зобов'язуюсь не проводити будь-яких ремонтних робіт
вищевказаного транспортного засобу, не продавати його, не відчужувати,
не передавати іншим особам і зберігати його у незмінному стані до
письмового дозволу співробітників поліції.

«__» _____ 20__ р. _____
(_____)

Прийняв:

**Розписка щодо отримання та повідомлення про обов'язок
зберігання транспортного засобу**

Я, *Іванов Іван Іванович*, 31.12.1990 р.н.

мешкаю за адресою: *м. Харків, вул. Іванова, 30.*

контактний телефон: *(095) 111-111-1, (063) 111-111-1*

документ, що посвідчує мою особу: *водійське посвідчення
ХАА111111 видане 21.12.2012 року*

отримав на відповідальне зберігання транспортний засіб –
автомобіль «ВАЗ-2101»

реєстраційний номер: *АХ1111АХ*

Зобов'язуюсь не проводити будь-яких ремонтних робіт
вищевказаного транспортного засобу, не продавати його, не відчужувати,
не передавати іншим особам і зберігати його у незмінному стані до
письмового дозволу співробітників поліції.

«24» лютого 2024 р.

підпис

(прізвище ініціали)

Прийняв:

Інспектор 2 роти 6 батальйону

УПП у м. Харкові

рядовий поліції

Олександр ПЕТРОВ

Додаток до схеми ДТП.

місто (сел.) Харків

«01» січня 2024 р.

Інспектор 2 роти 6 батальйону УПП у м. Харкові рядовий поліції Петров О. О.

Під час складання схеми ДТП були встановлені наступні дані:

1. **Чи змінилась обстановка на місці ДТП до початку огляду.**
Не змінювалась.

2. **Елементи вулиці, дороги:** перехрестя вул. Салтівське шосе та прос. Льва Ландау. У бік вул. Халтуріна мається спуск, при прикладенні будівельного рівня довжиною 1 м та встановленні на 0⁰, відстань від вільного краю до проїжджої частини складає 3,4 см.

3. **Вид покриття:** асфальтобетоне.

4. **Стан покриття:** сухе _____

5. **Спосіб регулювання руху на цій ділянці:** сигналами світлофора, дорожніми знаками _____

6. **Місце пригоди знаходиться у зоні дії дорожніх знаків, встановлених по ходу огляду:** знаки 2.1 при виїзді з вул. Салтівське шосе, 2.3 при виїзді з прос. Льва Ландау, 3.29 обмеження швидкості \50 км/год, при русі по прос. Льва Ландау у бік вул. Халтуріна.

7. **Ділянка дороги (вулиці) на момент огляду освітлена:** міським електроосвітленням.

8. **Загальний стан видимості дороги більше 200 м, із ввімкненим світлом фар:** дальнім більше 200 м, ближнім більше 200 м; **Видимість конкретної перешкоди більше 200 м.**

9. **Наявність відокремлених від транспортного засобу частин та інших об'єктів (крил, коліс, уламків кузова, частинок фарби, осколків скла, обсіпання землі, вантажу, що перевозився, слідів рідини та ін.):** мається осип скла та уламки пластмаси, які розташовані на відстані 4,2 від правого переднього колеса автомобіль «ВАЗ-2101» і частково осип скла знаходиться під автомобилем. Край осипу розташований на відстані 1,1 від правого заднього колеса автомобіля «ВАЗ-2101».

Із вищенаведеними даними згодні.

Водій: підпис, прізвище ініціали

Водій підпис, прізвище ініціали

Інспектор 2 роти 6 батальйону

УПП у м. Харкові

рядовий поліції

підпис

Олександр ПЕТРОВ

Додаток до схеми ДТП.

місто (сел.) _____
«_____» _____ 20__ р.

(посада та прізвище ініціали особи, яка склала схему та додаток

Під час складання схеми ДТП були встановлені наступні дані:

1. Чи змінилась обстановка на місці ДТП до початку огляду.

2. Елементи вулиці, дороги: _____

3. Вид покриття: _____

4. Стан покриття: _____

5. Спосіб регулювання руху на цій ділянці: _____

6. Місце пригоди знаходиться у зоні дії дорожніх знаків, встановлених по ходу огляду: _____

7. Ділянка дороги (вулиці) в момент огляду освітлена:

8. Загальний стан видимості дороги _____ м., із ввімкненим світлом фар: дальнім _____ м., ближнім _____ м.; Видимість конкретної перешкоди _____

9. Наявність відокремлених від транспортного засобу частин та інших об'єктів (крил, коліс, уламків кузова, частинок фарби, осколків скла, обсіпання землі, вантажу, що перевозився, слідів рідини та ін.): _____

З вищенаведеними даними згодні.

Водій _____

Водій _____

(посада та прізвище ініціали особи, яка склала схему та додаток

Зразок протоколу про адміністративне правопорушення за ст. 124 КУпАП.

**ПРОТОКОЛ
ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ**
серії ААД№ 555298

№ 16 / 11 2023 року 16 год. 50 хв. м. Дніпро, Медведев Дмитро Р.ч. вул. Виконавська № 13
(місце складання протоколу)
Р. Ісмаїлов Бро. Серія ААД № 5117 Виконавський Б.І. важкий подільний Кабачев Сергій Климович

Склад (адрес) при
 дата народження
 місце роботи А
 транспортний зас

№ 16 / 11 2023 року 15 год. 05 хв. на (в) м. Дніпро на перехресті вулиць Матросівська та Варшавська вул. Бур
(місце складання протоколу)
Кабачев Дмитро Р.ч. Виконавський Б.І. Кашин В.В. вертикальним лінійним рухом № 15011318 Виконавський
3 дрозд чи фору перу не здійснює рухомий перехресток у прямому напрямку об'їзду вулиць Матросівська та Варшавська
3 дрозд чи фору перу не здійснює рухомий перехресток у прямому напрямку об'їзду вулиць Матросівська та Варшавська
 Чий порушив (ді) винюги п. 10.1.16.11. 33.22 Правила дорожного руху, за що відповідальність передбачена ч. 124 ст. 124
За карманистого В.В. Кашин В.В. в наслідок зловживання з допомогою в результаті цього злочину здійснює
 Свідки чи потерпілі: 1. адвокат Іван Сидорович Медведь Іван Климович, свідок не представив,
2. ДОО ДНД ОЗС України м. Дніпро В.І. Поліщук Е.О. підпис
(П.І.Б., місце проживання (реєстрації))
(П.І.Б., місце проживання (реєстрації))

До протоколу додаються: Схеми ЗСТ, пояснювальні записи Б
(П.І.Б., місце проживання (реєстрації))
 Групу (ді) Кашин В.В. (прізвище та ініціал) роз'яснено йому (їй) права та обов'язки, передбачені ст. 63 Конституції України, ст. 268 КУпАП і повідомлено, що розгляд адміністративної справи відбувається 20.12.2023 року о 09 год. 00 хв. у Виконавському Регістр
м. Дніпро Регістр за місцем власності публічно працює
 Особа, яка ознайомлена з місцем та часом розгляду справи Б (підпис)
 Пояснення особи, яка пригтається до адміністративної відповідальності, по суті порушення на оформленні з протоколу
 Тимчасово вилучені документи: № БХР 016343
 Тимчасовий дозвіл на право керування транспортним засобом отримав (ла) Б 273212 Б
(П.І.Б. особи, яка приймається за свідка (радіально адміністративного))
 Підпис поліцейського, який склад протокол Б
 Підпис особи, яка пригтається до адміністративної відповідальності Б
(Як запис протоколу електронним/д) коли протоколу отримав(ла) інше/и інші дані – (радіально)

ПРОТОКОЛ
ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

серія ААДІ№ 555294

08. 11. 2023 року 18 год 05 хв. м. Київ, м. Шевро, Миколайівський р-н, вул. Шалій 2
Я. Іванкоєв №1 рощі 255. 4 УПН 6 Дніпропетровської обл. Каміньшанський район Світлояр Каміньшанський

Склав (на) цей пп
Дата народженн
Місце роботи

Транспортний за

08. 11. 2023 року 17 год 15 хв. на (в) м. Дніпро м. вул. Шалій 2 м. Шевро, Миколайівський р-н, м. Київ

Склав В. І. Карпюк м. вул. Ренесанс Просвіти м. Шевро, Миколайівський р-н, м. Київ
Правила дорожнього руху, за що відповідальність передбачена ч. 1 ст. 124 КоАП
Учм порушив (на) вимоги п. 10.1, 10.3
Правила дорожнього руху, за що відповідальність передбачена ч. 1 ст. 124 КоАП
Свідки чи потерпілі: 1. Довгий Нор Валерій м. вул. Шалій 2 м. Шевро, Миколайівський р-н, м. Київ

До протоколу додаються: скана ДП, постанови боргів

Гр-ну (фп) Сєвободу А.Г. роз'яснено його (її) права та обов'язки, передбачені ст. 63 Конституції України, ст. 268 КоАП.

і повідомлено, що розгляд адміністративної справи відбується 06. 12. 2023 року о 09 год 00 хв. у Шевропетровському районі
Замовити особам за місцем мешкання

Особа, яка ознайомлена з місцем та часом розгляду справи
Появлення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, по суті порушення на офіційну адресу

Тимчасово вилучені документи: № ВХО, 089486

Тимчасовий дозвіл на право керування транспортним засобом отримав (на) ДП 27 3209

Підпис поліцейського, який склав протокол

Підпис особи, яка притягається до адміністративної відповідальності

ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВопОРУШЕННЯ

серія ААД№ 555295

№ 11, 2023 року 16 год 05 хв. м. Вінниця, вулиця Чортківська, р-н м. Винниця, вулиця Чортківська, 1
Р. Іванівська (підпис) № 1001-4 УПД в. Вінниця, вулиця Чортківська, р-н м. Винниця, вулиця Чортківська, 1

склав (підпис) цей г
дата народжені
місце роботи

Транспортний з: 09.11.2023 року 19 год 00 хв. на в) м. Вінниця, вулиця Чортківська, р-н м. Винниця, вулиця Чортківська, 1

Водій автомобіля Я. К. керував авт. Ford Focus, не одягнув мотошолома при рушенні вперед, що порушило
правила дорожнього руху, за що відповідальність передбачена ч. 1 ст. 124 КоАП
Свідки чи потерпілі: 1. Неостерг Валерій Вікторович, м. Вінниця, вулиця Чортківська, 1

До протоколу додаються: стаття 277, роз'яснення серія Б
Гр-ну (підпис) Іванівська Я. К. роз'яснено його (її) права та обов'язки, передбачені ст. 63 Конституції України, ст. 268 КоАП
і повідомлено, що розгляд адміністративної справи відбувається «13.12.2023 року о 09 год 00 хв. у в. Вінниця, вулиця Чортківська, 1

Особа, яка ознайовлена з місцем та часом розгляду справи: Іванівська Я. К.
Повинення особи, яка пригтається до адміністративної відповідальності, по суті порушення: не одягнув мотошолома

Тимчасово вилучені документи: не вилучаються (пов. Серія ААД № 555295)
Тимчасовий дозвіл на право керування транспортним засобом отримав (підпис) Іванівська Я. К.

Підпис поліцейського, який склав протокол: Іванівська Я. К.
Підпис особи, яка пригтається до адміністративної відповідальності: Іванівська Я. К.

ПРОТОКОЛ
ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВопОРУШЕННЯ
серії ААД№ 690325

27. 12. 2023 року 16 год 00 хв. м. Вінниця, м. Шевченківська р-н, м. Південь Зринишні, 4
А. Іванюга Вячеслав 2005-11-11 в. Винниченківська вулиця, кав'ярня "Вітер" Львівська районна міліція.

склав (скла) цей п
дата народженн
місце роботи

Транспортний засіб: 27. 12. 2023 року 14 год 05 хв. на (в) м. Вінниця на вул. Шевченківська № 14
був встановлено 05 хв. на (в) м. Вінниця на вул. Шевченківська № 14
вимоги п. 10.1, 10.3 Правил дорожнього руху, за що відповідальність передана ч. 124 ст. 127
чим порушив (порушила) вимоги п. 10.1, 10.3 Правил дорожнього руху, за що відповідальність передана ч. 124 ст. 127

Свідки чи потерпілі: Народив Сергій Валерійович, м. Вінниця, вул. м. Симоненківська, в. 8.8.1980
2. [підпис] (П.І.Б., місце проживання (реєстрації))

До протоколу додаються: схема АТД, комендантський бар'єр
Гр-ну (ці) Калогов С.Б. роз'яснено його (її) права та обов'язки, передбачені ст. 63 Конституції України, ст. 268 КрАП,
і повідомлено, що розгляд адміністративної справи відбувається 31.01.2024 року о 09 год 00 хв. у відділенні міліції
м. Вінниченківська вулиця за адресою своєму перебуванню
Особа, яка озвикокомпнена з місцем та часом розгляду справи ад. Калогов С.Б.
Пов'язана особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, по суті порушення не вчиняє порушення

Тимчасово вилучені документи: не вилучаються (моб. телефон, картки, документи, гроші, документи)
Тимчасовий дозвіл на право керування транспортним засобом (примав (пала) не оформлює)
Підписи поліцейського, який склав протокол [підпис]
Підпис особи, яка притягається до адміністративної відповідальності [підпис]

Зразок запиту

Бланк

Вихідний № та дата

**Голові Державної
міграційної служби України
Соколюку М.Ю.**

Запит для отримання доступу до відомостей
Довідково-інформаційного реєстру перекладачів відповідно до вимог
ст. 16 Закону України «Про захист персональних даних»

<p>Найменування, місцезнаходження юридичної особи, яка подає запит, посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка засвідчує запит; підтвердження того, що зміст запиту відповідає повноваженням юридичної особи (для юридичної особи-заявника).</p>	<ul style="list-style-type: none">– Найменування;– місцезнаходження;– посада, ПІБ особи, яка засвідчує запит; <p>Посадова особа, якій просимо присвоїти відповідні логін і пароль для доступу до Довідково-інформаційного реєстру перекладачів:</p> <ul style="list-style-type: none">– посада, ПІБ, електронна пошта. <p>Якщо в запиті зазначається більше однієї уповноваженої особи, потрібно вказати різну електронну пошту для кожного представника.</p>
<p>Відомості про базу персональних даних, стосовно якої подається запит, чи відомості про володільця чи розпорядника персональних даних.</p>	<p>Довідково-інформаційний реєстр перекладачів Державної міграційної служби України</p>

<p>Перелік персональних даних, що запитуються.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Прізвище, ім'я, по батькові перекладача; – номер свідоцтва (диплома) про кваліфікацію перекладача або інший документ, що підтверджує володіння іноземною мовою; – місцезнаходження перекладача; – номери контактних телефонів, адреса електронної пошти, інші засоби зв'язку перекладача; – іноземні мови, якими володіє перекладач, форма перекладу (усний чи письмовий); – дата внесення відомостей до Реєстру перекладачів.
<p>Мета та/або правові підстави для запиту.</p>	<p>Для надання послуг перекладу під час розгляду заяв і проведення співбесід із біженцями та іншими категоріями мігрантів, у процесі здійснення їх затримання, забезпечення надання їм правової допомоги, розгляду адміністративними судами справ щодо біженців і видворення останніх з України іноземців та осіб без громадянства, здійснення досудового розслідування та розгляду судами кримінальних проваджень і справ про адміністративні правопорушення, вчинені біженцями та іншими категоріями мігрантів на території України.</p>

Посада підпис **ПБ** Виконавець листа
(контактний телефон)

Зразок повідомлення запрошення до підрозділу поліції

Штамп підрозділу поліції
Національної поліції
України
(місцезнаходження,
номер телефону)

ПОВІДОМЛЕННЯ
про запрошення до підрозділу поліції

гр. _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

Для розгляду вчиненого Вами адміністративного правопорушення
Вам потрібно з'явитись «___» _____ 20__ року о _____ год. _____
хв. за місцезнаходженням: _____,

кімната _____ до _____
(номер кімнати) (прізвище та ініціали поліцейського)

При собі потрібно мати документ, що посвідчує особу.

У разі Вашого неприбуття та відсутності клопотання про відкладення
розгляду справи справа про адміністративне правопорушення
розглядатиметься відповідно до вимог статті 268 КУпАП.

«___» _____ 20__ року. _____
(підпис)

Повідомлення одержав:

«___» _____ 20__ року. _____
(підпис)

Примітка. Копія повідомлення додається до матеріалів справи.

Зразок заповнення бланку пояснення учасників ДТП

Начальникові Дніпровського ВП ДВП
ГУНП в Дніпропетровській області
майору поліції

Максиму ШЕВЯКОВУ

Кензов Володимир Константинович

Дата та місце народження 17 березня 1988 р.н.
м. Дніпро, Дніпропетровської області
місце роботи ФОП Кензов
судимість зі слів раніше не судимий
місце мешкання м. Дніпро, вул. Баха, 17/43
Тел. 0670677667

Зі ст.ст. 10, 59, 63 Конституції України, ст. 33 ЗУ « Про Національну поліцію» ознайомлений(на)

Підпис особи
підпис

З вимогами ЗУ «Про захист персональних даних» ознайомлений(на) та даю добровільну (вільну) згоду на обробку та використання моїх персональних даних

Підпис особи
підпис

ПОЯСНЕННЯ

По суті заданих мені питань пояснюю: я перебуваю у адміністративній справі за фактом порушення мною правил дорожнього руху, наслідком яких є пошкодження майна (дорожньо-транспортної пригоди) у якості особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. На обліку у лікаря нарколога та лікаря психіатра не перебуваю. Почуваю себе добре та можу надавати пояснення.

Я маю посвідчення водія категорії «В» на право керування легковими транспортними засобами Серії ВХХ №782536 від 17.02.2012 року. Загальний стаж керування механічними транспортними засобами 6 років.

Наразі 12.12.2023 року близько 10:00 години я знаходився за місцем мешкання.

У цей час у мене виникла потреба, у поїзді до магазину за продуктами. Вийшовши надвір, я відкрив належний мені автомобіль марки «БМВ 318» 2005 р.в. н.з АЕ 0000 ВУ, сів до нього та вирушив. Проїжджаючи по просп. Гагаріна, у м. Дніпро в напрямку торговельного центру «Дафі» я помітив, що погодні умови зіпсувались, оскільки пішов сильний дощ. Видимість на дорозі в напрямку руху була мінімальною, до того ж, я рухався зі швидкістю 60-70 км/год. Близько 10:15 години, під їжджаючи до регульованого перехрестя вул. Шинна та вул. Севастопольська, я помітив, що на трьохсекційному світлофорі горить зелений сигнал, а на табло відліку часу залишилось три секунди. Я збільшив швидкість руху, але був уже поряд із перехрестям, коли на світлофорі увімкнувся червоний сигнал. Усвідомлюючи, що виїхав на перехрестя на забороняючий сигнал, я пришвидшив мій автомобіль із метою швидко його проїхати. Наразі я відчув удар з правого боку в задню частину мого автомобіля. Проїхавши ще декілька метрів, я зупинився та увімкнув аварійну сигналізацію. Коли я вийшов з автомобіля, то зрозумів, що сталося, і одразу підійшов до транспортного засобу, що здійснив зі мною зіткнення, з метою переконатись чи відсутні травмовані або загиблі. В автомобілі знаходився лише водій, чоловік років 25-27. Упевнившись, що допомога нікому не потрібна, я розпочав розмову з водієм щодо обставин події. Останній, викликав за допомогою лінії «102» поліцейських і ми очікували на їх приїзд.

Через хвилин 15 прибули поліцейські і стали оформлювати матеріали з приводу ДТП. Зокрема, хочу зазначити, що я дійсно винний у цій ДТП, тому що не обрав безпечну швидкість руху та здійснив проїзд регульованого

перехрестя на забороняючий сигнал світлофора.

Доповнюю, що тілесні ушкодження внаслідок ДТП у мене відсутні. У наявності лише пошкодження мого автомобіля й автомобіля, що зіткнувся з моїм.

За цим фактом поліцейські склали відносно мене протокол, вилучили посвідчення водія та роз'яснили мої права, як правопорушника.

З моїх слів записано правильно та мною прочитано, підпис особи, дата

Опитав:

Інспектор СРПП ДВП ГУНП в Д/о

лейтенант поліції

підпис

Іван МАЗЕПА

12.12.2023

ЗРАЗОК АКТА

АКТ

огляду та тимчасового затримання транспортного засобу

12 грудня 2023 р. о 10 год. 20 хв.

м. Дніпро

Я, Інспектор взводу 2 Роти 2 Батальйону 2 УПП в Дніпропетровській області, капітан поліції Чорнобай Дмитро Борисович відповідно до ст. 265-2 КУпАП, постанови КМУ від 17 грудня 2008 року №1102 та в присутності понятих*:

1. Борисов Володимир Вікторович, 12.06.1999 р.н., мешкає за адресою: Дніпропетровська область, м. Дніпро, проспект Гагаріна, 26/7. 0969669966;

2. Гридасов Володимир Вікторович, 07.07.1998 р.н., мешкає за адресою: Дніпропетровська область, м. Дніпро, проспект Гагаріна, 24/78, 0969669948;

здійснив огляд та тимчасове затримання транспортного засобу «БМВ Х5», чорного кольору, 2005 р.в., н.з. АЕ0000ЕА шляхом блокування/доставлення для зберігання на спеціальний майданчик чи стоянку м. Дніпро, Дніпропетровська область, вул. Центральна, 10.

Огляд та тимчасове затримання транспортного засобу здійснено у зв'язку з порушенням правил стоянки (15.10а ПДР України – стоянка на пішохідному переході), що суттєво перешкоджає дорожньому руху та створює загрозу безпеці руху, чим порушив ч. 3 ст. 122, 124 КУпАП

Відповідальна особа, зазначена в частині першій статті 14² Кодексу України про адміністративні правопорушення, особа, яка ввезла транспортний засіб на територію України, або особа, яка керувала транспортним засобом на момент вчинення правопорушення (у разі їх установлення)

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

та задеклароване/зареєстроване місце проживання (перебування)

Зовнішній вигляд транспортного засобу пошкодження **переднього номерного знаку, бамперу, решітки радіатора.**

Транспортний засіб для його доставлення на спеціальний майданчик чи стоянку прийняв** евакуацію здійснює: **Іванов Іван Іванович, 18.01.1985 р.н., мешкає: м. Дніпро, вул. Феодосіївська, 10/65, водій евакуатора «Мерседес Бенс», 2010 р.в., н.з. АЕ5555АЕ, ТОВ «Екоспецтранс».**

Підпис особи, яка здійснюватиме доставлення транспортного засобу **підпис особи**

Відстань переміщення транспортного засобу на спеціальний майданчик чи стоянку становить **п'ять кілометрів**.**

Транспортний засіб на тимчасове зберігання прийняв**

Відповідальна особа: Григорян Михайло Вікторович, 17.06.1995 р.н., 0987867567, адреса зберігання: м. Дніпро, вул. Центральна, 10.

Підпис особи, яка прийняла транспортний засіб на тимчасове зберігання **підпис особи.**

До акта додаються: **фототаблиця, постанова у справі про адміністративне правопорушення, пояснення свідків.**

Підпис відповідальної особи, зазначеної в частині першій статті 14² Кодексу України про адміністративні правопорушення, особи, яка ввезла транспортний засіб на територію України, або особи, яка керувала транспортним засобом на момент вчинення правопорушення***

Аварійний комісар***

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) і підпис)

Підписи понятих*:

1) підпис особи;

2) підпис особи.

Підпис поліцейського, який склав цей акт **підпис поліцейського**

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ТА РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: чинне законодавство станом на 01 жовтня 2020 р.: Офіц. Текст. Київ : Алерта, 2020. 80 с.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 року. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88 (з наступними змінами та доповненнями).
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122. (з наступними змінами та доповненнями).
5. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379 (з наступними змінами та доповненнями).
6. Про дорожній рух: Закон України від 28.01.1993 № 2953-XII. Відомості Верховної Ради України, 1993, № 31, Ст. 339.
7. Закон України «Про судоустрій та статус суддів» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст.545) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
8. Конвенція про дорожній рух. Відень, 8 листопада 1968 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_041#Text.
9. Кодекс адміністративного судочинства України. Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 06.07.2005 № 2747-IV (Редакція станом на 04.11.2023).
10. Про виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини. Закон України 23 лютого 2006 року N 3477-IV Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, N 30, ст. 260.
11. Правила дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 №1306. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show /1306-2001-%D0%BF#Text>.
12. Про затвердження Порядку тимчасового затримання працівниками уповноважених підрозділів Національної поліції транспортних засобів та їх зберігання. Постанова КМУ від 17.12.2008 року № 1102. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-2008-%D0%BF#n154>.
13. Деякі питання ведення обліку дорожньо-транспортних пригод: Постанова Кабінету міністрів України від 22 травня 2019 року № 424. *Офіційний вісник України*. 2019. № 44. Ст. 1531.
14. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі : наказ МВС України від 07 листопада 2015 року № 1395. *Офіційний вісник України*. 2015. № 88. Ст. 2964 (зі змінами і доповненнями).

15. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ МВС України від 06 листопада 2015 року № 1376. *Офіційний вісник України*. 2015. № 99. Ст. 3405.

16. Про затвердження інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «дорожньо-транспортна пригода» інформаційно-телекомунікаційної системи «інформаційний портал національної поліції України»: наказ МВС України від 15 липня 2020 року № 533. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0726-20#Text>.

17. Про затвердження Інструкції про порядок обліку дорожньо-транспортних пригод і осіб, які в них постраждали, та обміну інформацією між закладами охорони здоров'я і органами внутрішніх справ : наказ МВС України та МОЗ України 25.06.2007 № 205/353. *Офіційний вісник України*. 2007. № 52. Ст. 2152.

18. Порядок ведення Державною міграційною службою України Довідково-інформаційного реєстру перекладачів. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 11.03.2013 № 228. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0801-13#Text>.

19. Лозицький М. П., Шевяков М. О. Окремі проблемні питання притягнення до відповідальності за ст. 124 КУпАП: *Матеріали VI Всеукраїнської конференції молодих вчених ДЮІ (м. Кривий Ріг, 26 листопада 2020 р.)*, с. 134-136.

20. Адміністративна діяльність Національної поліції : загальна частина : навчальний посібник / В. М. Бесчастний, О. М. Мердова, В. С. Тулінов, А. П. Сахно; за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : Видавництво «Дакор», 2017. 248 с.

21. Адміністративна діяльність органів поліції України: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокурєнко. Харків : ХНУВС, 2017. 432 с.
URL : <file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BB%D1%8C%D0%B3%D0%B0/Downloads/MnuQRfpcr-NrWRZf3 sUMKVMO6z0IDZpi.pdf>

22. Кримінальний процес України: загальна частина: підручник / О. О. Волобуєва, Л. М. Лобойко, Т. О. Лоскутов та ін. Київ : ВД «Дакор», 2015. 172 с.

23. О. Г. Білошицький, А. В. Червінчук, Ю. Ю. Атаманенко, Є. О. Пилипенко. Оформлення матеріалів дорожньо-транспортних пригод співробітниками патрульної поліції (науково-методичні рекомендації). Кривий Ріг : Донецький юридичний інститут МВС України. 2020. 48 с.

24. Інструментарій реагування працівника поліції превентивної діяльності на адміністративні правопорушення / Навчальний посібник / Кол. авторів. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 137 с.

25. Веселов М. Ю., Мисливий В. А. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди: адміністративно-правовий аспект : науково-практичний посібник / ДЮІ МВС України, НДЕКЦ при ГУМВС України в Донецькій області. Донецьк, 2012. 155 с.

26. Гаркуша В. В., Кучеренко О. М. Особливості оформлення

Національною поліцією матеріалів ДТП без потерпілих : методичні рекомендації. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 32 с. URL : http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/652/1/%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%BA%D1%83%D1%88%D0%B0_%D0%9A%D1%83%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%94%D0%A2%D0%9F.pdf.

27. Національна поліція України: Збірник законодавчих актів: чинне законодавство станом на 02 вересня 2020 року: Офіц. Текст. Київ : Алерта, 2020. 116 с.

28. Шевченко Т. В. Особливості складання схем при проведенні огляду місця вчинення дорожньо-транспортної пригоди. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Випуск :. Том 3. С. 142-144.

29. Про затвердження інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та науково методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень. Наказ Міністерства юстиції України від 8 жовтня 1998 року № 53/5. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/REG3145?an=2>.

30. Єдиний державний реєстр судових рішень URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Page/1>.

31. Статистика. URL:uk.wikipedia.org/wiki/Статистика.

32. Діалектичний матеріалізм. URL : http://esu.com.ua/search_articles.php?id=24453.

33. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підручник / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид. перероб. і доп. Харків : Право, 2009. 288 с.

34. Київський науково-дослідний інститут судових експертиз. URL : <https://kndise.gov.ua/category/ekspertna-diyalnist>.

35. Наїзд на пішохода: відповідальність водія та пішохода. URL : wiki.legalaid.gov.ua/index.php/Наїзд_на_пішохода:_відповідальність_водія_та_пішохода.

36. Державна міграційна служба України. URL : <https://dmsu.gov.ua/services/translates.html>.

37. Суїциди дітей та підлітків: як запобігти трагедії? URL : <https://osvita.in.ua/bezpeka-ditini/suicidi-ditej-ta-pidlitkiv-jak-zapobigti-tragedii>.

38. Єдиний державний реєстр судових рішень URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74053031>.

39. Єдиний державний реєстр судових рішень URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/71459114>.

40. Єдиний державний реєстр судових рішень URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/77548736>.

41. Єдиний державний реєстр судових рішень URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78725379>.

42. Єдиний державний реєстр судових рішень URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/71450871>.

43. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/76654484>.

Навчальне видання

**Моргунов Олександр Анатолійович
Юнін Олександр Сергійович
Собакарь Андрій Олексійович
Камишанський Олексій Юрійович
Татара Євген Володимирович
Сагайдак Едуард Сергійович**

**ОРГАНІЗАЦІЯ ОФОРМЛЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ МАТЕРІАЛІВ
ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ
БЕЗ ПОСТРАЖДАЛИХ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Навчальний посібник

Редактори, оригінал-макет –
Є. В. Коваленко-Марченкова, А. В. Самотуга, С. В. Лобань

Коректор *М. С. Касян*

Підп. до друку 17.05.2024. Формат 60x84/16. Друк цифровий. Папір офісний.
Гарнітура Times. Ум.-друк. арк. 8,96. Обл.-вид. арк. 9,63. Зам. № 02/24-нп

Надруковано у Дніпровському державному університеті внутрішніх справ
49005, м. Дніпро, просп. Науки, 26, sed@dduvs.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6054 від 28.02.2018